کوه طور

شاعر:
عبدالباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ شاعر جهاني

نه د چا د پېکي يار يم نه د چا په تور سنګسار يم
نه بې لاري نه پر لار يم له خپل ځانه مي ګيله ده

که هنر د انسان د روحي، فکري، عاطفي اړتياوو پوره کول وي، نو ښه هنر او له هغې ډلي نه ښه شعر بيا د انسان په ارواحي ژورتياوو، ښکلاييزو احساساتو (ميني، کرکي او غريزه) کي د هڅو او هاند د بهير پلټنه، څېړنه او يا د دغه بهير د کومي شېبې يا برخي انځورول دي. د دې لنډي يادوني نه مي موخه دا وه چي باري جهاني زموږ په هماغو شاعرانو کي راځي چي دا ټولي يادوني په خپلو شعرونو کي رانغاړي او زموږ مخي ته ئې د ژونديو انځورونو په توګه ايږدي. د غزلو يا قصيدو ترڅنګ هغه دا هنر په نظم او داستاني بڼه کي هم تصويروي. باري د خپلی ژبې او ملت ويده نکلونه، هيری شوي کيسې او ناويل شوي افسانې بيا ژوندی کوي هغه، هغه اولس ته وريادوي چي پر هيواد ئې د وحشت او تيارو کيږدی لمن اواره کړې ده. د باري شعر او دا کيسې د دغه تيارو لاندي، د ده د اولس روښان اندي ته د ستوري په څېر ځلېږي او د لارو نښې ئې ګرځي. د خلکو ژبې ته د هغه شعر د ژبې نږدې والی د دې سبب شوی دی چي دا هڅه لا پسي بريالۍ او اغېزمنه وي که کوم لويديز کره کتونکی يا د شعر څېړونکی د هغه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعرونو څه زوروره څېړنه وکړي، هرو مرو به هغه د افسانې يا اسطورې جوړونکي شاعر په نامه ونوموي.

هغه د تېرو او اوسنيو مذهبي، ملي تاريخي اتلانو په ملي کولو کي بې ساری لاس لری. هغوی ته ملي څېره ورکوي، هغوی په خپله فلسفه، د ياغيتوب او درېدو په اندېښنه، اندېښمنوي. له هغوی سره د هغوی له اواز سره خپل، خپل اواز، خپل هڅونکی ښکلاييز انداز ملګری کوي.

آدم او درخو، شيرين او فرهاد، ملوک او بدريجماله، ليلی او مجنون، بلال، منصور، نمرود، کليم، نيل، اسرافيل، يعقوب، يوسف، زليخا، کنعان، ښاپيری، خضر او د خضر چينه، شيطان، سکندر، جام جم او ډېري ډېري نوري خبري دي چی د ده منظومي افسانې رنګينوي.

زرکه، شپيلۍ، شپانه، رمباړي، وچ ډاګونه، نکريزي، ډولونه، غرونه رغونه، د بلبلو چغهار، منګوټي، پايزيب، ځولۍ، ګودر، پېزوان، کلي، سپېلني، کاڼي، مالت، اغزي، کوچي، کيږدۍ، د کيږديو اورونه، اتڼونه، د نجونو ټالونه، ورا، کاروان، رباط، ريبار، رباب، خال او د ده د خلکو ژوند ته نوري ډېري خبري بيا هم دلته حضور لري، او د ده په شعر کي د هغه د اولسي چاپېريال غوره اغېزه ګڼلی شو. د هغه ځيني شعرونه د هيواد د فرهنګ، سياست او تاريخ داسي ګڼه مالګوبي دي چی د هېرو شويو افسانو، يادونو، بدمرغيو، خوښيو او غمونو بېساري انځورونه باسي.

د لرغوني او کلاسيک شعر نه خبرتيا، په هغه پوهېدنه، د هر ښه شاعر غوره ځانګړتيا ده. د ده په نکلونو او ويل شويو نظمونو کي دا له ورايه ليدل کېږي. د دې تر څنګ د خپل تاريخ، تاريخي تګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوري او د لوړو ژورو او د جرړو نه خبرتيا د ښه شاعر بله ځانګړتيا ګڼله کېږي.

دغه راز که شاعر د خپل ملت په هره کيسه، هره افسانه، هر متل، هري ټوکي، ان ملنډو او په ټولي توګه په فوکلور او دود دستور پوه وي، هغه به د خپلی ژبي له هر توري، هری کلمې، هر ترکيب او هري جملې نه په رښتيا، لوی، نه هېرېدونکي، ژوند ښښونکي، آزاروونکي او زړه راښکونکي کيسې او افسانې جوړوي.

باري ته باري تعالي دا ټولی ځانګړتياوي ورکړي دي. د هغه ذهني خوځون، د دې پورتنيو ځانګړتياوو د خوځون له هري لوېشتي او څپک سره خوځېږي، خوځېږي او په خپل تګ لوري کي د زمانې له زړې حافظې نه هېر شوي زياتره هغه څه ويني او را سپړي، چي نوريې حتی تصور هم کولای نه شي.

د مثال په توګه د دريو غوايانو کيسه کي چي سپين او ابلق د زمري په ټونګ له تور نه خپله لاره بېلوي او وروسته سپين هم د زمري په شيطانت له ابلق نه بېلېږي او يوازي خپل ځان اصيل ورته ښکاري، او بالاخره د خپل بېځايه غرور قرباني کېږی، د کيسې وروستی او د نتيجې خبری داسی رانغاړی.

په ژړا شو سپين غويی ويل يې خدايه
په ريشتيا چي زه کم عقل وم له ځايه
په هغه ورځ مي مرګي ته ځان تيار کړ
چي جلا مي تور له ځانه په اختيار کړ
چي ابلق مي د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غـوايي او د زمـــري پردې دي ويني
د دښـــمن سره څـوک څنګه پالي ميني
چي په اصــل او کـم اصـــل تېر وتلم
په لوی لاس مي د مرګي خولې ته ورتللم

د ده په شعر کي د داستان يا افسانې يا نظم ليکني يوه ستره او غوره ځانګړتيا دا ده چي هغه د کومي لاسي ايډيالوژۍ او يا واکمن مين او اسير نه دی. هغه مين دی، هغه په ښکلا، هغه په ادا، هغه په تخليق، هغه په انځورونو او هغه په نوښت مين دی. دی سره له ټولو ياغيتوبه تر نه باوره پوري د هغو پېرزو او نازورۍ دی خو اسير يې نه دی. د باري شعر د پښتو ادب د هغو ګوت شماره شاعرانو په شعر کې راځي چې له رازونو او نيازونو ډک دی او دا راز و نياز لا تر اوسه پور ور و روڼکي او ور سپړوني نه لري.

اوس به له چـــا سره سيالۍ ته د نصيب راوزو
منــصوري چيغي غرغرې د ميدان پاته نه دي
دلـــــته راغـــــلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جـــنون هغه دی زولنې د زندان پـــــاته نه دي
که له ګـــرېوانه يې ســـکروټي اورولي نه دي
نوري په زړه کي خـرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خـــــوني فلک په سترګو کي اورونه وينم
پاس له نصيب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

او يا دا چې :

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــه راوړه تندي ته مي انکار په انګارونو کي
تا ته مي نمروده د ايمان کيسه مـــعلومه ده
څه به مي بوڼ ی نـــظر ته نيسې د حـــيا پلو
ما ته دي پر شونډو د پېزوان کيسه معلومه ده
نوري په څـــپو کي الاهـــو سندري مه بوله
رنګ د زمـــانې کي د توپان کيسه معلومه ده
ولاړل جهاني زاړه ياران بيا به ستانه نه سي
وايي مـــلاجلان د بل جهان کيسه معلومه ده

او يا دا چي :

په تنها کو رنـــګو مه د جـــنون د پلونـــــــو نبني
چي د هر اغزي په کور مي د يادونو کيسه شنه سي
د پردېس محـــشر ميدان ته دوږخي ساقي راغلی
چي پر شـــونډو می جانانه د کوثر پياله ترخه سي
ځواني ستا انتظار يووړه بوډ ی عمر مي در جار سه
سپېلنی به داسي چېري درته بل څـوک نذرانه سي

د شعر لوستونکي، په شعر پوهېدونکي او د شعر اورېدونکي که لږ ښه ځير شي چي د باري د شعر هر توری څو ځله د وينو د ګلاب په عطرو، د ارمـان پـه اسوېلو، د درد پـه زګېرويـو، د خيـال پـه څپـو او د ديدنونو پـه شپېو کي لمبيدلی، ډوب شوی او بيرتـه يې ځان د غـزل يا قصيدې، يا څلوريزي او يا کوم ښکلي نظم په ښه‌را ځرګند کړی دی. که يو کلاسيک شاعر دا يادونه چي شعر په زړه کي د تېر شوي خيال نه جوړه شوې خبره ده، چی په ژبه راځي، ومنو ډېره به شاعرانه وي مګر دا هم بايد ور زياته کړو چي شعر يوه داسي نه ماتېدونکې تنده ده چي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلو سره یې ماتېدل غواړي، مګر په ښو شاعرانو کې چې یو هم پکی باري دی، دا تنده د هر نوي شعر په هر ځل ویلو سره لا ځو چنده کېږی. د نظمونو او داستانونو په بیان کې د باري دغه شان تنده له ورایه بریښي. هغه خبره چې لېونی میني کړم اشناله بیابانه سره، دی ورځ تر ورځې د کیسو او افسانو د بې پایه شاړو او مېرو لوري ته هڅوي او ورغواړي یې. دی چې څومره دې پلو ته درومي هومره یې تلوسې لا پسې تلوسې کوي. دی هره ورځ هلته نوي څه پیدا کوي. کله چې د مقدوني سکندر استاد ،ارسطو هغه ته په رمز دا ورپوهوي چې خپل زاړه او له کاره لوېدلي مامورین او جنرالان برطرفه کړي او پر ځای باندې ئې ځوان او لایق افسران وټاکي نو هغه د خپل استاد له توصیې سره سم عمل کوي او داستان داسې نتیجې ته رسیږي:

مقرر پر مـــــقامونو یې ځوانان کړل
د لښـــکریې ټوله نوي افسران کړل
ارســـطو ورته لـــېږلي وه رمزونه
ده له رمـــزه وه اخیستي دا پـــندونه
زوړ ګـــمراه لاری ته نه سی سمېدلای
لو مینا خـــبري نه سی زده کـــولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځایېدلای
نه کـــوږ بار سي تر مـنزله رسېدلای
په وطن کي کــــاري سوه عدالت سو
له زړو داړه مـــارانو په راحت ســـو
د خاین قـــاضي یې ورانه کړله خونه
اهــل کار ته چې یې وســـپارل کارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز تقریبا ټول داستانونه یا په یوه او یا څو بیتونو داسي نتیجې ته رسېږي چي د سړي یې بیا بیا لوستلو او اورېدلو ته زړه کېږي. باري جهاني د خپلې شاعرۍ په اوږدو کي کرار کرار او سوکه له ذهني ښکلا نه ټولنیزې، ژبنۍ او جلېزي ښکلا ته، هغې ښکلا ته چي کله نا کله د لویو ارمانونو انځورونه باسي، ور روان دی او کولای شو وو ایو چي ور رسېدلی دی.

د ده د داستاني شعر بهیر په څو ګودرونو وېشلای شو.

د پښتو په شاعرۍ کي د لاسي یا آګاهانه ښکلاییزي چاري لپاره هڅه، ملي معنی، ملي غوښتنو ته، پراخ او ښتون ته او ملي ویښتیا ته لاره پرانیستل د ټولو په وړاندي درېدل د ده په شعر کي ما دغه خوځون مخکی د عصیان په نامه نومولی دی.

بله خبره د ده د شعر ښکلې ژبه ده. خبره په دې کي ده چي دی آن غندني، ښکنځلي او د نادودو یا دونه په ډېر ښکلي انداز سره بیانوي. که د سلیمان لایق شعر د مست، یاغي او نه اېلېدونکي سمندر ښکلو څپو ته ورته دی د باري شعر کولای شو، زرین امیل یا مرغلین امیل ته ورته کړو. داسی زرین امیل ته چي د ښکلیو د غاړي هار او د غاصب او مکار زاهد او د دوکه مار مجاهد د غاړي د لعنتونو کړۍ جوړوي. دی د چا، د کومي ډلي، د کومي لاري تربور نه دی. دی د تیارو، دی د شرارت، د شیطاني ارواحو او شیطاني کړو تربور او دښمن دی. هغه خو په دې برخه کي کله ناکله ان د هستۍ ښېونکي په وړاندي هم خپله تربګني نه پټوي. شاعر باید لوی روح ولري، شاعر باید د لوی روان درلودونکی او د پراخ زړه خاوند وي. شاعر باید د بې پایه تفکر، د نه ماتېدونکي ارادې، نه اېلېدونکي تکل، د سمندر سمندر ذوق، د پای ته نه رسېدونکو خیالونو، د ژور درک، د پیاوړي پېژندني او نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېرېدوني ياد خاوند وي. تېر هغه وخت ښه دی چي د هغه له پېژندني او تجربې نه ننني شخړي او اري کړای شو او فوکلور د تېر ميراث ژوند کول دي. د فوکلور تر ټولو غوره معنی په ولسی هنر، په تېره بيا ادب کي د ژوند د بهېر موندل دي. په فوکلور کی افسانې، متلونه، کيسې، نکلونه او ان اپلتي هم را تلای شي. د فوکلور تر ټولو نه يوه غوره ځانګړتيا په هغه کي د يادونو ژوند دی. ټولو ته به څرګنده وي او کنه چي باري يو موٴرخ دی، يو ملي موٴرخ، يو بامسؤليته موٴرخ او يو د رازونو د راڅرګندولو په تېره بيا په پښتو فوکلور کي د تاريخی پېښو د پلټلو موٴرخ دی. هغه د هګل خبره د ټولنيز ژوند نه د پردې د پورته کولو موٴرخ دی. ښه شاعر همداسي وي چي د خپلي ژبې، د هغې له روحي توان نه د هغه د تخيل، عاطفې او ملي انديښنو له ښکلاييزو اندازو نه هغه پرده لري کوي چي د انځورولو مخه يې نيولې ده.

د هغه شعر ښکلاوي، نابښکلاوي، تور او سپين او ډېر څه او څوک شعر ته ولېږدوي. هغه ارمانونه، هغه ويرونه، هغه خوښی، هغه مينه، هغه کرکه، هغه په شاعرانه نه بيانېدونکي بيان سره، هر هر څه چي نور يې لا په خبرو کي د ويلو توان نه لري، دی يې شعر ته ورليږدوي.

که څه هم هغه پخپله هيڅکله د متعهد شاعر دعوا نه ده کړې، خو هغه تر زياتو متعهدو شاعرانو نه متعهد شاعر پاته شوی دی خو توپير يې له دې نورو متعهدو شاعرانو نه په دې کي دی چي باري د ملت، د خپلي ژبې، د خپل تاريخ او د خپل دوران په وړاندي متعهد پاته شوی دی. دی د رښا د ساتني او پالني، دی د ژبې او د هغې د ابياتو په وړاندي پوروړی او متعهد دی. د ده د دې ډول شعرونو يوه بله ځانګړتيا دا ده چي دی دلته تصويرونه داسي جوړوي چي هلته معنی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مفهوم د تصویرونو په مرسته په ژوند ښېونکو او لمسونکو انځورونو بدلېږي.

باري پخپلو داستاني یا اسطوره ای شعرونو کي ځینی داسي سپېڅلي اساطیر چي پېړۍ پېړۍ پټي پاتي شوي دي راسپړي او څېړي. د نکل یا داستان ویل له ولس سره، له ډېرکي ولس سره، داړیکو، د خبرو او د مخامخ کېدلو تر ټولو غوره لاره او چاره ده. هغه ولس چي پخپله د همدې کیسو، د همدې نکلونو او د همدې روایتونو اصلي سرچینه او زېرنده دی. ښه شاعر هغه یادونه، هغه خاطرې او هغه ټوله مروړې هستی د نظم په ښه، د شعر په ښه امیل کوی، هغه په ښکلایي انداز، په ښکلاییزه ادا او د عاطفې او تخیل په زیاتوالي سره خلگو ته وریادوي، باري هم د خپلي ژبي تاریخي بهیر، د هغې د ویونکو روحي خوځون لویو ابدي اساطیرو په ویناوو، د هغو د اتلانو په خبرو د هغو په تاریخي پېر او د هغو په غم او خوشحالي کي لټوي او په خوږه شاعرانه ژبه یې تنني کوي.

د نورو ځانګړتیاوو تر څنګ کولای شو ووایو چي باري ډېر هغه څه چي شاعرانه نه دي، شاعرانه کوي. عنعنه ماتول، صراحت، طبیعی وزن او په هغو کي د مکار غندنه د ده په شعر کي بل نوښت دی. هغه په دې افسانو کي موږ ته را په زړه کوي چي څوک یو؟ چیرته تلای شو؟ او څه کولای شو؟ په دې توګه ویلای شو چي هغه دلته هم خپل یاغیتوب ساتلی دی. هغه دلته هم له دوکې یاغي، له دروغو یاغی، له مکاره یاغي او له ریا یاغي پاته شوی دی. د ده همژبي باید زموږ د څو نورو ګوتو په شمار شاعرانو د شعرونو په شان د ده شعر هم د پښتو د ویښتیا نوې الفبې وګڼی. هر یو یې په ډېري مینی او تلوسې سره د هغه زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي ته پلتۍ ووهي او کنه دوی به د خپل ملي ژوند پېژندنه کي همداسي نالوستي پاتي وي.

په مینه
ډاکټر عبداللطیف بهاند
ماسکو

جهاني ته

سباوون په تمه ناست تورو تیارو کي
زنګېدلی د غمونو په ټالو کي
دا د میني د دنیا خوږ انځور ګرته
چي یې ځاله د عشق جوړه ده مغزو کي
دا زموږ د وخت هوښیاره لېوني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حمید او د خوشال د پګړۍ ګل ته
د الفت او د رښتین د بڼ بلبل ته
د مکتب غوره شاګرد د پیر محمد ته
چې یې تاج په سر کې ایښی دی غزل ته
د کروړ د میخانې ښکلي ساقي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

قلندر عبدالرحمن د کور ډیوې ته
د حمزه بابا په سر جګې شملې ته
د میرویس نیکه د باغ خوږې مېوې ته
د پښتو ادب دې ښکلې ترانې ته
د احمد بابا د ستر کهول لمسي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته
چې پانوس یې سوځیدو سره اشنا دی
چې پتنګ یې د لمبو سره اشنا دی
چې یې خیال څه د فلک په رحم نشته
چې یې کور له سوځیدو سره اشنا دی
میراث خور د بېنوا او د غني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

دا ساقي چې د جامو سره لوبېږي
دا خمار چې په نیشو کې نه مستیږي
چې کړي ځان ته پخپل لاس دوږخونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زردشت چــي بل اور سره خوښیږي
دا په سوي مـذهب پوه مست دوزخي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چــی اورونه یې په کــور د پلار ژړلي
لــپي لــپي یې په هــر مزار ژړلي
چــي یې ټانګ د یرغلګر په سوک وهلي
ویني ویني یې په هـــر پرهـار ژړلي
د افــغان د درد او غـم په اورستي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چــي خیبر او چي میوند یې ترانه ده
پاني پټ یې د پلـرونو حـــماسه ده
چي پامــیر او هندوکش یې د خیالونو
هـم شــمله ده هم کعبه ده میخانه ده
د کابل د پت او ننــګ ساده سپاهي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چي ښـــکلا یې شور په سر کي لګولی
چــي خالونو د صــنم په زړه خوړلی
چــي سینه یې د غاټول سره سیالي کړي
د وزخــي سره په اور کی ســوزېدلی
دا په تللیو کــي زمـــوږه اوسني ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي تر هر چا په ګناه باندي پو هېږي
چـــي له شـــيخ او له زاهده نه وېرېږي
له چړو او له رســـو يې پـــروا نسته
چـــي د دار حلـــقې ته خپله روانيږي
دا زموږ د عـــصر بې کـــچه ياغي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

دا لـــوی بحر چي ويالو کی نه ځايېږي
لامـــبوزن چـــي په څپو کي نه ډوبېږي

د قـــلم توره يې تل د لاس زېـــور ده
چـــي د ظلم د ښـــامار سره جنګيږي
د لايـــق او د اجــــمل دا سکني ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

چـــي په نرخ او خريدار د زړه پوهېږي
پېرېـــدل چي په بـــازار د زړه پوهېږي
چـــي فـرياد يې د خوږمنو زړو اواز دی
چي په جـــوړ او په بيمار د زړه پوهېږي
دې نيالـــګي زموږ رشاد لوی حبيبي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

چي ســـبزې کوې د مســـتو پسرلو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ساقي ســره هم غاړي دی پيالو کي
چــي شور دی د سيني په خلوتگاه کي
چي احساس يې توپاني دی په شعرو کي
پــخې نښې د پڅواک او خلــيلي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چــي دوږخ په اجــارو له فلک غواړي
منــصوري نشې اخيستی دی دار غواړي
د خــيام کوڅو ته ځي په بد مستۍ کي
د گلاب مينه په کــور کي د خار غواړي

دا خــپلوان د شمس الدين او د داوي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چــي تاکلي يې خپل ځانته هديرې دي
د منــصور او د فرهاد سره يې شپې دي
دا ســـر کښه د جنون پر بستر پروت دی
ماتي کــړي يې د عـــقل زولنې دي
زر ســـلامه د کمال عبد الباری ته
جــهانی ته جــهانی ته جــهانی ته

+++

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو يې پېژنې دا څوک دئ؟

کله ولاړ سي په خيالونو سردرو ته پورته کېږي
کله کښته سي درو ته سپين سندرېږي يې يادېږي
کله مل وي د کوچيانو په کږديو کي اوسېږي
کله ځان خپل زنداني کړي زولنې ورته شرنګېږي

بيا په مينه د جانان کي يادوي اغزن خوبونه
بيا وطن شهيد شهيد وي يادوي ستړي مزلونه
بيا له قهره او له جوشه په سوکو وهي ټانکونه
ها زړي خاطرې ورشې وېښوي وېده مغزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله ځي تر کندهاره يادوي کاږه تگونه
کله ستايي کونړونه په حجرو کي چنگ برېتونه
کله پورته بدخشان کي لتهوی ښکلی لعلونه
يا په دښتو د پروان کي دلاله وو سره گلونه

بيا په خيال کي يو ځل ورشی د غازيانو و ټولۍ ته
بيا په اوښکو ورته ناست وي د وطن بوري مورکۍ ته
بيا په سرو اوښکو ژړېږي د شهيد ورور و خورکۍ ته
بيا ورليکی سلامونه د کوچني غازی سلگۍ ته

کله ستايي په وطن کي د غازيانو مورچلونه
کله غندي د بيدردو او نامردو چپاوونه
کله ستايي د باتورو جنگياليانو سنگرونه
کله غندي په کوڅو کي بېگگانه او پردي پلونه

بيا خيام وي بيا باران وي بيا پيالې وي
مېله وال له ښاره ووځی د بابا صاحب مېلې وي
د يارانو په ټولۍ کي هم سندري هم نغمې وي
وريادېږي يي جونگړه رونې کړې خپلي شپې وي

بيا زاهد او معتصب ته رياگاني ورپېغور کړي
بيا په شعر او په خيال راته سينگار د بابا کور کړي
بيا ورځي تر خپل جانانه بهانه د ابا گور کړي
چي بيا وروسته رقيبان يي په محفل کي ورپېغور کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا په خپلو سترګو ویني د پېغلانو ګودرونه
د تیارو اجاره دار پکښې کرلي افتونه
پېغلي نه شي وړای ګودر ته شنه منګي او امېلونه
په ګودر کي د پېغلانو د پردیو مورچلونه

بیا کابل وي مستي پېغلي یې پښې لوڅې وریادېږي
یتیمان او بېرسري ماشومان ورته ژړېږي
کلاګاني د بابا یې د پردو په لاس نړېږي
په ناورین د زورورو عزتونه خرابېږي

بیا ځوانانو د وطن ته په خوږه ژبه ګویا دئ
وایې پرېږدئ سنګرونه دا وطن مو د ابا دئ
د مورچل و ځوان ته وایې چي دا کلی زما او ستا دئ
تا د خور ټکری پېیلی دا دستور د نا اشنا دئ

کله غاړه د هلمند کي راته ستایې اتڼونه
د هلمند نه جلاله ته وړي شرنګي او امېلونه
کله ځي د هندوکش نه یوار ګوري خیبرونه
کله ځي وهډ ته پروته را شمیري ماشوم قبرونه

بیا پر لویه لار روان وي وېښوي ویده خوبونه
بیا د اوښکو په زورونو ورانوي کښلي خطونه
بیا بوډی اسمان ته وائګي نور دي نه وړم فرمانونه
ما یوه سجده منلې نور یې نسته محرابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا په سـره غرمه میوند وي بیا ایوب او ملالۍ وي
بیا بولدک وي بیا لښکري ورسره چي تورپېکۍ وي
بیا میرویس وي بیا جـرګې وي ګورګینانو چي سلګۍ وي
بیا بابا توره ایسـتلې د غـازیانو چي ټولۍ وي

کـله ډاډ وي لارویـانو او لارورکـو قافلو ته
چي هـا تللي په سـېلونو توتکۍ به بېرته راسي
کله مـل وي د پردېسو او غـمجنو مساپرو
وایي توري شـپې تېګرېږي دا وطن به زما او ستا سي

کـله زېری شي سـاقي ته او غوږ کي ورته وایي
د حـمید د ترانو او شـنو پیالو دور به بیا سي
کـله تور چپه کاکل د خپل جانان په خوب کي وېني
په تعبګیر کـي د زاغانو پایـکوبونه به رسوا سي

بیا د خـیال په ټال یاغـي سي تارېخونه وریادېږي
هـغه توره د بابا یې هر ګـړی مـخ ته ځلېږي
وایي ولـي زموږ غـازیان له قبرو نه راپورته کېږي
دا ژوندي په مـړو حساب دي چي وطن یې لېلامېږي

تاسو یې پېژنئ دا څوک دئ؟
دا ازل ته یاغـی سـوی
چي جـانان یې خپل وطن دئ
او وطـن یې پردی سـوی
چـا په غوږ کـي راته ووې

(c) ketabton.com: The Digital Library

" زه یې پېژنم غني دئ دا زړور دا ببر سری "
ما وې نه ګــرانه غلط ســوې زموږ د هـيلو
" جــهاني " دی د جانان په لــمبو سوی

&&&

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهانی څوک دئ ؟

د هیواد خوږژبی، نازکخیال او نامتو شاعر او لیکوال او له هېواده هغه مساپر اشنا یادوم، د چا د لمر ښار چي تروږمۍ نېولی دی او خونه یې د مرګي له ساندو ډکه ده. د هیواد د ځوانانو په لاسو کي یې پردي تېغونه دي او بې سترګو توري چلوي.

د غلیم خیرن لاسونه یې د هیوادوالو په سپېڅلو وینو سره دی، کلی او کور یې د کاڼو مالت جوړ سوی دی. د ده د ناز وطن ته د اغیارو مرکې رابلل کېږي او پردي یې د خوبونو تعبیرونه کوي.

د پېغلانو په ګودرونو یې د پردیو سنګرونه جوړ سوي دي. د ګلانو په وطن کي یې اغزیو پېري کرلي دي او د شپې شیطان یې د دیدنونو ماښام تورولی دی. دی چي اغزی اغزی ژوندون تېروي د خیالونو پر اوږو و خپل جانان ته چي د ده ګران هیواد دی مسافري سجدی ورلېږي.

شاعر چي د ملالي سرتوري د نامحرمو په ولات کي نه سي زغملای یاغي کېږي، د ازل خزانونه نه مني او د حق د لېونو لښکر جوړوي د پېریو طلسم ماتوي او د قدرت زولنې شلوی. کله ټانکونه په سوکونو اوبوي او کله خوبې د قهر چیغي د غلیم د بنګلې چت را لړزوې. دی فیصله کوی چي دا ولس د اېلېدلو نه دی او د زاغانو جنازې له خپله باغه باسي، د خپلو رنځورو کنډوالو اسوېلي ته په لپو لپو ژاړي او د غازیانو د بګړیو د وېنو څاڅکي یې زوروی، نو ځکه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د قافلو ملګری کېږي خو د ده مغروره ککری ترڅمکې نه ورځي.

دی دا کړې وړې بګړې راغونډوي او د غلیم په بنګلو کې بل میوند جوړوي، د چنګېز پر کورنا ورین د خپل هغه غیور ولس چې د اورنګ خنجر یې پڅ کړی دی او د فرنګ توپونه یې خاموش کړیدي مېړانه او سربښندنه و غلیمانو ته وریادو.

جهاني "شنه اسمان ته د خپلو غرونو زلزلې وریادوی" د ملالې میوندۍ چیغې په شنه اسمان اوري او د رېډي او تورپېکۍ کیسې په لوړ آواز بیانوي. د فتحې په جشنونو کې هېڅ شک نلري ځکه دی خپل قام یو توپاني قام بولي. د حسین جامې اغوندي او تر خپل جانانه تنها ورځي، د زولنو شرنګهار ته په ورین تندي ور روان دی لکه منصور پر دار ور ته خېژي او د سکروټو په قلم ورته اشعار لیکي.

عبدالمجید
ډنمارک ۲۰۰۵ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاني د ژوند ليک په اړه

خوښ يم چي د هيواد د شعر او شاعرۍ په هسک کښې د يوه ځلېدونکي ستوري ښاغلي عبدالباري جهاني د ژوند ليک په اړه څه ليکم، ښاغلی جهاني که په خپل هيواد او هيوادوالو کښې منلی او د اوسمهال د پياوړو، غښتلو او سرواله شاعرانو او ليکوالانو څخه ګڼل کيږي، د هيواد د پولو څخه په هغه خوا هم د ښه نامه څښتن دی، دغه ليکنه کندهار ته د ۱۳۸۴ ل کال کي د دوی د راتلو پر مهال د غوايي د مياشتي پر (۱۴مه) نېټه په تېرو درو کالو کښې په پرله پسې توګه د درېيم ځل له پاره د اطلاعاتو او کلتور رياست له لوري د دوی په وياړ د يوې درنې او لويي شعرغونډې د پيلېدونکي وينا په توګه ما عبدالمجيد بابي واورول، دا چي په هغې کښې د ښاغلي جهاني د ژوندانه په اړه ځو ټکي څرګند سوي وه له همدې امله کله چي نارنج خپرندويه ټولني ته د دوی همدا نوې راغونډه سوې شعري ټولګه (کوه طور) د چاپ له پاره سپارل سوې وه نو دا خبره هم ياده سوې وه چي همدا ليکنه دې د همدې ټولګي په سرپاڼو کښې ځای ولري، که څه هم په هغه شعرغونډه کښې هم ما يادونه کړې وه چي زموږ دغه نوموتی او پېژندل سوی شاعر د چا له لوري پېژندني ته اړتيا نه لري او ټول يې پېژني خو د دغسي مېړنيانو د ژوندانه د بېلا بيلو اړخونو بيا بيا يادونه هم د نن او هم د سبا له پاره د ارزښتونو څخه خالي نه وي، د دوی د پېژندني په اړه چي ما څه راغونډ کړي هغه ستاسو په وړاندي په لاندي توګه ايږدم :

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی عبدالباري جهاني د نن څخه ۵۷ کاله دمخه په ۱۳۲۷ لمريز کال د کندهار ښار کابل دروازې ته نژدې د باميزو د کوڅې په ختيځه څنډه کښې د خپل سوداګر او شتمن پلار ارواښاد عبدالاحمد خان په کور کښې زېږېدلی دی. ښاغلی جهاني د پلار لومړی زوی او پلار يې د خلکو او دوستانو په منځ کښې د ښه نوم، پستې ګذارې او ښه چلند څښتن و.

د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وينا جهاني لومړنۍ دوديزه زده کړې د ملا نورمحمد څخه تر لاسه کړې دي. کله چې د هغوی د ژوندانه ګړې د رسمي ليک لوست تر پولي رسېدلي نو يې په کندهار کښې ميرويس نيکه لېسې ته مخه کړې او تر دوولسم ټولګۍ پورې يې همدلته د لوست او زده کړې د پړاوونو يو ټاکلی پړاو بشپړ کړ. وروسته يې د کابل پوهنتون د ادبياتو او بشري علومو په پوهنځي کښې د تاريخ او جغرافيې په برخه کښې تر ۱۳۵۱ ل کال پورې لوړې زده کړې وکړې.

ښاغلي جهاني د پوهنځي په ټوله موده کښې د شعر و لوري ته په پراخه کچه مخه وکړه، شعر يې ښه وپاله او د هغه روزني ته يې ټينګه ملا وتړل څو نن دا ويار لري چې په هيواد او د هيواد څخه دباندې په فرهنګي او ادبي سړيو او کړيو کښې د يوه وتلي او منلي شاعر په توګه ځلېدلی دی. دا چې نن د هغوی شعر ښکلی، منلی او د پختيا تر پولي رسېدلی دی دا د هغوی مينه ده چې د شعر سره يې د همهغه مهاله چې لا زېکی و'پاللې او روزلې ده. کله چې په ميرويس نکيه ښوونځي کښې په لوست بوخت و'د پښتو د نوموتو شاعرانو شعرونه د ده د فکر او ذکر مشغولا وه. په دغو مشغولاوو او بوختياوو کښې جهاني د لوړ تخيل تر هغې کچې ځان ورساوه چې له ځانه يې جهان ته لاس وغځاوه، د ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلي شعرونه د خپرونو ښکلا سوه او د ډېرو لويانو، مشرانو او ځوانانو د پاملرنې، کتنې او اورېدنې وړ وګرځېده او په دې توګه لا تر اوسه که د ځان و نور د جهان سو او کله چې بيا د دغه جهان و جهان ته د بل جهان څخه سره په رابهېدو سوه او زمونږ جهان يې سره تبی وګرځوله د مليونونو پښتنو او افغانانو سره د دې جهان جهاني هم کړه وکړه د خپلو خلکو د کړاوونو او ستونزو څخه د ډکو او ترټلو ورځو ليدو تر دې پولې وکړاوه چې ځان ځني هېر او خپل بېوزلي ولس ته يې په بېوزلۍ کښې داسي د تسل مرغلري راغونډې کړې چې د ورکو د (ورکي مېني) په ورکو او اشلو پشلو پاڼو کښې د ورکو زړونو درناوي او سلامي زمونږ د غه ورک وروړ هلته هم جهاني کړ، داسي جهاني چي اوس يې خپل او پردي ټول د يوه پاخه، وتلي او منلي شاعر په توګه پېژني، هغوی د شعر په نړۍ کښې د يوه نوښتګر او نوميالي شاعر څېره د ځان کړې، داسي شاعر چي د شعر منځپانګه او ورسره هنر او ښکلا يې هم ښاغلې او غښتلې ده چي د هيوا د او سمهال د پښتو شعر برخه ورباندي وياړي.

که رښتيني پرېکړه وسي دوی ته د دوی همدغو غښتلو او ښاغلو شعرونو د اوسنيو پښتو شاعرانو په شاعرانه يون کښې د ګوته په شمېرو مخکښانو تر څنګ د مخکښۍ لنګوټه ورپر سر کړېده او که دغه ټوله خبري په څو لنډو ټکو کي راونغاړو نو بايد وويل سي : جهاني يو استعداد دی او شعرونه يې په پښتو ادب کښي د څرنګوالي، ډول او بڼې او هم د ښه او شعري موازينو په ګڼه پسولل سوې زېرمه ګڼلای سو.

د دوی په برخه کي دا پرېکړه نه زما ده او نه د هغه او دغه چا ده. دا پرېکړه د ولس پرېکړه ده، دا د ادب پوهانو او لويانو پرېکړه ده او دا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر د خوښوونکو او مینانو پرېکړه ده او پر دغو ټولو باندې د منلو او مهر لګولو په توګه دا د هیواد د وتلي او منلي لیکوال، څېړونکي، ژبپوه، شاعر او تاریخ لیکونکي ارواښاد علامه رشاد بابا پرېکړه ده.

چې دا پرېکړه د ټولو پرېکړو او د دوی په برخه کښې د ښو اندونو د څښتنانو د نظرونو د قبلوني له پاره ډېر ښه لاسوند ګڼلای سو.

هغوی فرمایي: "ښاغلی عبدالباري جهاني ځوان پښتون شاعر دی، زما په خیال ابتکار او سلاست د ده د شعر ځانګړتیاوي دي...

د ده پر نغمو مستي ناڅي، او د ده ترانو ته شاپېری اتڼ اچوي... د جمال جلوې له ده څخه ځان او جهان هېروي. په دغه جذبه کي نه دی ځاني دی نه جهاني، د احتساب بېره یې له زړه وتلې وي، د مغانو پر دوکانونو په ډېره زړه ورتیا ګرځي، په خورا بې احتیاطي د میخانو ترلي دروازې ورټکوي، د حسن پر کعبو طوافونه کوي. د میني د بت پر پښو تندي موږي، ځکه نو زه دی یاغي شاعر بولم. د ښاغلي جهاني د فکر شهباز د نوو معناوو په ښکار پسي ډېري هسکي الوتني کوي او بې ښکاره نه راستنېږي ځکه نو زه دی مبتکر شاعر بولم...

دا ځوان شاعر زیار باسي د ګران وطن پر شمه باندي سربښندونکي پتنهان د ستی کېدلو له پاره راوبولي. د ده شعر بې مبالغې د افغان ولس د ویښتیا له پاره هغه سوي چغې دي چي ږغ یې په اوریدلو کي د غوږ او په لوستلو کي د سترګو له لاري بځرکي پاشي. رنځېدلی او کړېدلی افغان ولس ملي وحدت ته هڅوي. د ده استعارې هغه تارونه او کنایې هغه ستني دي چي زړونه سره ګنډي...

د دې اسکېرلي ولس د سوځېدلي او لوټپه هیواد په کربلا کي جهاني د حق پر شهیدانو ساندي وایي او کله د یزیدانو په لټون د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماغزو پـه غـوږو مـشالونه لګـوي. زه د ده د طبعـي پـه سـينا کـي هغـه روڼاوي وينم چي د ډيرو به د هغو ديدار نه وي په نصيب سوی..." .
درنو لوستونکو !

د ښاغلي جهاني په اړه به ډېر ، ډېر څه ووايي، خو ډېر به د لوی ښوواند علامه رشاد بابا سره د دوی د همدغو لورينو په برخه کښي همږغه وي. نو زه هم د ډيرو سره هملاری کېږم او د جهاني په برخه کښي د علامه بابا همدا پيرزوني د خپلي ليکني له پاره بسند ويه ګڼم.

په درنښت
عبدالمجيد بابی
د کندهار د اطلاعاتو ، کلتور او ګرځندوی رئيس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

د جانان د بلا مخ ته خدایه زړه ځله مي سپر کې
لکه غشي پر سینه مي د رقیب ور برابر کې

چې پرون یې ورپه یاد سي د دښمن د بورو ورارو
یوه چیغه مې لا پورته پر شمشاد او پر خیبر کې
یا شرنګې د سپینو تورو یا محمود وي یا اشرف وي
پر لښکر د غلیمانو د مرګي د پوځ ګذر کې
یا میدان د پانی پت وي یا ګلګوني توري راسي
پر لښکر د مرهټې مې د احمد لاسونه بر کې
چې مړژواندي ورنه تښتي افسران د پرنګیانو
په کابل کي مې آسمانه یا پیدا وزیر اکبر کې

یا ملاله په میوند کي یا ایوب در څخه غواړم
یا مي لاندي تر اسونو د دښمن خوني لښکر کې
له امو تر ارغسانه له کنړ تر هریروده
د لستوني ښاماران مي یو په یو زهر او زبر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــوار بیــا راتــه تــاوده کــې زمــا د قــام ســاړه زګونــه
بیــده بخــت راتــه ویښ کــړ را پخــلا مــي مــرور کــې
بیــا جــشنونه پــه ښــارو کــي اتڼونــه پــه دښــتو کــي
بیا پیغلوټی په خېمو کي بیا مي کور په کورا ختر کړ
لــه پــامیر تــر کنــدهاره لــه هلمنــده تــر مــزاره
اولــسونه مــي پــه چیغــو ربــه یــو پــه یــو خبــر کــې
چي یو روح سي بل یې تن سي یو یې سر بل یې بدن سي
چــي جــارېږي یــو تربلــه یــو میــرا بــل قلنــدر کــې
لــه کنــړه تــر ارغنــده لــه پنجــشېره تــر میونــده
هریو بوټی مي سوما کې هریو څاڅکی یې کوثر کې
چي دا لمروي دا اسمان وي د پښتون قام دي ودان وي
د دښــمن عمــر یــې خدایــه لنډ د ژمــی مــازیګر کــې

چي رنډي کي غبرګي سترګي د فرنګ د میراث خورو
د مرګي لـه خوبـه ویښ مـي د افغـان بیـده ټبـر کـې
هم یې ویښ کې له خوبونو هم الفت ورکې د زړونو
هم یـې تـن جوړ کـې لـه زغـرو هـم رڼـا د عقـل ورکـې

چي جهـان ورتـه حیران وي چي خجـل ورتـه سیالان وي
زمــا د هــر وګــړي ســترګي آیینــه د ســکندر کــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهـاني چـي پکـښي ليکـي د زمـري اولـس نظمونـه
هـرآوازيـې د بـلال کـې هـره لوېـشت ورتـه منبـر کـې

۸/۱۲/۲۰۰۱
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خدایه کوم لوري ته ځمه نه د ځان نه د جانان یم
نه له ښکلیو یاغي سوی نه د زلفو بندیوان یم

زړه مي ځي د ساقي کور ته آیینه مي بولي ګور ته
ما د مني رنګ اخیستی نیم بوډا یمه نیم ځوان یم
نه مي بړغ چا ته اشنا دی نه سندري مي څوک
اوري
له منزله نا خبره کښېوتلی په کاروان یم
له رحمانه مي زده کړی متانت د درویشانو
په بهار او په خزان کي مستقیم په خپل مکان یم
دا یوه شېبه هستي مي د نېستي په نوم راوړي
لکه اوښکه درته راغلم په بڼو کي اوېزان یم
نه راتلل مي په اختیار وه نه په تللو مي خبر یم
د شبنم په دود راغلی د شبنم په دود روان یم
نه سندره سوم د میني نه کیسه د نیمو شپو یم
نه فرهاد یمه د غرونو نه مجنون د بیابان یم
نه خلیل سوم د اورونو نه خیام د محفلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـه منصور يم د دارونـو نـه د کـاڼو پـه نـښان يـم
سر خريي دي سوه په برخه ځه رهي سه لېو تتوبه
د سکروټو پر سر يون دی د خيالونو جالـه وان يم
مبـارک دي سـه خوبونـه زلېخـا لمـن مـي نيـسه
د يعقـوب د اوښکو پـل يم رسېدلی تـر کنعـان يـم
وزرونــه مــي راوړي چــي تيــار هغــه د يــار دي
نن يې وسوځه پانو سه زه چي خان يم په ياران يم
يـو نـصيب يـو جهـاني دی څـو سـندري د اغزيـو
تـريخ تـاراج دی د غوټيـو زه همزولـی د خزان يـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

یار چي له اغیاره سره مل سو اوس به څه وایو
درد چي له پرهاره سره خپل سو اوس به څه وایو
ولاړو د شهیدو سفرونو له کاروان سره
ورک چي مو له سیوري سره پل سو اوس به څه وایو
موږ خو پسرلي ته د ګلونو کجکول ونیوی
اوريې د اوربل پر سینه بل سو اوس به څه وایو
خپل نصیب مي لاره پر سکروټو راښوولې وه
ورک مو له منزل سره مزل سو اوس به څه وایو
موږ په قافلو کي غبرګي سترګي پسي یو وړلې
ولاړی د یوسف کمیس بدل سو اوس به څه وایو
ما ترکوه قافه پوري هر قدم شمېرلی و
خپل قسمت په لار کي راته غل سو اوس به څه وایو
ما لا جهانی زلمي کلونه ورته ایښي وه
ږغ مي په کوګل کي د اجل سو اوس به څه وایو
ویرجینیا ۱۵/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځــه زه بــه غــزل درتــه لــیکم تــه راتــه ګــوره
پــه تــورو بــه دي شــونډي مچــوم تــه راتــه ګــوره
د زړه پــه شیش محفل کي دي تـصویر پیوندومه
پــه خیــال کــي بــه دي زلفي لوبــوم تــه راتــه ګــوره
محفــل تــه مــي راوړي نذرانــه دي وزرونــه
بــورا رنګــه بــه ځــان کبــابوم تــه راتــه ګــوره
پــښېمانه مــي تنــدی دی د ځــوانۍ لــه سرکښیو
محراب ته دي سجدې درپسي وړم تــه راتــه ګــوره
بوډی لاس به مي نیسي له ګلرخ ساقي جامونه
زلمــۍ زلمــۍ پیــالې بــه تــشوم تــه راتــه ګــوره
د عمــر لــه دوږخــه مــي ځنځیــر درتــه راوړی
دانــه دانــه توبــه مــي مــاتوم تــه راتــه ګــوره

ازل مــي پــه غوټیــو کــي نــصیب نــه و ســاتلی
ســینه بــه پــه اغزیــو ســولوم تــه راتــه ګــوره
درځــم لــه لېونیــو وینــو مــست او رنګېــدلی
جنــون تــه بــه مــي کــاڼي ژړوم تــه راتــه ګــوره
کاڼــه بــه مــي پــه چیغــو کــم غوږونــه د وختونــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شين چتر د اسمان به لړزوم ته راته ګوره
وعده مي له فرهاده سره نوې کړه جانانه
تېشه مي پر تندي باندي درورم ته راته ګوره
نصيب له جهاني سره جوړه يمه راوړی
زخمي سلګۍ په اوښکو اوبوم ته راته ګوره

۳۰/۸/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ولاړل چي پرون یې د قسمت ما ښام ته وخندل
نن په جګه غاړه یې منصور مقام ته وخندل
څنګه به په سرو سترګو د قتل ګناه وژاړي
موږ خو د خپل حق د انالحق پیغام ته وخندل
پرېږده محتسبه د خرقې د دوه رنګۍ جنت
موږ په یو رنګي کي دوږخي انجام ته وخندل
چا د انګوري شونډو مستۍ دلته راوړي یو
شرنګ مو د سندرو د کوثر و جام ته وخندل
راسه په رښا کي د پرهېز جنازه وباسو
شیخ چي د منبر پر څوکه خپل کلام ته وخندل
رنګ د لېونتوب یې ایله نن په سترګو ولیدی
خم په وچو شونډو کي چي زموږ خیام ته
وخنــــــــــــــــــــــــدل
ولاړې جهاني د خپل نصیب د قافلې سره
کرښو د تندي یې د ازل مرام ته وخندل
۲۰/۱۲/۲۰۰۲ ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځي چي پر دې لاره پيغامونه به راوړي
ځولۍ ته د خيالونو مي ګلونه به راوړي

زاهد مي په سبا سبا زلمي کلونه يوړل
ساقي توبه مي خرڅه کړه جامونه به راوړي

قسمته له يارانو په توپان کي يم بېل سوی
ساحل درڅخه وړی يم موجونه به راوړي

پوهېږم چي رانه غله اوس مي سترګي
ورلېږمه
جنونه هوښيار ېږم ځنځيرونه به راوړي

رقيب مي په سکروټو جنازې ته لار نيولې
رويباره ترمزاره سلامونه به راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرور مي په تندي کي سوځوم درته راځمه
سجدې ته مي جانانه محرابونه به راوړي

چي ستړې دي له ژونده يم محفل ته درغلی
پانوسه وزرونو ته اورونه به راوړي

کنعان ته مي ويلي جهاني ماشوم خوبونه
د ستورو تر ګودره تعبيرونه به راوړي

۴/۹/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کله ورک یمه په ځان کي کله ستا په تماشا سم
هم تصویر هم آیینه سم هم پخپله درته راسم
له محل څخه دروزم بې خبره لکه اوښکه
لا می پل اخیستی نه وي چي په لار کي نیمه خوا سم
چي پخپله مي دربولې د ختهین صنم سجدې ته
بیا په کومو سترګو درسم بیا په بیرته څنګه ستا سم
نه خبر په خپل وجود یم نه اختیار مي دی راوړی
کله شمع د محفل یم کله سوځمه بورا سم
کله زه پر خیال مین یم کله خیال راپسي ګرځي
کله چیغه د جنون یم کله حسن د لیلا سم
د نسیم پر اوږو راغلم له شنبم سره مي شپه سوه
د ذرې د کور مېلمه وم زه به څرنګه پیدا سم

خزانه یم د رازونو په دې خپل ذره وجود کي
کله شپول د طوافونو کله کور د کبریا سم
دا یوه کیسه د مینې بې حسابه شوندې وایي
کله ښکار سم په کنعان کي کله تور د زلیخا سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تنهاکو مي کړل ستړي د اغزيو د کور غشي
په خلوت کي مي پيدا کړې نور به ذکر د رابيا سم
له ذرې تر کهکشانه قلم يو نوم را ښودلی
د اغيار په نامه ښنګه په ګونګې ژبه ګويا سم
له خليله تر منصوره هنګامه د نار او نور ده
زه پتنګ ته مي لمبه يې اوس به ښرنګه تنها سم
له ازله تر ابده يو جرس يوه نغمه ده
د حيرت په قافله کي کله طور کله سينا سم
جهاني ته دي ورکړی له نامه سره تقدير دی
هر نفس را سره مل يې يو دم ښرنګه بي تا سم

۳۰/۹/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چې دې هجر ته پیدا شپه د ازل یم
وایه څنګه به سوځلی اور د بل یم

بېله ما منزل ته نه سې رسېدلای
د اوږده سفر په لار کې دې یو پل یم

که هر څه دې په نظر وړوکی ښکارم
ستا د عمر په یوه شپه کې مشل یم

ما ته مه راوړه دارو له پاړوګرو
زه د خپل زګېروي په زخم کې درمل یم

بې وزره، بې هدفه مې پرواز دی
له شبنم سره راغلی خپل اجل یم
د پېرۍ له پرهارو مې وینې څاڅي
د نصیب غشیو ویشتلی یم کابل یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانه به د مرګي پر نيلي سپور ځي
پخواني دي د ګودر د ديدن غل يم

د زلمې ميني په سترګه راته ګوره
جهاني درته راغلی يمه خپل يم

۲۰۰۴/۱۰/۱۹
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتــه د وصــال او د هجـران کيـسه معلومــه ده
زړه تـه مي رويبـاره د جانـان کيـسه معلومـه ده

هرڅـه دي د سـرو سـترګو پـه ژبـه راتـه وويـل
زمــا د ارمــانونو د خـزان کيـسه معلومــه ده

ماتـــه ســـرابونه د اميـــد پـــر کربښـــو مـــه ښـــيه
زمـا تـږي جنـون تـه د بيابـان کيـسه معلومـه ده

ماتـــه د ازل پـــه ګوتـــو وليکـــل رنځـــور قلـــم
زخـم تـه مـي ګرانـه د درمـان کيـسه معلومـه ده

څه به له قاتل څخه مهلت په هره شپه غواړو
ماته يې په سترګو کي د ځان کيسه معلومه ده
مه راوړه تندي ته مي انکار په انګارونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاته مې نمروده د ايمان كيسه معلومه ده

څه به مې بوډا نظر ته نيسې د حيا پلو
ماته دي پر شونډو د پېزوان كيسه معلومه ده

نوري په څپو كې الاهو سندري مه بوله
رنګ د زمانې كې د توپان كيسه معلومه ده

ولاړل جهاني زاړه ياران بيا به ستانه نه سي
وايي ملاجان د بل جهان كيسه معلومه ده

۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ستا خیال مي په قدم قدم ملګری و درتلم
زر ځله دي په لار کي پریوتم پورته کېدم

آذر رنګه مي ځانته په تندي کی وې تراشلی
د خپل هنر پر ګوتو مي سجده غوندي لوېدم

دا زېری د وصال که د بېلتون و خبر نه یم
چي تا لره درتلمه پر خپل ځان مینېدم

د شمعي له محفله مي پند ونه وه اخیستي
په خوله کي لمبه نه وه په سینه کي سوځېدم

اسمانه له زخمونو مي فریاد نه دی راوړی
سنګسار ته چي ورتلمه پر مزل مي ژړېدم
د عقل په ډېوه مي اشنا لاري کړلې ورکي
رڼا ته وم راغلی په تیاروکي ډوبېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هر څه د تيارې کوګل ته تلمه پوهيدمه
چې ستا په آيينه کي لکه وړانګه ځليدم

چي څنګه مي په خپل نامه درېغ کړه خبر نه يم
په خپله ګناه پوه سوم چي په دار کي زنګېدم

يو خوب مي دی ليدلی جهاني تعبيريې څه
دی؟
د رنګ په سمندر کی لکه څاڅکی ورکېدم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د قلم پـه ژبـه پـوه يـم چـي پرېشان خوبونـه ويـنم
د وصال پر مړوند پروت يم د هجران خوبونه وينم
تـوره شپه ده سـمندر دی سيلۍ الـوزي څپې دي
د سـاحل پـر پـسته غېـږه د توپـان خوبونـه ويـنم
نـه ډوبيـږم پـه څپـو کـي نـه مـي لار پـر ګـودر وزي
د نـصيب سترګي مي سرې دي د اسمان خوبونه
ويـــــــــــــــــــــنم
د ازل کـانې ويـشتلی زړ تـوټې لکـه هينـداره
چي په خيال کي درسره يم د خپل ځان خوبونه وينم
ستا د حسن په سپيدو کي لکه خال داسي څرګند
يـــــــــــــــــــــم
پـه محـراب کـي دي بـلال يـم د آذان خوبونـه ويـنم
لـه رحمانـه مـي راوړي يـوه شـپه د درويـشانو
پـه قـدم ځمـه تـر عرشـه د جانـان خوبونـه ويـنم

د ګلونـو لـه مالتـه د اغزيـو ښـارتـه راغلـم
د مجنـون پـه قـدم ځمـه د بيابـان خوبونـه ويـنم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د وصل زېری راغی هر قدم راته منزل سو
د جرس په تمه پایم د کاروان خوبونه وینم
شپې د عمر مي بوډۍ سوې لا سبا نه را رسیږي
قلندر دي یم په لار کي میرا جان خوبونه وینم
سپین وېښته می راته ژاړي مساپر زلمي کلونه
زه هنوز ګودر ته ځیریم د پېزوان خوبونه وینم
له رباب سره زنګېږم جهاني چی ویښ مي نه کې
درخانۍ له نغمو څاڅي آدم خان خوبونه وینم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د رحمان بابا د غزل په اقتفاء

څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار
وبــه نــه وينــې پــه ســترګو مــخ د يــار

"څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار"
لــه نــصيب ســره دي نــسته نــوم د يــار

هــره لاريــې د جنــون پــر وطــن وزي
رباتونـــه يـــې کرلـــي دي پـــه خـــار

دا وطـــن د بېلتانـــه کـــور د هجـــران دی
د وصــال پــر پــانوس شــپې دي د انګــار

ايلــه نــن پــر هــوښ راغلــی يــم يــارانو
عقـــل راوړې زولنـــې کـــرار کـــرار
چـي هـر پـل مـي د ازل پـه وينـو کښلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به څرنګه پرېږدمه هغه لار

لکه شمع په لمبه مې ژوند تېرلی
قسمت راکړ په سکروټه کې قرار

دا د کومې منصورې چیغې افسون دی
ایینه مې ښیي مخ د خپل نګار

چې کوڅې یې سوې په نوم د غمازانو
راته مه یادوه نوم د هغه ښار

جهاني نن د رحمان په لیکه راغلم
درته ښیم په قدم د عرش رفتار

۲۳/۱۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کیـسې مـې د سـوځلي ګلـستان مـه یـادوه
پـه کـور کـې د بلبلـو مـی زاغـان مـه یـادوه

پـوهېږم چې پردی سومه د مینې په وطن کې
اغیـار راتـه پـه کـور کـې د جانـان مـه یـادوه

اسـمانه تـر لمنـې دې پـه سـوال نـه یـم راغلـی
نـسکورو پیمـانو تـه مـې یـاران مـه یـادوه

تندې مې په څپو کې ځوانیمرګې شپې منلې
د مـاتې بېړۍ کـور تـه مې توپـان مـه یـادوه

د شـپې تـورو منګولـو اوربلونـه دې وژلـې
زلمیـو هـډیرو تـه مـې پېـزوان مـه یـادوه
لـه شـمعې تـښتېدلې دې لمبـې د محفلونـو
پـانوس تـه پـه تیـارو کې پتنګـان مـه یـادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـښکر د ابـو جهـل دي چـښلي د حـق وينـی
د زړه شـهيد بـلال تـه مـي آذان مـه يـادوه

د سـيوري پـه ګـامونو جهـاني درسـره ځـمـه
تنهـاکو تـه اغـزي مـي پـه هـرآن مـه يـادوه

۱۸/۸/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زما د زخمي زړه له کوګله يې غوغا وړې ده
د رقيب ضد مې له ليمو څخه ژړا وړې ده

کلونه کيږي نه آواز نه يې نکلونه راځي
چا د مجنون له غلبلو څخه بېديا وړې ده

نن له خلوته څخه بېغ د ذکر نه راوزي
شيخ د شرابو په پياله پسې بوريا وړې ده

اوس يې د غله ديدن له شرمه سترګې نه
تخنيږي
شيطان د پيغلو له وطن څخه حيا وړې ده

نور يې دښتونه د لمبو له ګرمۍ ښکلي نه دي
چا د کيږديو له ماښام څخه رڼا وړې ده
نه څوک راځي نه مي رويبار پر ژبه زېرى لري
چې لېونۍ ميني مي بيا د چا ښرا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به له لاري څنګه ګرځي پښتانه قولونه
د دې تورونو يې په سل ځله سزا وړې ده

جهاني پرېږده د جانان او د وصال خوبونه
ستا له قسمته يې هغه شېبه په غلا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځـه يـوه شــېبه مــي مــل ســه زه يــوازي يمــه
په دې پردې ښار کې مي خپل سه زه يوازي يمه

زه لکــه ســيوری د تيــارې کفــن تــه ولوېدمــه
پــر تــورو لارو مــي مــشعل ســه زه يــوازي يمــه

زمـا پــه اورغـوي کي يې کرښي د بېلتـون وهلي
په خوب او خيال کي مي کابل سه زه يوازي يمه

د رقيبــانو انګــولا مــي کړلــې چيغــی ورکــي
پــر تــور لــښکر بانـدي يرغـل ســه زه يــوازي يمـه

د لتــه لــه چــا ســره کيــسې د بېلتــون وژړوم
راتــه نغمــه راتــه غــزل ســه زه يــوازي يمــه
زمــا د وصــال د نــصيب لاري دي اغــزو نيــولي
نــن د جانــان د کــوځې پــل ســه زه يــوازي يمــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسه په خيال کي د کيږديو تصوير ورنگوو
راته لمبه راته اوربل سه زه يوازي يمه

پيغله حيا مي جهاني پلو ته ودريده
زما د گودر د ديدن غل سه زه يوازي يمه

۱۱/۸/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خیال وزر ته مي بې وخته لمبې مه راوله
نصیبه نوري راته تشي پیالې مه راوله

زما لا پر عمر باندي پاته دي یاغی پورونه
زلمي تندي ته مي اسمانه سجدې مه راوله

د زلفو تور مي د ازل پر تندي نه دی کښلی
تر سپینو شپو مي د جنون سلسلې مه راوله

راته په برخه دي قسمته سرابي خوبونه
خیالي ساحل ته مي بېړۍ او څپې مه راوله

زه تصویرونه د ژوندون پر زنګانه بیدوم
له تیاره خیاله د زندان غلبلې مه راوله
زما یې کرلي په خوبونو کي قاتلي سترګي
راته په ویښه د جلاد غرغرې مه راوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتــه پــه زړځلــه فالونــه پــر بېلتــون ختلــي
د اوښکو کور تــه د جانان جنــازې مــه راولــه

ماشــومې پــانې غولومــه د غــزل پــه ليکــو
د قلم ستونې تــه د وينــو کيــسې مــه راولــه

راځه نن هېر کــو جهانــي ستا د اغزيــو سفر
هــره شــېبه دې د لمبــو قــافلې مــه راولــه

۲۳/۷/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتــه مــه را ښــيه لاري د زمــان د کړليچونـــو
ماتــه مــه شــمېره ګامونــه د پېــړۍ د کــاروانونو
ماتــه مــه وايــه چي ولاړل بيا پــه بيرتــه نــه ستنېږي
نــه ټـولی راځـي د تلليـو نــه يــې شـرنګ د آوازونـو
د ترخـو ورځـو ډولـۍ بــه د شــپېو لــښکري وخـوري
راتــه مــه تويــوه اوښــکي د يــارانو پــر يــادونو
بــې حــسابه جرســونه پــر دې لار بانــدي وتلــي
څــه مــړژوانــدي نــښي ګــورې پــه کوګــل کــي د
وختونـــــــــــــــــــــــــــــــــــــو
زه لا نــه يمــه خپــل ســوی د پــردو پــه ميکــده کــي
لــه خمــاره مــي تــورېږي رنــګ د نويــو شــرابونو
جهــاني پيالــه درنيســه د ازل د څــاڅکو وېــش دی
نــه اشــنا يــو لــه محفلــه نــه خپلــوي ده لــه جــامونو

۳۰/۴/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د مینې قلندر یم کچکول نه نیسم اسمان ته
نه د خضر په تلاښ یم نه جنون وړمه لقمان ته

نه د نن په مستۍ ښاد یم نه سبا به چا ته یاد یم
زه ازل سیوری پیدا کړم پل مې نه پرېږدي کاروان ته

نن یې پیا له سترګو اوري دوږخي زقوم په لپو
دا باران د رحم نه دی لمن مه نیسه توپان ته

د بلبلو ترموسمه د زاغانو سېل راغلی
پر شبنم توري پیرې دي بورا نه ځي ګلستان ته

دا له لیري چې ځلېږي د رقیب د کور ډېوې دي
مور د شپو په ښار کې اوسو ورځ مو نسته شبستان
ته

ما له ستورو دي پیيلي خپل نصیب ته امېلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تعبیر په حکم ځمه لاري مه نیسه کنعان ته

سپین کالي سره یې لا سونه د منبر سر ته ختلی
ابو جهل دی راغلی د بلال په شپه آذان ته

جهاني زما یې درباندي ستا دي هېر زما دي په یاد
وي
ما یې پل و دربنودلی تا یې لاس پرېښو ګریوان ته

۲۹/۴/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زاهد پر لار د میخانې سو هیڅ یې ونه ویل
هلته چې بزغ د پیمانې سو هیڅ یې ونه ویل

ساقي پیالې کړې پر رندانو په وېشلو ستړي
دلته چې وار زموږ د پیالې سو هیڅ یې ونه ویل

د خسرو مینی د نکلونو شپې شیرینی کړلې
چې پکښې ذکر د تېشې سو هیڅ یې ونه ویل

د حق په چیغو یې کانړه کړل د باطل غوږونه
چې یې نوبت د غرغرې سو هیڅ یې ونه ویل

چې د یوه اغزي په شور یې وطن سره لمبه کړ
او ر چې په کور د پروانې سو هیڅ یې ونه ویل
چې یې سندرې د لمبو په مزل نه سړېدې
رنګ چې بدل د زمانې سو هیڅ یې ونه ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډا اسمان شپې د ليلى په مينه سپينې کړلې
وار د مجنون د افسانې سو هيڅ يې ونه ويل

لا يې په خوله کې وه کيسه د جهانې د جنون
کله چې شرنګ د زولنې سو هيڅ يې ونه ويل

۸/۶/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خلوت پر لوري تلمه ميخانه راغله له کومه
نيت مي تا ته د سجدې و بتخانه راغله له کومه
نه خبر دی څوک په شمع نه پانوس ته څوک ور ګوري
دې محفل ته د بېدردو پروانه راغله له کومه
تور وېښته مي پکښي سپين کړل هغه څُم هغه ساقي
دی
په قسمت کی مي دا تشه پيمانه راغله له کومه
د آسمان تر چتر لاندي يا جنون دی يا مجنون دی
دا يوازي زما په برخه زولانه راغله له کومه
د نصيب د غشو سپر مي زخم زخم دی راوړی
ښکاري دام ته څه حاجت دی دا دانه راغله له کومه
نه کيسه د يوې شپې ده نه ګيله د يوه زخم
توره سره لاس دي رنګين دی بهانه راغله له کومه
که دي خيال د قفس نه و چې زګېروی مي زولانه کړې
وايه زړه مي دروازی سه دا سينه راغله له کومه
له بګړۍ تر پلوونو توري سترې سوې په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــر دې لژنـــد مـــازيګره پـــښتنه راغلـــه لـــه کومـــه
د شهيدي ځواني ګور مي له جنډې له شناختې هېر
دی
پـــر پاتـــا مـــي د خيـــالونو ترانـــه راغلـــه لـــه کومـــه
تـــورو شـــپو تيـــاره پېرېـــو شـــېريني د کيـــسو يـــوورې
زمـــا تـــر ستوني دي فرهاده افسانه راغلـه لـه کومـه
نه يې شرنګ و په رباب کي نه يې رنګ و په کتاب
کـــــــــــــــــــــي
شـيخه دا منـصوري چيغـه مـستانه راغلـه لـه کومـه
جهـــاني ســـفر نيمګـــړی لاري لنـــډې وې د اوښـــکو
زمـــا ګرېـــوان تـــه يـــې خالقـــه اشيانه راغلـــه لـــه کومـــه

واشنګټن ډي سي
۱۳/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ساقي هوښيار يمه څو چيغي مي د شور پاته دي
زما د نصيب جامونه ځرنګه نسکور پاته دي

زاهده مه راوړه محفل ته توبه ګاري کيسې
چي مي په سپينو کي يو څو وېښته لا تور پاته دي

تازه زخمونه مي د خيال په اوښکو مه لمبوه
د منصوري قسمت مي څو کاڼي لا نور پاته دي

آيينې ولې مې خوبونه د لحد ويښوي
نيمګړي عمر ته مي ورځي د پېغور پاته دي

شپې د ځواني لکه شېبې د وصل وځليدې
د وروستي مني مي يو څو پاڼي پر کور پاته دي
د زکندن شپو ته مي مه نيسه بخيلي سترګي
لا د نمرودي زمانې لمبې د اور پاته دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساحله زه د عقل سترګي په خيال نه زنګوم
چي د توپان په زړه کي څو سېلۍ د زور پاته دي

د جهاني عمر به وروسته نذرانه درو ړمه
پر وزرونو مي شغلې د پانوس پور پاته دي

ويرجينيا
٢٢/١١/٢٠٠٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

شبنم رنگه په نیمه شپه تنها راغلی یم
یو شپه تر غیږي د اشنا راغلی یم

غرور که مي تر پښو پوري سجدې ته نه درو زي
قسمته مرور و مه پخلا راغلی یم

په شونډو دي قسم خورمه له ځانه خبر نه یم
ساقي چي په ښکاره یم که په غلا راغلی یم

اغزي غوندي به ښکارم او س د ګلو په کیډۍ کي
زلمی درڅخه تللی وم بوډا راغلی یم

نصیب مي لېوتتوب ته کوراو ګوردی ور ښودلی
پر لاره د خوبونو تر بېدیا راغلی یم
چي زما له سوځولو ډیر غره نه سپ اسمانه
یو نوم یم په جنون کي تر لیلا راغلی یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـه شـمعي نـه جـامونو نـه رنـدانو يـم ليـدلى
د مينـــى پـــه وزر كـــي تـــر بـــورا راغلـــى يـــم

راځـه جهـاني ځـو بـه د مرګـي سـره وعـدې تـه
د عمــر هــديرې تــه مــي پخــوا راغلــى يــم

ويرجينيا
۳۰/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خیال دي پر زړه باندي مېلمه سي چي يوازي سمه
د زړه پانوس لمبه لمبه سي چي يوازي سمه

ستا د يادونو پر شهيدي كربلا راځمه
د تور يزيد را باندي شپه سي چي يوازي سمه

له رقيبانو چي داني د اوښكو پټې ورمه
روان مي سېل پر ګرېوانه سي چي يوازي سمه

په آيينو كي دي تصوير دی د جمال وهلی
هره شېبه مي بتخانه سي چي يوازي سمه

نه دي قولونه پلمې غزل ته ورلای سمه
ورځ پر قلم باندي تياره سي چي يوازي سمه
چي پكښي عكس دي د سرو نازكو شونډو وينم
له ميو تشه مي پياله سي چي يوازي سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د خیالونو تر لمبې مې وزر نه رسېږي
یوه یوه شمع دې مړه سې چې یوازې سمه

په دې پردېس رباټ کې څونه اوښکې وسولوم
زړه د غمونو قافله سې چې یوازې سمه

لکه غوټۍ تر غوړېدو د مخه ورژېدم
ژوند مې خزان هره شېبه سې چې یوازې سمه

جهاني ما بې لا د وصل خوب لیدلی نه وي
بېغ د جانان د بېلتانه سې چې یوازې سمه

ویرجینیا
۲۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړه مي راته وايي لا ځواني ده توبې ماتي کړه
نن د زاهدانو په حرم کي سجدې ماتي کړه

ځم چي د تياري پر زنګانه خوبونه ووينم
ستړی يم له رنګه دا پانوس او ډيوې ماتي کړه

زه له دوه رنګيه دې تياري ته تښتېدلی يم
زړه کی مي جانانه د تصوير آيينې ماتي کړه

زما يې له شهپره د پرواز نفس ايستلی دی
پرې مي بړده صياده د قفس پنجرې ماتي کړه

نن مي ډېرين تندی په جنګ د قلم ورغی
راسه لېونتوبه دا نسکوري پيالې ماتي کړه
څونه د آزر پر قدم پل د سجدې ونيسم
مه ګوره خليل ته د ايمان زولنې ماتي کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـه چـي لـه آدم څخـه تعبيـر د ګنـاه وپوښـتو
پـښو تـه د غنمـو د انګـورو کاسـې مـاتي کـه

بيـا مـې د خوبونـو پـر دښـتو کيـږدی وهلـي دي
مـسته کـه شـپېلۍ دي د سلګيو نغمې مـاتي کـه

خيـال تـه دي د وصـل جهـاني کچکـول راوړی دی
خوب تـه مي لمن کي څو د زلفو حلقې ماتي كه

ويرجينيا
۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نوري کيسې د هغه تللي اشنا نه يادوو
يوه شپه يې لکه پرخه ځلا نه يادوو

لا به تر څو د خيال په زلفو زنګوو خوبونه
ژوند به له تورو زولنو سره بيا نه يادوو

شپه ده سپلۍ دي د مرګي څپو اخيستې بېړۍ
په توپانو کي به ساحل د پخوا نه يادوو

څو به لا اوښکې تويوو د رباتو پر لمن
له هر قدم سره سفر نيمه خوا نه يادوو

له افسانو سره مو ښخي کړي اغزني شپې
هري تنهاکي ته دردونه جلا نه يادوو
هسي مو ستا په نامه شپې کړې په محراب کي سترې
نوم دي جانانه په سجده کي تنها نه يادوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دي مرګی ستا دي روزي سي د خسرو قصرونه
هــري تېــشې تــه بــه تنــدی پــه ژړا نــه يــادوو

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

جانانه په سجدو درته راغلی یمه څم
څو ورځې دي په غېږ کې اوسېدلی یمه څم

د اوښکو په ګامونو اسوېلو درڅخه ولاړم
له سترګو تر باڼو را رسېدلی یمه څم

تر اوسه مې باقي دي پر کوڅو د پلونو نښې
یو عمر پر دې لارو ژړېدلی یمه څم

پېغور چې د سیالۍ مې د رقیب را پاته نه سي
سل ځله دي سکروټو ازمېیلی یمه څم

ته ناست وې لاس تر غاړه له رقیب سره همراز
پر شمع د محفل دي کړېدلی یمه څم
د عقل پر کوڅو مې کاڼو سر دی پېژندلی
په ټول د لېونو کې چې ښاغلی یمه څم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــه شــپو څخــه دي ولاړم جهــاني رنګــه پــه صــبر
لـــه شـــرنګه د نغمـــې دي پرېـــوتلی یمـــه ځـــم

ویرجینیا
۸/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نور مي د صبر په لېمو کي ډېوې مه بلوه
د رندو ښار دی په تيارو کي ډېوې مه بلوه

د رقيب سترګي نظر ماتي سپېلني سه درته
د تورو زلفو په سايو کي ډېوې مه بلوه

زه له مزاره د خوبونو په قدم درځمه
د انتظار په سپينو شپو کي ډېوې مه بلوه

ستا د جلوې په قدر کله پوهېدلي دي څوک
د غمازانو په خپمو کي ډېوې مه بلوه

کلونه کېږي قافلې باندی راغلي نه دي
په هېرو سويو رباتو کي ډېوې مه بلوه
چي پسله مرګه دي لا سيوری باندي نه اورېږي
د چا د هيلو په سينو کي ډېوې مه بلوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهـــاني نـــوم دی د کلـــي لـــه کيـــسو وتلـــی
نـور دي د خيـال پـه افسانو کـي ډېـوې مـه بلـوه

ويرجينيا
۵/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

هم له خسرو هم له فرهاده زمانه پاتېږي
له چا د قصر کنگرې له چا تېشه پاتېږي

د زمانې اژدها ډېرې افسانې خوړلي
د شپو په کلي کې يوه نيمه کيسه پاتېږي

څه بنه وختونه وه ځالۍ ته تلې راتلې مرغکۍ
اوس نه مرغۍ نه يې نغمې نه اشيانه پاتېږي

دلته د ستورو په حساب دي راوتلي سترگي
له غمازانو به بېغمه څنگه شپه پاتېږي

دا زندانونه د بلا په اجاره ختلي
چې بند بوان د شپې ورکېږي زولانه پاتېږي
لا مې د عمر له کاتب سره حساب لرمه
ورکې شېبې مې د ځوانۍ دانه دانه پاتېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه سوې د وخت په تاریکو کې رغړېدلې اوښکې
چې خاطرې یې د زمان پر ګرېوانه پاتېږي

د جهاني د غزل شرنګ لا ختم سوی نه دی
پر پوروړو ترانو یې نذرانه پاتېږي

ویرجینیا
۱۶/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

اوښکي مي د عمر پر ګرېوان دانه دانه راځي
شپو ته مي خوبونه لکه زلفې زولانه راځي

څه وايي د ژوند د مسافرو د قدم نښي
څوک چي پر دې توره لاره تللي دي بيا نه راځي

سترګي د سپين ږيري نکلچي له اوښکو ډکي دي
شپې ته د پرديسو اسويليو افسانه راځي

هيري د سوځلو وزرونو يې کيسې کړلې
نوى تر پانوس پوري لښکر د پروانه راځي

ځي د شيطانانو پر اوږو د محتسب کډې
نن له خراباته څخه چيغي رندانه راځي
فال مي لکه غشي د تيارې پر زړګي ورغى
ږغ مي له دښتونو د شپېلۍ او د شپانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څـه بـه د زلميـو هوسـونو خـاطرو تـه ځـو
شـرنګ تـه د پيـالو يـې بلـه ډلـه مـستانه راځـي

ځـو بـه جهـاني لکـه پـردي لـه دې محفـل څخـه
ګـوره چـي لا څـو بـه تـر دې کـوره ميلمانـه راځـي

ويرجينيا
۱۹/۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه به د رويباره سره درسم که دي زړه غواړي
سل ځله به ستا د بلا سپر سم که دي زړه غواړي

تا ته به ليمه د انتظار په اوښکو سپين کړمه
سم به دي په لار کي قلندر سم که دي زړه غواړي

ته چي تصويرونه د پېزوان پر نخولای سې
تا ته به زه هر قدم ګودر سم که دي زړه غواړي

نور به دي پانوس ته پروانه رنګه درتللای سي
زه به لکه شمع اور پر سر سم که دي زړه غواړي

ستا لاري يې ماته په لمبو کي اړولي دي
نور به د رقيب د زړه خنجر سم که دي زړه غواړي
نوم به دي جانانه افسانه د لېونو کړمه
چيغي د منصور ته به محشر سم که دي زړه غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د جهاني د وينو رنګ پکښي ليدلی دی
غشيو د بڼو ته به سنګر سم که دي زړه غواړي

ويرجينيا
۲۰/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

سایې راسره تلې راځخه پلونه پاتېدل
د هر قدم پر کرښو مې یادونه پاتېدل

کیسې به مې تیارې رنګه د شپې پر سترګو ګرځي
تر تا پورې درتلم چې مې نکلونه پاتېدل

زما څه دي له قلم سره اشنا نوري خبري
د ژوند پر هره پاڼه مې رنګونه پاتېدل

وېشونه قسمتي وه که مې ورکې کړلې لاري
جنون راسره مل و ځنځیرونه پاتېدل

د ژوند له قافلې سره په لارکې مې یادېږي
اغزیو پېژندلی وم ګلونه پاتېدل
پوه نه سوم چې تر دې منزله چا یمه راوړی؟
خوبونه مې لیدله تعبیرونه پاتېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژونـدی بـه جهـاني وي لا څـو ورځـي پـه سـندرو
چــي تللــم لــه مطــرب ســره بيتونــه پاتيــدل

ويرجينيا
۱۷/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړګیه بس که نور دي تللي یاران پاته نه دي
هغه محفل هغه مستي او رندان پاته نه دي

پر هره لوېشت یې د رقیب سترګو پیرې وهلي
هغه وعدې هغه کوڅې د جانان پاته نه دي

اوس به له چا سره سیالۍ ته د نصیب راوزو
منصوري چیغي غرغرې د میدان پاته نه دي

دلته راغلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جنون هغه دی زولنې د زندان پاته نه دي

که له ګرېوانه یې سکروټې اورولي نه دي
نوري په زړه کي خرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خوني فلک په سترګو کي اورونه وینم
پاس له نصیب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا تنها کو ته اغزي په لار کي نه سپړېږي
په رباتونو کي کیسې د کاروان پاته نه دي

د شپې پر سترګو جهاني افسانې مه اوروه
د شاپېریو په وطن کي دېوان پاته نه دی

ویرجینیا
۱۸/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

بیا د سیند پر غاړه ناست یم تصویرونه جوړومه
ستا د زلفو د خیالونو ځنځیرونه جوړومه
بیا د خپل ازل په اوښکو بیا د خپل تقدیر په ساندو
د نسکورې پیالې خوب ته تعبیرونه جوړومه
د خپل زړه د عرش په کور کې کرشمې د جانان ګورم
د یاغي تندي سجدې ته محرابونه جوړومه
د رقیب نصیب له لاسه د هستۍ مځکه اغزي سوه
د خالق پر لمن ځانته خپل ملکونه جوړومه
د توبې پر کور پیره وې د زاهد مکارې سترګې
د خلوت زړښې یې سوځم ګناهونه جوړومه
چېرته زه چېرته جانان دی چېرته لارې دي د وصل
زه د خپل جنون په کور کې منزلونه جوړومه
زما په ویښ قسمت کې نسته جهاني د دیدن سترګې
د خیالونو په محفل کې خپل خوبونه جوړومه
۳۱/۸/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

په پسرلي کې مې ماتم د خزان مه يادوه
راته پر ځانګو رژيدلي ګلان مه يادوه
اوس چې د شمعې له هيبته تيارې وتښتېدې
پر تورو لارو راته تللي ياران مه يادوه
لا زنګېدلو ته لرمه مسا پر خوبونه
بيده ساحل ته مې څپې د توپان مه يادوه
زه چې د خيال په وزرونو کوه قاف ته ځمه
راته په ويښه زولنې او زندان مه يادوه
تر دې رباته مې راوړي دي نيمګړې شپې
اغزنې تندي د سبا د بيابان مه يادوه
ما يې د ستورو پر اورغوي باندې فال کتلی
د زړه يوسف ته مې کوهي د کنعان مه يادوه
يو څو نغمې لا جهاني را پاروي سمه
د اوښکو کور ته مې کوڅې د ګرېوان مه يادوه

ويرجينيا
۲۳/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د زلمیو شپو نشه یم چې مې هېره نه کې
ستا د خماري شپې پیاله یم چې مې هېره نه کې

د وزرونو په نصیب دي یم ازل لیکلې
ژوندي پانوس کي دي لمبه یم چې مې هېره نه کې

تر دې منزله د پېړیو پر اوږو راغلمه
زه د زاړه نکل کیسه یم چې مې هېره نه کې

زه دي د عمر له تنہا کوڅو کېدلې یمه
ستا د خیالونو آیینه یم چې مې هېره نه کې

ستا د جنون له کاڼو اوس هم لمن ډکه وړمه
زه د آشنا سنګسار کوڅه یم چې مې هېره نه کې
د عقل دام ته چا په غلا را رسولې یمه
د لېونتوب یوه شېبه یم چې مې هېره نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پسرلي کې نسیم نه کړمه له خوبه ویښه
نن د خزان د غېږ غونچه یم چې مې هېره نه کې

د ښکلیو ښار کې دې ګمراه د ځوانۍ ورځې نه سي
ستا د خوبونو ښایسته یم چې مې هېره نه کې

تا چې مغروره ککرۍ صنم ته نه ټیټول
یاغی تندي ته دې سجده یم چې مې هېره نه کې

جهاني خیال مې د بوډۍ په ټال کې وزنګوه
هم دې غزل هم قصیده یم چې مې هېره نه کې
۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

داسي نسيم تازه ګلونه کله کله راځي
خواږه ياران ترخه جامونه کله کله راځي

موږ يې عمرونه زنګولي دي له زلفو سره
دې زولنو ته تعبيرونه کله کله راځي

راته ازل په خپل قلم پر تندي رنګ وهلی
شيخه توبې ته خلوتونه کله کله راځي

نصيب راوړي د جنون له کاڼو ډکه لمن
تر دې سنګسار پوري سرونه کله کله راځي

ما يې ليدلي د پيريو پر ساحل خوبونه
دې سمندر ته توپانونه کله کله راځي
چي له پيغام څخه يې وتوريږي شپې د هجر
رو يباره داسي سلامونه کله کله راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس مرغلري د ښو پر ګودر نه تمېږي
د اوښکو سېل ته ګرېوانونه کله راځي

دا يوه شپه به له زلميو شپېو وتښتوو
سپيني سپوږمۍ ته ديدنونه کله راځي

زاهده نن به په خلوت کي توبې ونځوي
زموږ تر مابښامه شهبازونه کله راځي

پانوسه پرېږده جهاني چي لمبې ولوبوي
ستا تر درشله وزرونه کله راځي

ويرجينيا
۱۱/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چي سر پر سر مي پيالې ډکي له جانانه راځي
خدايه توبه مي پر توبه باندي پښېمانه راځي

رنځور نظر ته آيينې د سکندر مه راوله
د قدم خاوري يې د صبر تر کنعانه راځي

زه يې د زلفو له خيالونو سره شپې سپينوم
د هيلو ګور ته مي ډېوې له شبستانه راځي

تږی جنون مي د پيريو په وعدو بيدوم
چي مي نصيب ته سرابونه له اسمانه راځي

د بې هنرو پاچهي ده هنر مه ځلوئ
چي له نښان سره پيدا وه بې نښانه راځي
لا د بدريو د وطن جنازې ختمي نه دي
دې کوه قاف ته لا لښکر له ترابانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـــن ســـکون بـــه د ســـبا د توپـــانو نخـــښه وي
زمـــوږ د بېـــړۍ د امـــن زېـــرى لـــه توپانـــه رائـــي

نـــور د خلـــوت پـــه الاهـــو کـــي ريـــا مـــه زنګـــوه
زاهـــده نـــن دي د خرقـــې بـــوی لـــه مغانـــه رائـــي

شيخه دا ستا لـه تنګ جهانه جهاني غوندي ځم
يـــوه شـــېبه مـــي د جنـــون لـــه لامکانـــه رائـــي

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي او آزاد نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند او مرګ

چې دې شاته وې پرې ایښې د زلمو کلنو ورځې
چې دې نه اورې پر څانګو د ځوانۍ د سپرلې وریځې
چې پر مخ دې ګونجې کرښې د مرګې شاهد ښکارېږي
چې نظر دې د هیندارې له تصویر څخه تورېږي
چې دې هره شپه له سترګو د لحد خوبونه پاڅې
چې دې هره ورځ په مخ کې د مرګې یادونه ناڅې
چې د خیال په سور او تال کې دې نغمه نغمه ګونګۍ سې
د ځوانۍ له شیش محله دې زلمۍ مستې پردۍ سې
د هینداری په سپین مخ کې در ښکاره ځوانې بوډۍ سې
او له شپو دې مسافرې د ساقې پیالې زلمۍ سې
نه زنګېږي دې پر سترګو د ځوانۍ درانه خوبونه
نه دې خوب کې هره شپه وې نوې نوې تصویرونه
نه په خیال کې دې زاهد وې نه ریا نه خلوتونه
نه یاران وې درته پاته نه رندې نه محفلونه
نه دې هیلې کړې در مستې د پرون زاړه یادونه
نه په نوم د سباوون دې را ویښېږې مړه رګونه
نه په زړه کې دې د شونډو سور تصویر لمبه لمبه سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـه د ښـکليو لـه يـادونو دي زړګـی تغمـه تغمـه سـي
نـه دي مينـه پـر چـا راسـي نـه مـين وي څـوک دربانـدي
نـه د نـه راتلـو لـه زوره پـه اور سـوځې لانـدي بانـدي
وايـه څنګــه بــه تېريــږي نــاکراري ورځــي تــوري
وايـه څنګـه سبا کېږی دا پـه شپو پسي شپې نـوري
تــر غوږونــو بــه دي ګرځــي هــره ورځ دکــوچ ږغونــه
هــره شــپه بــه دريــاديږي د لحــد زيمناکــه خونــه
ژونـد بـه نـه سـي درکـولای څـرک د نويـو اشـنايانو
کــال پــه کــال بــه جنــازې وي د خــوږو زړو يــارانو
نـه پـه درد دي څـوک خبـر وي نـه پـه زخـم دي پـوهېږي
نـه زګېـروی دي تـر غوږونـو د خواخـوږو ور رسـېږي
د دې عمـر بـه څـه خونـد وي لـه دې ژونـده څـه جوړېږي
لــه دردونــو ســره شــپې دي چــي اوږدېــږي لا غمېــږي
مګر ژونده زړه مي غواړي چي دا شپې مي نذارنه کړم
د هستی پـه مستو پښو کي دا يـو هـار دانـه دانـه کړم
دا يــو ږغ لــه ســتوني پورتــه دا يــوه نغمــه لا ســره کــړم
د شــهباز لــه ژونــدی ژبــي يــوه پورتــه ترانــه کــړم
پــرون هېــر کــړم لــه يــادونو لکــه زرکلونــه شــاته
نــن د مــرګ جنــازه واخلـم پـر اوږو يـې کـړم سبا تـه
چــي لــه مرګــه ســره سيال دی هغــه قبــر د پــرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ژونده سره ښايي هغه نوم د سباوون دی
زر پېرۍ دي ښخې سوې زر په مخ کې دي يارانو
څه دي خپله راسره وي څه يادونه د دوستانو
نه ژوندون په آيينو کې د تصوير ترجماني ده
نه له ښکليو سره مينه نه مستي ده نه ځواني ده
يو قدم دی په کاروان کې د بې حدو سفرونو
د پېړيو په کوګل کې دوې شېبې دي د کلونو
نه هستي په ژوند خبرېږي نه نيستي په مرګ مرېږي
له تيارې څخه تيارې ته د رڼا کږه بارېږي

ويرجينيا
۲۴/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان

دا زمان لکه برېښنا ځي او که موږ ځو په تلوار
لېونی سو مه خالقه راته وو وايه اسرار
نه جنت دی چا ليدلی نه دوږخ څوک سو ځولی
نه کوثر د چا تر شونډو نه څوک وسو په انګار
ورک داستان پټه کيسه ده نا پايانه افسانه ده
زرد ژمي شپې سوې تېرې زر کلونه د بهار
هغه لمر هغه سپوږمۍ ده هغه ورځې هغه شپې دي
له هغه ستورو ښايسته ده د اسمان سينه سينګار
نه يې سر چا ته معلوم دی نه په سوريې څوک
پوهېږي
ښوروي ورته سرونه په هر موړ کې صد هزار
له آدمه تر دې دمه سر پر سر پيالې تشېږي
دا خمار له نشې زېږي که نشه ده له خمار
چې د مينې نوم راغلی د بېلتون زهې کړلې
نه هجران له شپو وتلی نه څوک وصل سو د يار
نه په کلي د جانان کې د اغيار قدم سو سترړی
نه د ګلو له بستره زخم و وتی د خار

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه لمبې د شمعې مرې سوې نه پانوس ووت له بزمه
نه پتنګ په لمبو سوړ سو نه محفل خپور سو د یار

دا کاروان به لا تر کومه سر پر سر وهي مزلونه
پای ته کله به رسیږي په اغزیو پټه لار

خبر نه دی چا راوړی د کاروان له سر منزله
ملا جانه راته وایه خلک تا بولي هوښیار

ویرجینیا
۲۰۰۴/۴/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپله

زه لکـه ګـل زه لکـه خـار زه لکـه پرخـه اشـنا
خلـګ مـي وينـي زه پـه خپـل وجـود خبـر نـه يمـه

پرېږده زره وجود مي ولاړ سي د تورتم ستوني ته
بنـه چـي د بـاز پـه وزرونـو کـي شـهپر نـه يمـه

هـر څـه وړوکـی چـي مـي وينـې زه پخپلـه يمـه
د هـــر جـــوګي د منترونـــو قلنـــدر نـــه يمـــه

جام به مي تش وي لاس مي تش دی ستونی وچ دی
مـــــــــــــــــــــــــــنم
بنـه دی ملګرو پـه سراب کي چي کوثر نـه يمـه

زه لکـه شـمع د محفـل پـه ژبـه پـوه نـه سـومه
پـر تـورو شـپو بانـدی خبـر پـه خپـل اثـر نـه يمـه
لکـه قـدم پـر ورکـه لار د منـزل نـښي لـيکم
پـه ړنـدو سـترګو کـاروانونو تـه رهبـر نـه يمـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لکه زخم له رنځونو سره شپې کړوم
زه لکه درد هسې له زړه څخه بهر نه یمه

نه لکه سیوری کله لوی کله وړوکی سمه
زه خپل وجود یمه د لمر د نور نظر نه یمه

ویرجنیا
١/۵/٢٠٠٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خپله لمبه پایم

زه د غم په شپه پیدا یم خدایه مه وژنې غمونه
زه د عمر بند یوان یم ته مې لنډ کې دا کلونه
چې دنیا ته یم راغلی په هیڅ نه یم پوهېدلی
لکه خوب د سرګردان یم رانه ورک دي تعبیرونه
نه سفر مې په اختیار دی نه منزل را معلومېږي
کښېوتلی په کاروان یم نابلده رباتونه
نه د ورځې څرک لګېږي نه ساحل راته ښکارېږي
راتېر سوی تر توپان یم لا په مخ کې مې موجونه
نه په ژبه یې پوهېږم نه په لار د همسفرو
سره څو پریوه لوري سره بېل مو هدفونه
له محفل سره خندېږم په زړه لېي لېي وینې
د غاټول په مذهب راغلم پر سینه باندې داغونه
زه نه یار یم نه اغیار یم نه د چا سره پر لار یم
نه خبر په خپل رفتار یم زما تر شا پاتېږي پلونه
زه په خپله لمبه پایم لکه شمع په پانوس کې
که مې غواړې په محفل کې چې مې مړه نه کې اورونه
له ښادیه غم پیدا دی که له غمه ښادي زیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرګردان پکښې لقمان دی له ما مه غواړه رازونه
چې یې بڼ نغمه نغمه و په ټولۍ کې د یارانو
نن په ساندو کې یادېږي په نازېږي لحدونه
نه پرون بیرته ستنېږي نه سبا چاته ښکارېږي
نه له نن سره جوړېږي امیدونه هوسونه
له ازله تر ابده زولنې شرنګوي سیوری
نا اشنا یې دي ګامونه نا پیدا یې ځنځیرونه
جهاني څوک به پوښتمه د قلم له ګونګۍ ژبې
پیدا کړی یې باغوان یم نه اغزي سته نه ګلونه

ویرجینیا
۱۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او زما

چې سو فارغ له کارو د جهان
خدای د ملکي په څېر جوړ کړ انسان
وروسته يې خپله څېره ورکړه ورته
او لا يې خپل روح پکښې پوه کړ يزدان
د هغه روح په درناوي ملکي
سر پر سجده سولې پر مځکه آسمان
آدم يې نوم ورباندې کېښود خالق
د جنتونو نعمتونو سلطان
چې دی رهي سو خالق و مسېدی
چې څو مره ښکلی دی پر لاري روان
ويل د مځکي او د عرش ملکو
تري اخيستلای سئ اوس خپل امتحان
چې په اسمان کي لمر له سترګو سو پټ
تياري له ستوني کړ له تېره نړۍ
د آدم سترګي سوې له خوبه درنې
شيطان را واخيستلې خپلي کړۍ
د زه او زما په نوم يې جوړي کړلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو د لمبو څه د سکروټو بېړۍ
زړونو ارواح ته یې ورواچولې
له دوده جوړې د تیارو هټکړۍ

قابیل سبا ته د شیطان په لمسه
سره کړل لاسونه د خپل ورور په وینو
له هغې ورځې د آدم د بچو
سور دی ټټوبی رنګ دی کور په وینو
چې لا تر څو به وي د وینو ویالې
چې لا به څو رنګیږي نور په وینو

چې یې وهلی د انسان دی قلم
حق په ازل کې دي ویلي ریښتیا
چې مې اشرف د مخلوقاتو کی جوړ
تر ده به ټیټ نه وي پیدا په دنیا
شیطان یې ځاله ده په روح کې کړې
په زړه کې زه پر شونډو ذکر زما
او لا به زوراخلي لمبې د جنون
لا به زلمی د زه او زما وي لیلا
څنګه به سم سي د ازل بندیوان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې يې په وينو کې اخښلې خطا
چې له قلمه غلطې سوې ده
که شيطان لارې کړې بدلې د چا
چې سو ملګری د ازل په سهار
دغه تور مخی د آدم او حوا
او لا تر ننه هنګامې د جنون
لمبې کړلې پر تيارې او رڼا

ويرجينيا
۲۹/٦/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ته يې که خيالونه

دا ته راته راتلې که دی خيالونه را لېږل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوريدل

دا ته يې په ګلونو کي قدم قدم روانه
د وړانګو قافلې درسره درومي له اسمانه
مغروره لکه بازيې بې خبره له جهانه
د زړونو په ښکارونو دي سره کړي دي منګل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوريدل

دا بيا د سمندر پرغاړه ناست يو لاس ترغاړه
د خيال په خزانو کي پاچهي کوو موږ دواړه
پيالې مو دي په لاس کي د رقيب خونه ويجاړه
را خپور دي پر تندي وي له وريښمو جوړ اوربل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوريدل

دا ته يې په ژړا زه دي ورو ورو پخلا کومه
ته سترګګي کې راپورته زه دي اوښکي پاکومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـــاز پـــه ســـوګندونو دي ســـلګۍ کړاره مـــه
پـه سرو سترګو موسکۍ سې درنه هېر سي څه
ویـــــــــــــــــــــــــــــــــــــل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اوربــدل

دا تــه یـــې رالېږلـــي دي لـــه لیـــري ســـلامونه
لانده دي پـه سرو اوښکو دي د مینـی پیغامونـه
نېمګړي دي پرې ایښې دي د نیمو شپو نکلونـه
هـر لیـک دي راتـه وایـی چـي راځـي راپـسي بـل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اوربــدل

لــه مخــامخ کړکیــه را لوبــدلي د لمــر وړانګـــي
بیــا نــوی پــسرلی دی غوربــدلي دي ګلڅــانګي
لاړونــه د ګلونــو دي پــه تانــدو لــښتو زانګـــي
تنهــا راتــه راپاتــه دی د تــریخ ژونــدون مــزل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اوربــدل

نـه لیـک سته نـه رویبـار د چا پیغـام راتـه راوړی
نــه هیلـي د سبا مــي د بیلتــون مــخ دی تــور کــړی
پـر کړوپـه مـلا مـي وړمـه د وصـال د وعـدې مـړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا نن یا به سبا وي د وروستۍ شپې یرغل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

د هغه سیند پر غاړه چې یادونه دې کرلي
زر نوري افسانې دې غوړېدلي زمو لېدلي
زر ځله دې سپوږمیو باندې وړانګې اورولي
څوک رنګ وله مستیه چا په سرو سترګو ژړل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

هر وصل ته بېلتون دی زه به څه ګیله کومه
لا زه یمه نېکمرغه چې دې نوم پر شونډو وړمه
په زړه کې د خیالونو تاج محل درجوړومه
مرګ داسي پهلوان دی هیڅوک نه پرېږدي اتل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

دا ته راته راتلې که دې خیالونه رالېږل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

ویرجینیا
۲۰۰۴/۱۱/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اورغوي خطونه

ما په خدای قسم درکړی نجلۍ وایه یار دي څوک دی
ته د چا له میني سوځې خپل دي څوک اغیار دي څوک
دی
دا پر مخ چي دي را توی سي سپیني او ښکي مرغلري
د ځـوانۍ لـه مـالګي جـوړي دا خـوږې لـه شـکري
دا چی ژاړې په خندا کي چي موسکۍ سې په ژړا کي
د زلمیـو وینـو زور دی کـه جنـون د وینـو تـا کـي
ستا هـم ورځـي لېـونۍ دي لـه تـا هـم تـښتي خوبونـه
تـه هـم سـره لکـه غـاټول یـې پـر زړګـي لـرې زخمونـه
د غـوټۍ په څېر نازکي خدای کـه پوه سم چی د چا یې
تـه مینـه یـې کـه نـه یـې سـر تـر نوکـه معمـی یـې
هـر ګـړی مـی د دردونـو د زړګـي پـر کلـي شـپه وي
هـره شـپه د بېلتـون وېـره د ځـوانۍ د خـوب نـشه وي
تـا تـه هـم کلـه یـادېږي د اغـزو پـر سـر خوبونـه
لېونتوب دي مېلمه سوی ورځي شپې میاشتي کلونه
ښکلي دومره خو مي پوه که چی مینه پر چا نه یې
تـش خوبونـه خو مـي خپـل دي کـه پـه برخـه زمـا نـه یـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د زړه پر مرمر جوړ کړم ستا لوېدلي تصويرونه
چې په وينو مې اوبه کړم لېوني تړي خوبونه
چې له خياله دې ژوندي کړم تصوير کړي اندامونه
چې سجدې ته ازل راوړم په تندي کې محرابونه
چې دې مينه قواله کړم د قسمت په کتابو کې
ستا د اوښکو تندې راوړم د فالونو په لاسو کې
بيا به نه وايې چې هېر سول د خوبونو تعبيرونه
د مرمرو پر اورغوي د ازل کښلي خطونه

ويرجينيا
۱۱/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیالونو باران

لکه باران د شګوفې داسې تازه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

یا خو هینداره درواغ وایي لا ځواني پاته ده
لا د ځوانۍ په زکندن کې زندګي پاته ده
لا مې د بنګو په پیاله کې هوښیاري پاته ده
چې پر نظر نظر خماره او نشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلي یرغل دې له پخوا زما پر خوبو کړی دی
څه تور جادو دې زما په ورځو زما په شپو کړی
دی
دا څه منتر دې زما د اوښکو په دانو کړی دی
چې مې پر زړه کله مرهم کله لشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلي یوازې پر تا نه یم پر ښکلا مین یم
قسم په خدای دی که پوهېږم چې پر چا مین یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله پخپله پر جنون کله لیلا مین یم
کله نسیم د سباوون کله لمبه لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

کله یوازي ستا ښکلا په ټول جهان کي وینم
کله دي سترګي په هر ستوري د اسمان کي وینم
ذره ذره دي په عالم کي هم په ځان کي وینم
ته لکه غشی د ازل سم پر سینه لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

کله دي اورم په کیږدۍ کي له شپېلیو سره
کله دي وینم په سپوږمۍ کي له پاولیو سره
د اسمانو له فرشتو له شاپېریو سره
یوازي ته مي پر تندي لکه سجده لګېږي
ښایستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږي

سم دي له خیاله سره بزم د غزلو راځي
رنګ ته دي شور د تصویرونو د ایستلو راځي
زړه ته شکري د توبې د ماتولو راځي
کله صنم کله مغان کله کعبه لګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه شور د مستي زړکي په صحرا کي ښه یې
ته لکه ستوری د صبا شپه د بیدیا کي ښه یې
ته د پېرۍ توبه شکنه په مینا کي ښه یې
ته لکه زېری د ژوندون دا سي پر زړه لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه اوښکه تر ښو مي بې ګودره راځې
د زړه تر ښاره بې آوازه بې خبره راځې
لکه ښایسته غزل تر خیاله د شاعره راځې
د زړه محراب کي مي کافري بتخانه لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

په هر کاروان کي له دې سیوری سره پلونه وینم
له افسانو دې زنګېدلي شپې کلونه وینم
له تا ښايسته د جهاني خواږه شعرونه وینم
لکه مستي لکه شراب لکه پياله لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲/۳/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو سفر

ما د ځوانۍ ما د مستۍ په بیه
ما د هستۍ په بیه
د ماشومتوب د طلایي ورځو په بیه
اوښکې واخیستلې
څومره چلبازه سوداګر دی آسمان
زما یې د ژوند خمیر په اوښکو کاوه
ما ته مې ژوند ما ته ځوانۍ ژړله
زما زلمیتوب ما ته مستۍ ژړله
په هر منزل کې مې هستۍ ژړله
او ده په ویړه خوله خندله راته
ویل یې لنډې د خندا ورځې دي
او نا پایانه دی د اوښکو سفر
ویل یې ژوند مې ابدي درکړی
عمر مې ټوله جنتي درکړی
قدم قدم مې کوثري درکړی
ستا په نیستۍ کې مې هستي وکړل
ستا مې په وینو کې مستي وکړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا ته به لاړ د مرغلرو درکم
زه به خرمن د جواهرو درکم
آب حیات به دي ځوانۍ ته د بخرو درکم
او ستا د اوښکو له تصویره به هستي څڅوم
ستا له آوازه به مستي ویښوم
ستا له شپیلیو به ځواني پاڅوم
خو ته ورځه اوښکي نیمګړي نه کړ
زه له ځوانۍ له ماشومتوب زه له هستیو څخه
د زلمیتوب له بد مستیو څخه
د خوب او خیال پر نیلي سپور تېر سومه
ما ویل ځم په نا پایانه سفر
ما له سپین ږیري سوداګر سره سودا کړېده
پر ما یې لاړ د مرغلرو دی ارزان پلورلی
پر ما خرمن د جواهرو دی اسمان پلورلی
آب حیات یې یو په سله په تاوان پلورلی
ځم چي بخري د حیات له اوبو وپاڅوم
خو چي له ښاره د هستۍ وتلم
چي زه منزل ته د نېستۍ ورتللم
چي مي په اوښکو د سلګیو سفر ولمباوه
چي مي په وینو د اغزیو ګودر ورنګاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ناخبر مي نيلی پر هستۍ وځغلاوه
هغه چلبازه سوداګر په کټ کټ وخندله
او زه د اوښکو په ګامونو روان
زه د خيالونو له سفره ستومان
لا پوروړی وم ځوانۍ د اسمان
د ژوند وروستي پړاو ته ورسېدم
ما يې نه لاړ د مرغلرو وليد
نه مي خرمن د جواهرو وليد
او نه مي تنده د حيات په اوبو ماته سوله

کابل انټرکانټيننټال
۵/٦/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شونډو تصوير

زه د رود پر غاړه تلم را یادېدلې
هغه شونډې چې وعدې به يې کولې
هغه شونډې چې د ګل په شاني سرې وې
چې شېريني د سبا باندې وعدې وې
د ګلاب د ګل تر پاڼو وې نازکې
چې به تل باندې خپرې خوږې پلمې وې
هغه شونډې دي نن هېرې له کلونو
پردې، سوې له نخرو دې له نازونو
نه وعدې سي نه پلمې پر ګرځېدلای
نه غونچې د ګلو ځانته سي بللای
نه موسکا يې له سينو سي زړونه کښلای
نه خندا يې نوې هيلې سي سپړلای
هغه شونډې دي له خاورو سره تللې
خاطرې يې له سينو څخه وتلې
د زلميو له کيسو دي هېرې سوې
لکه نه وې چې دنيا لره راغلې
د مين سره نور نه کوي قولونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يې نه ښکاري د رود پرغاړه پلونه
اوس د سيند پر غاړه نوري ښکلي نجوني
له ساحل سره نژدې د کلي نجوني
زړونه کاږي د زلمو په سرو منګولو
په نازونو کرشمو منلي نجوني
د زلميو زړونو نوي افسانې دي
اوس پر نورو شونډو نوي ترانې دي
دا يو زه يم چي مي ښکلې را يادېږي
د ښکالو بېغ مي غوږونو ته رسېږي
وايم اوس به ژړي پاڼي کړي پايمالي
لکه لښته پر نرۍ ملا به غبرګېږي
پر نرۍ شونډو به نوي کړي قولونه
رغوي به مي د زړه زاړه زخمونه
ځان پخپله په خيالونو غولومه
جوړوم د رود پر غاړه تصويرونه
زه له نورو سورکو شونډو په زړه سوړيم
نويو ښکليو لره جوړ نه يمه زوړيم

ويرجينيا
۱٦/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایمان سرحد

زه پوهېدم چي یوه شپه به مي په غېږ کي نیسې
ما دي د دغي شپې خوبونه لیدل
ته به مي شونډي ښکلوې زه به دي نه ښکلوم
ته به مي ځان ته کشوې زه به دي نه کشوم
ته به یاغي یې له ګناه او له عالمه څخه
ته به بېغمه یې د ژوند له هره غمه څخه
زه به بندي د خپل ایمان په زولنو کي یمه
زه زولانه به د پرهېز په اندېښنو کي یمه
زه به لا ورک د خیالي لارو په تیارو کي یمه
لاس به مي غاړي ته در تللای نه سي
سترګي به مخامخ کتلای نه سي
شونډي به شونډي مچولای نه سي
خو له ګناه به مي ایمان ایسارولای نه سم
لاس به دي غاړي څخه کښلای نه سم
له ګرمو شونډو به دي شونډي خپلولای نه سم
نازک زړګی به دي ټوپونه وهي
د زړه په ژبه به پوهېږو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرار کرار به نيژدې کيږو سره
زړه به مي اوري ستا د زړه ږغونه
د ګناهونو به سستيږي ملونه
له ټينګ ايمانه به سي مات بندونه
د پرهېزونو مقدس خطونه
ټول به رشتيا سي شيطاني خوبونه
زه به اوښتی يم په لڅو سترګو
د خپل ايمان له سرحدونو څخه

ويرجينيا
۲۷/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ته شهید نه وای

شهیده نجوني دي زیارت ته درځي
شهیده سر ته دي جنډې رپېږي
څوک دي خوبونه په جنت کي ګوري
چا ته دي نذر د ځوانۍ رسېږي
ښایستې د کلي چټي پېغلي نجوني
درته ګلونه امېلونه راوړي
د کونډو ورارو د سلګیو کوریې
سترې بوډۍ درته نذرونه راوړي
لا دي د کلي د زلمو په شپه کي
کیسې د غرونو د جنګونو کېږي
لا يې دودونه د باروتو په یاد
لا دي سندري په نامه جوړېږي
نوم دي د کلي د پېغلوټو سره
کیسې دي توري اوږدې شپې سپینوي
هره لنډۍ دي له نامه ښایسته ده
هره سندره دي اتڼ مستوي
نوم دي په کلیو کي پر شونډو ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو ده کیسه دي په کیږدیو کې ده
شپانه په دښته کې ستا نکل کوي
نغمه یې مسته په شپیلیو کې ده
وایې رستم وې د میدان د ورځو
وایې د پړانګ په دود حملې دي کړلې
زړونه دي کښله د غلیم له سینو
وایې د باز په شان غوټې دي کړلې
ستا له سنګره چې ګولۍ خوځېده
هم پر سرونو هم پر زړو لګېده
چې ستا په جنګ به درو تلې ټولۍ
د عزرائیل ورته پلمه جوړېده
چې پر غلیم به د یرغل شېبه وه
ته به سردار وې د غازیانو د ټول
په الواتو تر سنګرونو تللې
لکه پاچا وې د بازانو د ټول
خور دي په سرو اوښکو کیسه ګډول
ویل یې ورور مې چا په شپه کې و ویشت
په سرو ګولیو یې سینه غلبېل وه
هم یې پر سر هم په سینه کې و ویشت
جشنونه جوړ کړل د دښمن عسکرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ختم سو ستا د يرغلونو داستان
د مړه زمري په څېر بې واکه پروت وې
په وينو لژند د بري په ارمان
څو ورځې وروسته بل زړه ور قومندان
سکنی ورور دې د ميدان پهلوان
چې يې له ډزو رپېدله زړونه
چې له غړومبې يې تښتېدله زمريان
جنګ ته رهي سو له غازيانو سره
ستا د لښکرو د ځوانانو سره
سپه سالار سو ميراثي قهرمان
مخکې رهي سو له زلميانو سره
د غليمانو يې کړه مځکه تبې
د خپلو کلي يې لمبه کړه الوی
ماته يې ګډه کړه په پوځ د دښمن
پروران وطن يې اوس رپېږي جنډی
ستا ښايسته کونډه يې ځان ته وکړه
څو يې لا نوري په نکاح کړې نجوني
نه يې بګړی کې شمله پرېښودله
نه پر سرونو سپين او تور پوړني
زخمی ښارونه دړې وړې پراته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې قوماندان پر تېر سو اور پاته سو
ځي بې هدفه لا لهانده کېږي
تشې جونګړې کلي کور پاته سو
چېرې چې ولاړې د غازيانو ټولۍ
هلته يې وکرله سره اورونه
نه يې زلمي نه يې بوډا پرېښودی
نه يې پيغلوټې د ناموس پر خونه
که ته شهيد نه وای تا څه کوله
ته به هم مل وای د غازيانو سره ؟
تا هم راوړلې د سرو وينو ځولۍ ؟
ته به هم تلای د دې خونيانو سره ؟
ښه دی شهيده په لحد کې ښه يې
چې پر سره قبر دې رپېږي جنډۍ
اوس به له تا سره هم ګډې تللای
د دې قاتلو لوټمارانو غدۍ
ستا له نامه سره به نه راتللای
په شنو دښتونو کې نغمې د شپېلۍ
خو کشکې ورور درڅخه نه وای ورې
شهيده ستا د ارمانونو ډولۍ
کشکې دې نه وې د غازي په کور کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرو خپرو ښایسته‌ناوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسته نېستي

زه په شپه کي د تیارې پر اوږو راغلم
بې آوازه د خوبونو په ګامونو
نه غوږونه مي له ږغ سره آشنا سول
نه مي ښني چا لیدلي دي د پلونو
د شبنم په څېر د لمر سره پناه سوم
له نامه سره مي تن زرې زرې سو
آیینه مي سوه له ځانه سره ورکه
له نېستۍ مي نوم ښاغلی د شغلې سو
نه د نور نه د تیارې په مذهب پوه سوم
نه ملګری مي آواز د قافلې سو
لکه اوښکه د باڼو پر ګودر راغلم
ځاځکي تن مي نیمه خوا شومه د شپې سو
چي منلی نه زمان او نه مکان یم
زه به ولي پوروړی د آسمان یم
نه په لوري نه منزل یم پوهیدلی
لکه ژرنده په خپل ځان کي سرګردان یم
څه منت را باندې پاته د قلم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ازل یم که اجل یمه د ځان یم
ګوره چا په دې نامه یم نو مولی
کم ازل تر دې ګرېوان یم را ایستلی
بې اختیاره یې را کړي څو شېبې دي
د قلم جبر په ژوند یمه منلی
لکه نه وم یوه ورځ به داسې نه یم
نه تیارو ته نه شغلو ته به په زړه یم

ویرجینیا
۴/۶/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شاعر مړ دی

هغه شاعر چې ستا د دوو سترګو ښايستو مين و
هغه چې هم دې د موسکا هم اوښکو سرو مين و
چې کړې ورځ دې لکه سیوری ګام په ګام ملګری
ستا د وجود ستا د تصوير او د خيالو مين و
زخمي زخمي به ستا تر سر بلا ګرد ان ګرځېدی
هم دې پر ګل هم دې پر پاڼو هم اغزو مين و
چې خپل نصيب يې ستا د حسن په قلم وهلی
ستا په اغزنو انديښنو يې و قسمت ليکلی
هغه چې تېر يې تر خپل ځان او ټول جهان بللې
هغه چې توريې ستا د مينې په ازل منلې
نور به يې پل ستا په کوڅو کې څوک ليدلای نه سي
څوک به يې ستا په نامه چيغې اورېدلای نه سي
د غزل سور به يې شهباز را ويښولای نه سي
د نظم رنګ به يې سورونه شرنګولای نه سي
له ګودرونو د کيږديو تر ماښامه پوري
نغمه نغمه به دې پر شونډو ګرځېدلای نه سي
هغه د تل د پاره ستا له څنګه کوچ کړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور دي خوبونه په پېزوان کي زنګولای نه سي
هغه شاعر ستا له خيالونو سترګي پټې کړلې
اوس دي په لاره کي لېمه درته کړلای نه سي
اوس به دي څوک د زړه په کور کي تصويرونه کړي
اوس به دي څوک په تصويرونو کي رنګونه کړي
اوس به دي څوک د محفل شمع په وزر تودوي
څوک به پټې غوندي پر ځان ګونګي داغونه کړي
څوک به شيرين کي ستا نکلونه د تندي په وينو
اوس به دي څوک په افسانو کي کلنګونه کړي
اوس به د چا هنر د راړوی نظر د جهان
اوس به د چا له چيغو ولړزېږي مځکه اسمان
اوس به د چا له سترګو تور وخوري منتر د رقيب
د چا لېمه به کي خطا د سپېلنيو ايمان
هغه شاعر ستا له محفله وچی شونډي ستون سو
نوريې د خضر تر کوثره اثر نه رسېږي
د بوډۍ ټال ته دي يو رنګ ور خېژولای نه سي
ستا په تابلو کي يې بې رنګه جادو نه چلېږی
اوس يې ګونګۍ ده تر قيامته د زخمونو ژبه
د فريادونو له پايکوبه يې څوک نه بېرېږي
هغه شاعر په زکندن کي اوښکي وګنډلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــه یــې د مینــی د خــالق پــر لمــن وســپارلې
د حــال پــه ژبــه یــې څــو ځلــه دا پوښــتنه وکــړه
څنګــه یــې تــوري ورځــي خپــل پــر ازل ومنلــې؟

ویرجینیا
۱۵/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارغوان

دارغوان له سرو ګلونو سره مینه لرم
زه چي سره ګل د ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
لکه ښاخلې چي يې زما وينه لري
لا ارغوان چي زما په وينو کي وي
زما په رګو کي ارغوان بهيږي
لکه چي زړه مي وي له ده سره پيوند وهلى
لکه نفس چي مي له ده سره وي ژوند منلى
دى زما په ساه ژوندى دى
دى زما په وينه پايي
د ده له پاڼو سره
دا زما رګونه ښايي
روح مي د ده له ميني
ناځي سندري وايي
چي ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
کله مي ځان کله جانان وينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونچه غونچه وينم ګرېږي راته
ښاخله ښاخله ګورم نڅېږي راته
د ارغوان د سرو ګلونو سره مينه لرم
د ارغوان په سرو ګلونو کي مي وينه لرم
زه پر سره ګل د ارغوان مين يم
ما يې د سرو پاڼو ترسيوري لاندي
د سرو شرابو له جامونو سره
له ډکو ډکو ګيلاسونو سره
نيم له يارانو نيم له خپلو غزلونو سره
پر محتسب او پر زاهد خندلي
وچي رېښې مي د تقوا سوځلي
شونډي مي غبرګي د توبې ګنډلي
هيلي مي ټولي د کوثر وژلي
اوس مي شېبه شېبه ياد پېږي راته
اوس د ځوانيو شپې ژړېږي راته
ما يې د سرو پاڼو ترسيور لاندي
د سرو شرابو په مستي کي ځواني ورکه کړله
اوس مي په ورکه پسي
د لا لهاندو مرغکيو په څېر
کله ښاخلي کله رېښې د ارغوان لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ازل بندیوان

د پسرلي یوه ښایسته سهار کي
له شنه آسمانه پلوشې را اوري
زه په کوټه کي یم فکرونو وړی
پر کتابونو د لمر وړانګي ښوري
د کړکۍ شاته مي له ونو څخه
د مرغکیو آوازونه راځي
راته د تېر پسرلي یاد راولي
راته د تېر عمر خیالونه راځي
پر خپلو سپینو ویښتو لاس تېروم
زړه ته یو یو زلمي کلونه راځي
نامرادي ورځي مي پر زړه را اوري
لکه تیاره کي چي بړغونه راځي
ګوره چي څو پسرلي مخکي دلته
پر شنو ښاخونو مرغکۍ ناسته وه
لکه له قافه راوتلې پري
په ځان غره لکه بدرۍ ناسته وه
د فرشتو د نور له ګوتو جوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګ رنګینه ناوکۍ ناسته وه
پر شنو ښاخلو یې ترانې اوډلې
پر سرو ګلونو یې نغمې شیندلې
د حال په ژبه یې د لارې کیسې
دانه دانه راته په خوله پېیلې
څه د زړې ځالګۍ نکل په خوله
څه یې د نوي کور کیسې کولې
زه په هغه توره کوټه کې ناست یم
زه له هغې کړکۍ برګونه وینم
هغه د سرو ګلونو تاندې لښتې
هغه د ګلو امېلونه وینم
د کړکۍ شا ته پسرلی تېرېږي
د مرغکیو کاروانونه وینم
په هر کاروان کې د مرګي هنګامه
د خزانونو یرغلونه وینم
هغه مرغۍ چې یې نغمې کړلې
چې ترانې چې یې کیسې پېیلې
ورک به یې چېرې وي وروستي بڼغونه
پر کوم ولات به وي خزان وهلې
بل پسرلي به وي هم ځای ورکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي ځالې ته به وي هم راغلې
که به منګولو د خزان نیولې
یا به ژلې د پسرلي وژلې
اوس له هغې نغمې کلونه تېر دي
اوس پر هغې شېبې عمرونه تېر دي
پسرلي ښخ سول د خزان پر لمن
پر لحدونو یې وختونه تېر دي
زما د کړکۍ شاته تېرېږي زمان؟
که زه هم مل یم د همدغه کاروان
نه مي خپل سیوری نه می پل ولیدی
نه په دې لار کي چا لیدلی روان
چا به د عمر قافله بللې
نه یې هی هی نه یې ښکارېږي ساروان
چي لا به څو نه برېښنا و پړکېږي
چي لا به څو نه وغړومبېږي آسمان
څو مره ګلونه به لا و وینمه
څونه به وینم لا د پرخي باران
څونه به واورمه اشنا ږغونه
څونه به وناڅي بلبل ته ګلان
څو مره به یاد کم له زلمیو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانۍ خوب د مستۍ تللی داستان
چي لا به څو نه پسرلي وشمېرم
لا څه بادونه به راځي د خزان
لکه چي ماته را یادېږي تللي
ما به هم یاد کي پاته سوي یاران
خو دغه سر به راته نه سي معلوم
دا حقیقت به راته نه سي عیان
چي په لحد کي به بندي او سېږم
که په ژوندون یم د ازل بندېوان
راته ښکارېږي چي بندي پیدا دی
د مور له غېږي تر قیامته انسان

ویرجینیا – ۱۰/۵/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراني جنډۍ

څو کلونه دي تېر سوي ختم سوي دي جنګونه
اوس نه بوى سته د باروتو نه غړو مبېږي لوي توپونه

نه سکروټي را اورېږي نه په قار دي آسمانونه
نه ګولۍ اوري پر کليو نه تر هسکه ځي دودونه

نه د ټانګ له پښو لړزېږي سړکونه او کورونه
نه د توپ تر خولې راوزي سره د اوسپني اورونه

نه ماشومي سترګي ژاړي نه ورک سوي دي پلرونه
نه په کليو کي سپين ږيري ښخوي زلمي سرونه

نه لمبې پر پولو ګرځي نه بمونو سوځولي
نه پلټني د ماشومو سرو مرميو ډارولي
نه د ورارو نه د کونډو تر اسمانه ځي چيغاري
نه ملکي په سرو سترګو راليږي ورته کوکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ناویاني ځي سر توري نه ښایستې له بامو غورځي
نه توپک سته په اوږو کي نه قاتلي سترګي ګرځي

نه په غلا دي څوک راغلی پر اوږو د سرو لښکرو
نه ښایسته کابل دوږخ دی له وسلو د زورورو

اوس د جنګ له کلو پاته لویي لویي هدیرې دي
ځیني جوړي پر غونډیو څه هوارو کي پرتې دي

پر چا سرې جنډې رپیږي پر چا توري دي ولاړي
نه کیسې یې چا ته یاد دي نه په ویاړي نه پر ژاړي

نه په زړه یې چا ته قبر نه یې نوم چا ته یادیږي
په دعا یې وي لاس پورته مسافر چي ترې تېرېږي

تر دې هري جنډې لاندي سل او زر ښخ دي خوبونه
هر یوه ورسره وړي په زړګونو ارمانونه

له چا پاته سولې کونډې پر چا بوري سولې میندي
چا پرې ایښي یتیمان دي پر چا وکړېدي خویندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــر قبرونــو يــې جــوړېږي کلــه اتڼونــه
هــم زلمــي ورتــه راوزي هــم ســرناوي هــم ډولونــه

جنــرالان پکــښې تېرېــږي ورســره وي مــست آســونه
ترانــې د آزادۍ وي جــوړوي پکــښې جــشنونه

دا د دوی د وينــو زور دی ډک جامونــه چــي تــشېږي
دا د دوی د مــستۍ شــور دی اتڼونــه چــي مــستېږي

دا د دوی پــه نــوم جــوړېږي لــوی نومونــه منــصبونه
آيينې يې خلګو غلا کړې پکښې ښيی خپل مخونه

دا د وراني جنډې زور دی چي ترې جوړ قهرمانان دي
شخ برېتونه غوړ مخونه هم شهيد او هم غازيان دي

ځوک خبر په هغې مور دي چي دا غونه يې خوړلي؟
چــا لــښکري د ماشــومو يتيمــانو دي ليــدلي؟

ځوک خبر سوله چي څه سوې هغه کونډي هغه ښکلي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها په سرو خپرو پاته په سالو کي نازولي؟

ها له وهمه د مرميو تر هېدلي توريدلي
چا له ملکه تښتولي چا پر بل باندي پلورلي

هغه لوټ چي يې پلو سو له لښکره د غازيانو
هغه داغ چي يې لمن سوه د جهاد له افسرانو

څه پرديو ته به وايو خپل داستان د لوټماريو
څو به وسپړو زرګوني افسانې د بربادیو

څوک به يوسي احوالونه تر قبرو د شهيدانو؟
چي يې څه وکړل ملګرو په ناموس په يتيمانو؟

له ازله تر ابده يو داستان دی تکراريږي
هوښياران يې ثمره خوري ساده ګان قرباني کيږي

ويرجينيا
۲۸/۱۰/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانه غرور

ما د خپل عمر د ازل پر تندي
پر هغه سپینه پاڼه
چي لا رنگونه د زمان ور رسېدلي نه وه
چي لا بادونه د آسمان پر غورېدلي نه وه
چي لا گردونه د جهان ورته ختلي نه وه
په خپلو گوتو خپل قسمت ولیکی
ما د تقدیر د لامکان پر لمن
ما د خالق ما د یزدان پر لمن
په خپلو وینو قسمت ولمباوه
ما له محرابه یاغي سوی بنده
د خپل وجود په شمع
د خپل ژوندون په لمبه
په خپل تندي کي سجده وسوځول
راته ابلیس په کټ کټ وخندله
راته قسمت په ساندو وژړله
او زما په سرو وینو لړلي گوتي
د خپل جانان پر سپینه پاکه لمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانیمرګي پښیمانۍ په لمبه وچې سولې

کابل انترکانتیننتال
۱۶/۶/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاره

ستاره يوه ښايسته پښتنه شاعره ده، چې عمر يې د اته لسو کالو په شاوخوا کې دی. جګه نرۍ ونه خدای پخپله وربخښلې، توري غټې سترګې يې له هوسۍ پور کړي او نرۍ ښايسته غاړه يې له بتې تښتولې ده.

د ستارې غوږونه د موسيقۍ له هر سور سره اشنا دي، پر مځکه لکه زرکه داسې ګرځي او چې کله يې په نڅا کې شرنګ پورته سي نو په محفل کې ځوک سترګې بلې خوا ته ور ځخه اړولای نه سي. لږ تر لږه ما په امريکا کې د هيڅ پښتنې نجلۍ دونه ښايسته نڅا نه ده ليدلې، او داسې پښتنه نه پېژنم چې په دومره کم عمر کې په انګليسي، اردو او پښتو ژبه دونه پاخه شعرونه وليکي.

ستاره زموږ مخې ته وړه لويه سوې او ما او زما مېرمنې ته بالکل د لور حيثيت لري. دا هم له ما ځخه د پلرني ناز انتظار لري او د يوه مهربان او ضمناً غمشريک مشر په سترګه راته ګوري.

کله چې زما سره يوازې کښېني . ما ته خپل اردو او انګليسي شعرونه لولي. دا ښايي پوهېږي چې زه يې له زړه راځم او زه پوهېږم چې د هغې هر نظم د زړه خواله ده. د دې په نازک آواز کې د درد اثر نه ښکاري او ځوک يې په ښايستو سترګو کې د زړه د زخم ځرک نه سي لګولای خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي خپل نظم لولي ، ته به وایې چې له هر توري څخه يې اوښکې څاڅي. يو ماښام زما کتابخانې ته راغله. ما ته مخامخ کښېنستله او د خپلو شعرونو په لوستلو يې بنا وکړه. يو شعر يې تر لوستلو وروسته زما د یاداشتونو په کتاب کې راته ولیکی، او ګوا کې د خپل پټ درد او زخم تصویر يې راته پرېښود.

ستارې ښايي فکر کړی وي چې هیڅ يې نه دي ویلي. خو دا پوه سوې نه وه چې ښایستو او له سرو نازکو رګونو ډکو سترګو يې زما له سترګو سره بشپړه خواله کړې وه. او زما تر زړه پوري يې خپل هر درد جلا جلا را رسولی و، کله چې ستاره زما له کتابخانې څخه ووتله نو ما هغه شعر چې دې زما د یاداشتونو په کتاب کي لیکلی و، بېرته ولوست او دې ته مي یو شعر ولیکی. څو شپې وروسته می کتابخانې ته راوبلله، مخا مخ می راته کښېنوله او د خپل شعر په لوستلو مي پیل وکړ. کله چې ما د خپل شعر په لوستلو خوله پوري کړه. د هغې د زړه ټولو زخمونو ته وا په یوه وار خوله وکړه او ښایستو غټو سترګو څخه يې، چې دا ګړی يې سپین، سره او ښتی وه، د اوښکو سېل روان سو.

د ښایستې ستارې د سرو اوښکو هر څاڅکی مي پر زړه باندي د غشي په څېر و اوریدی. د خپل شعر د لوستلو توان را پکښې پاته نه سو. هر ګړی می دې ته ویل چې مه ژاړه او په دې توګه مي غوښتل چې خپلي اوښکي د هغې له هوښیار نظره پټې وساتم. خو زه یقین لرم چي د هغې ښایستو ښکاري سترګو به هرڅه لیدلي وي. شعر می تر پایه ورته ونه لوست، او یا مي د لوستلو توان راته پاته نه و. دوې ورځی وروسته می شعر لیکلی ورته ځکه ورکړ ځکه چې زه پوهېدم چي ستاره بیا پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مخامخ چوکۍ راته کښيني او بيا به نه زه د شعر د لوستلو او نه دا د اورېدلو توان ولري.

زما ښايستې ستارې

ښايستې نجلۍ په خمارو سترګو کې
د زړګي پټ راته رازونه وايې
چې په نظمونو راته خوله پورې کې
دانه دانه راته دردونه وايې
ته چې موسکۍ سې زه دې سرو شونډو کې
پټ له زړګي سره حالونه وايم
زه دې پوښتم له غټو سترګو کيسې
زه دې کتونکی داستانونه وايم
څه افسانه ده ستا له نظم سره
چې له بيتونو دې زخمونه اوري
دا څه رازونه دي په وينو کې دي
چې له رګونو دې اورونه اوري
ښايستې نجلۍ ستا سره نه ښايېږي
داسې غمجنې ګيله مني شونډې
دا له بهره له سره رنګه ښکلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په دننه کي خوږمني شونډي
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه د ګلونو سره لوبي کوه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې
ته لا د شپو د ژړېدلو نه يې
تا لا زلمۍ ورځي خندلي نه دي
ته له ترخو څخه کلونه ليري
تا لا د ژوند خواږه څکلي نه دي
ځه د ګلونو په لمن کي نجلۍ
لکه ماشومه داسي ورغړېږه
لکه د غرونو د دښتونو هوسۍ
وځغله، ودرېږه، وتورېږه
ته چي په نظم راته خوله پوري کې
ته وا پر شونډو دي ترخه پاته دي
ستر ګي دي هر کله آسمان ته ګوري
ستا له آسمانه سره څه پاته دي
پر سورکۍ شونډو دي خندا خپره که
پرېږده د خوب د ناکامۍ خبري
راسه کيسې د شاپېريو وکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا سره نه ښايي بوډۍ خبري
ورځه خپرې ځوني په تال کي کښينه
له رنگينيو سره و زنگېږه
د کوه قاف خوبونه وتخنوه
له شاپېريو سره ونڅېږه
ورځه د نجونو په ټولۍ گډه سه
چي پيغلتوب د رسره ورقصېږي
له پايزېبونو داسي شرنگ پورته که
چي له مستۍ دي مځکه ولړزېږي
درڅخه تښتي دا ناځوانه ځواني
دا بې وفا عمر وفا نه لري
دا د يوې شېبې ميلمه دی ښايست
لکه برېښنا ځغلي بقا نه لري
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه له گلونو سره لوبي وکه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې

ويرجينيا
۲۶/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

درشخه ولاړم

ستا دپاره يې زه نه ليکم نظمونه
اې په خپل حسن مغروري نازولې
ستا له ياده مې تورېلې دي خوبونه
رانه مه تښتوه وه شپې مې غلې غلې
پر اشنا لار مې شهيد کړله ګامونه
له سينې مې ستا سندرې دي شړلې
راته مه يادوه تللي پيمانونه
پر دې لاره داسې ډېر مړي وتلي
زه هوښيار يمه د غرو لېوني نه يم
په تندي کې مې تېښتې نه دي ليکلي
چې وفا کوم وفا درشخه غواړم
چې جفا کوې له شپو شه دي ولاړم
نه به ځواني شپې لمبه کم ستا دپاره
نه تنهاکې پر سکروټو درته ژاړم
نه جنون به افسانه کم ستا د مينې
نه د ګور کاڼې مې ستا په نامه وياړم
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې

پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګې دروا وښتلې
او د عینکو شاته
یوازې ستا د خمارو سترګو کیسه پاته وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې ونه لیدل
د مستۍ ډک سره او نرې رګونه
نه یې رازونه ویل
نه یې نازونه کول
نه یې باڼو پېره دار
نه یې وارونه کول
نه یې ښکارونه کول
نه یې د زړونو امېلونه پېیل
نه یې وعدې د سباوون کولې
نه یې کیسې د مستو شپو نه د پرون کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه يې کاږه باڼو حملې د شوا خون کولې
نه يې پر زړونو اورول نوی تازه وارونه
نه يې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګې دروا وښتلې
درته کتل مې چې ښايستې سترګې دي
هغه د ميو پيمانې سترګې دي
له بيخوبيه له مستيه تکې سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د ورېښمني ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پېرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلی غلی
د بلې مستۍ غنم رنګی نازولي نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوده د اودلي نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسي کرار کرار مزلونه وهي
چې خپلې شپې به يې يادېږي کنه
چې خاطرې به يې پارېږي کنه
پټې له ځان سره ژړېږي کنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويرجينيا
١٧/٣/٢٠٠١

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی ماښام

یوه شپه چي شین آسمان له ستورو ډک و
د هر ستوري زما او ستا خوا ته سترګک و
د ډېوې په څېر انګړ کي بلېدلې
د سپرلي نسیم دي څنې نازولې
تا د میني کیسې یو په یو ییلې
ما دي ډکي د اوبو سترګي کتلې
پر نری غاړه دي لاړ د مرغلرو
په ګرېوان کي دي داني د جواهرو
تور پیکی به دي پر ښکلي مخ را خپور سو
سپین تندی به دي د تورو زلفو کور سو
نه د میني د خبرو مړېدلو
نه یو بل ته په کتو سترړي کولو
چي د کلي په بر سر کي شور د سپو سو
وروسته زموږ کور ته نژدې چي ږغ د پښو سو
چي په زوره مو ځنځیر په شرنګېدو سو
په سینه کي دي زړګی په درېدو سو
هغه تور او بدهیبته قوماندان و

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د میني عزراییل بلا د ځان و
چي نفرت یې و په سیمه کي کرلی
د هر چا د سترګو خار پر امیر ګران و
رغږولي یې سرونه د زلمو وه
په لړزه ورنه وړوکی زوړ او ځوان و
ها بېباکه د لېوه په شان زلخوړی
د لړم په څېر مضر په زړه شیطان و
په زړه تور په کړه ظالم لکه نمرود و
په جامه کي هم غازي هم مسلمان و
سل پوړني یې د نجونو وه لوټلي
سل زلمی یې وه وژلي پهلوان و
ته یې پرېښود ي یوازی زه یې بوتلم
کړی شپه له خپل جلاد سره پر پښو تلم
هر ګړی پر مخ لوېدم پورته کېدلم
لڅي پښې پر تېرو تېزو اغزو تلم
ګراني نه سو مه خبر ګناه مو څه وه
هغه شپه مو د بېلتون د ژوندانه وه
ستا په برخه به ازل وه څه لیکلي
زما په برخه د کلنو زولانه وه
نن دي سرې سترګي د قبر سر ته ژاړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس په خوب کي دي ديدن له خدايه غواړم
هغه شپه به مي تر مرګه هېره نه سي
ته مي پرې ښودې تنها زه درنه ولاړم
چي لوتمار ته د پلو دي وه راغلې
چي پرون وه هسې نن هم دي ښاغلې
چي خدای زور د انتقام نه دی راکړی
په نصيب مي مه وای ستا په شاني ښکلې
خدای دي مه وای قلم زما سره وهلی
ما دي توري سترګي هېڅ نه وای ليدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خزانه

دا یوه لار ده تورو غرو ته پر دښتونو تللې
دښتونه ټول دي په اغزو پوښلي
تش سرابونه ښکاري
او هر سراب د اغزو ژبه لري
او هر اغزی د لمبو ژبه لري
هره لمبه له دوږخونو راځي
او په لمبو کې د دوږخ لړمان
هغه بدرنګه تور په رنګ د شیطان
هر یو بلا د لارویو په ځان
لکه خروړي ځناور پراته دي
د دې دښتونو شاته غرونه غرونه
د غرونو منځ کې دي هوار دښتونه
بیا سرابونه لړمان پوځونه
د مرګي غشي یې تېره نېښونه
لکه لېوان په ډلو ډلو ګرځي
خو څوک پخوا او ډیر پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډیر پخوا راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا يې کيسې د افسانو راوړي
وايي د غرو شاته روښان سيندونه
هغه په رنګ د شنه آسمان سيندونه
له جنتونو را روان سيندونه
پر خپلو څنډو د ګلونو امېلونه کړي
پيغلې په څڼو کي رنګونه ټومبي
ونې د ګلو له ګېډيو ډکې
لارې له ښکليو ناوکيو ډکې
ورځې له لمر شپې له سپوږميو ډکې
د شپې کيسې دې له وروريو ډکې
کوڅې باندې يې له زلميو ډکې
جنګ او نفرت بولي زامن د شيطان
منګول يې نه ورځي تر زړه د انسان
د ورځې شين په شپه ځلېږي اسمان
مځکې ته نه راځي څپې د توپان
سجدو ته نه بولي د ختو خدايان
خلګ پر ګوتو د کلو پر ځای پيړۍ اړوي
عمر په سل په دوه څلورو شمېري
هلته پلرونه زامن نه ښخوي
پيغلې زلمي د اوښکيو له زخمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارمانو په ښارکي نه اوسيږي
خو څوک پخوا او ډېر پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډېر پخوا راغلي
موږ ته کيسې د جنتونو کوي
راته نکلونه د ګلونو کوي
موږ د ښتونو ، سرابونو ، د اغزو پر لمن
موږ د لمبو پر لمن
د لړمانو په فصلونو کي کلونه ليري
ښتي ، غرمې او سرابونه ليري
غونډۍ او غرونه ليري
د زمانې او حوادثو پر واټ
حيران ولاړ لکه خوبونو وړي
د کوه قاف د شاپيريو کيسې
د بېګانه او د پرديو کيسې
د بل د پېغلو او زلميو کيسې
دانه دانه خپلوو
او د پېريو د تاريخ پر تندي
په بې هنرو ګوتو
ځان ته کاږه واږه شکلونه جوړ کو
موږ چې زلمي و موږ د جم په جام کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یزداني شرابو
له جنتي سیندونو
له کوثري حوضونو
له حیاتي سوما خمونه تش کړل
نن که سبا وي د پېرېو پر لار
د لړمانو، د اغزیو په وار
د هغه ښار تر واټه ځان رسوو
چي د ازل کاتب ده موږ ته خزانه لیکلې
چي د تقسیم امیر ده موږ ته پیمانه لیکلې
خو هغه ورځ به د دښتونو په مزلونو ورځو
د لړمانو په جنګونو ورځو
د سرو لمبو او د اغزو په سفرونو ورځو
چي رغړولي مو وي سیال سرونه
چي د تربور مو وي سوځلې خونه
چي ورور ته پاته نه وي روغ هډونه
بیا به په جنګ د لړمانو ورځو
پر سخته لار به بې سیالانو ورځو
موږ ته ازل ده خزانه لیکلې
زموږ یې په برخه زمانه لیکلې
موږ ته چي زین نه کئ د جنګ آسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته رانه وړئ د هنر لاسونه
موږ ته په کار نه دي پاخه فکرونه
له موږ دي ليري ګرځي سيال مېړونه
راته ليکلي دي قسمت ښارونه
جلا جلا به جوړوو ملکونه

ويرجينيا
۱۷/۵/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځلي يادونه

زه خو منکر نه يم پر خپله مينه
ما ته به نوم د وفا نه يادوي
ما مي دا بول دی تر مرګی وهلی
زاړه قولونه به بيا نه يادوي
ما ته د اوښکو حساب مه غوړوه
ما ته نيمګړی کتاب مه غوړوه
اوس خو نه وصل نه هجران پاته دی
زړه کيسه د سراب مه غوړوه
د هېر ساحل پر غاړه ښخي سولې
زما د څپو ستا د سپوږمۍ خبري
په کوه قاف کي د مزلونو داستان
د لېوتتوب د هوښيارۍ خبري
نه مي ترخو د انتظار شپېو ته شپه پاته ده
نه مي د چا د اورېدلو افسانه پاته ده
ما چي سکروټو کي مزلونه کول
ستا تر قدمه مي سجدې دروړلې
ما چي دي لاره په ښو پاکول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په وفا کي مې اسرې لرلې
چي ستا بلا ته مي سينه سپرول
ما دي په خپل قسمت کي شپې ليکلې
ما دي په وينو ترانې ليکلې
ما په سکروټو قصيدې ليکلې
ما چي تورونه پر تندي چلول
د خپل ازل څخه پردی خو نه وم
چي ستا په نوم به مي سجده لګول
څه سودايي څه لېوني خو نه وم
چي مي ځواني لمبه کوله درته
څه نذرانه څه سپيلنی خو نه وم
ما دي يوازې د خپل ځان د پاره شپې غوښتلې
ما پر خوبونو باندی ستا زلفي خورې غوښتلې
پر هغه لار چي مي ځواني سوځول
د رقيبانو چپاوونه وينم
شپې دي له تورو سره وتړلې
اوس د مرګي پکښي خوبونه وينم
د شاپېريو اتڼ وتورېدی
د ښار کوڅې سوې د دېوانو شومه
پر خزانو د اغيار سيوری وسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نصیب لال د ښامارانو شومه
چا له بلاله منبر وتښتاوه
اوس ابو جهل آذانونه کوي
اوس له فرعون سره راغلی جلاد
زموږ د خوبونو تعبیرونه کوي
زما دي د هیلو په ټاټوبي کي اغزي کرلي
زما د خوبونو په قسمت کي دي زخمونه کښلي
ما د خوبونو لاري وتړلي
شپې مي له سترګو تښتولای نه سې
د پردۍ میني په خوږو اسرو مي
ماشو مي هیلي غولولای نه سې
ما له غونچو سره دوستي وکړله
نور د اغزیو د مزلونو نه یم
ما مي له زړه دردونه وشړله
نور د پردیو پرهارونو نه یم
له هغو ګوتو نه رنګونه تښتي
چي ستا د خیال یې تصویرونه ایستل
هغه آذر په خپل ګرېوان کي ښخ سو
چي پر تېشه یې معبدونه لیکل
هغه زلمۍ خبري مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ويل غرونه په يرغل نړوم
ما له فرهاده تېشه وتښتول
ځم د خيالونو تاج محل نړوم
ما مي د خپل زړه په محراب کي سجدې وتراشلې
ستا د يادونو په لمبو مې د بوې بلي کړلې

ويرجينيا
۱٦/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به یې او زه به نه یم

دا ته څوک یې چې دي ښار زما د خوبونو
د یادونو پر لښکرو دی نیولی
پل پر پل مي لکه سیوری راسره یې
لکه وهم زما تر زړه دي تیغ ایستلی
کله ډار غوندي د زړه په کلیو ګډ سې
د سینې په قفسچه کي مي زړه ریږدي
آیینې می کړې راماتي په کوګل کي
له زړګي مي ټول زلمي یادونه لېږدي
په تیارو کي می روح داسی تلولی سي
وایم اوس به دا د خاورو کورګی پرېږدي
کله لیري د بوډۍ په ټال کي زانګې
لمن ډکه راته راوړې د رنګونو
د شبنم هره دانه دي آیینه سي
پکښي ناڅي دي څپې د تصویرونو
رنګ او بوی دي وي له خیال سره ملګری
په شیبو کي مي کښنت وکې د ګلونو
لکه سیوری د سپرلي داسي تازه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه لاړیې د زلمیو امیدونو
کله خوږ لکه رباب نغمه نغمه سې
کله ږغ د عزراییل پر زړه مېلمه سې
کله اوښکه د لېمو پر وطن ګرځې
کله ښار د ژوندانه لره پلمه سې
تار و پود مي ستا له خیال سره اودلی
نه دي نوم نه دي وجود مخ ته راغلی
نه دي ورځ زما له لېمو سره یوه کړه
نه مي خوب ستا له دیدنه نازېدلی
زما پر نظم پاچهي کوې بې تخته
د غزل پر هر پیوند می یې اوډلی
دومره پوه یم ته به یې او زه به نه یم
ستا لمبې به آسماني زه به ایره یم
ته باقي یې زه شېبه غوندي تېرېږم
د بریښنا په څېر پرکېږمه ورکېږم
که می زړه ته ستا آواز نه وای لوېدلی
زه به څنګه وای په مینه پوهېدلی
د جنون تر ښاره تا یم رسولی
چی پر مېنه د لیلا یمه ښاغلی
ته به پاته یې پر پاڼه د شعرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به رنګ یې تر قیامته د نظمونو
الهامونه د ښکلا به دې اورېږي
له قلمه به دې حسن راتویېږي
څوک به پوه نه سي په راز د تصویرونو
له آدمه تر آذره تر عمرونو

واشنګټن ډي سي
۲۰۰۴/۷/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر

منظومي کرښې دي چي کله په لوستلو ارزي
څو ورکي چيغي دي يو وخت په اورېدلو ارزي
پر باڼو اوښکي دي يو ځلي په ليدلو ارزي
د سترګو لوري ته يې مخ په اړولو ارزي
کله لمن د پسرلي له رنګينيو ډکه
کله شبنم غوندي پر پاڼو د ګلونو اوري
کله يې غېږ کي وي اخيستي پلوشې د غروب
د زمانې د سترګو نم پر ګرېوانونو اوري
کله پانوس غوندي بلېږي له يارانو سره
خوله له خندا سينه يې ټوله وي له اوره ډکه
کله پتنګ غوندي پخپله په لمبه کي سوځي
د افسانې هره ورقه يې له شوره ډکه
کله په لار د ګمراهانو کی مشال بلوي
لاپي د عقل يې تر کور د افلاطونه ورځي
کله يې ځای په ځنځيرونو زولنو کي نه وي
چي هره پاڼه يې را اخلې تر جنونه ورځي
شعر جلوه ده، د ګلونو له ښکلا سره ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو پټ آواز دی د سازونو له نوا سره ځي
کله نقاش کله تصوير سي کله رنګ د تصوير
کله جنون کله مجنون وي له بېديا سره ځي
کله موسکی سي سل کلني توبې ونځوي
کله د اوښکو سره رغړي له ژړا سره ځي
شعر د انسان له خولې راځي د فرشتو ژبه ده
شعر له آدم سره پيدا د اسمانو ژبه ده
د زړه آواز دی له خليله تر منصوره پوري
شعر له قلم سره پيدا د زولنو ژبه ده
هم له کعبې هم کليسا هم له صنمه راځي
د خدای جلوه د خدای آواز دی او د زړو ژبه ده

ويرجينيا
۲۴/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتني نجلۍ

واه پښتنې نجلۍ نظر دې نه کم
په دې جامو کې څومره ښکلې ښکارې
په تورو سرو او زرغونو رنګو کې
څومره ښایسته څومره منلې ښکارې

څه د کبر دیو په قدم روانه
څونه نازکه نازولې ښکارې
په دې بتکیو دې پاولیو کې نن
پښتنې پیغلې څه ښاغلې ښکارې
لکه زهیره ښایسته مرغکۍ
له خپله سیله راوتلې ښکارې

ستا له پاولیو له شرنګي سره مې
خیال ته د خپل وطن د ښتونه رائحي
تر پلو لاندې شرمېدونکې نجوني
له قافلو سره ګامونه رائحي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته شپانه پر شپېلۍ ګوتي ایښي
پاس له کمره یې بړغونه راځي
سپي ورته سر وي په څپرو ایښي
ورته زاړه آشنا سورونه راځي

د غره لمنه کي رمې پنډي وي
د سترو وریو آوازونه راځي
د ډنګو پېغلو پر اوږو منګوټي
د ښکلیو نجونو کتارونه راځي
د ښت ګلونه په لمنو وهي
لکه ښایستې زرکي سېلونه راځي
پاس له آسمانه پرې شیندلی تخم
چېرته اغزي چېرته ګلونه راځي
خیال مي د ناوي په قدم رهی سي
بړغ د سورنا او د ډولونو راځي
غواړم چي یو ځل دي له څنګه سره
د خیال پر ښته کېږدۍ و دروم
تر پلو لاندي دي نغمه نغمه سم
درته پر دېسه شپېلۍ وږغوم
درته غزل درته سندره سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سم دي ګودر او پاولي وشرنګوم
څه د منصور څه د خيام په ژبه
ستا د لنډيو اتڼ ونڅوم

ته درخانۍ سې زه رباب درولم
چندنۍ اوښکو ته دي وژړوم
د کيږدۍ شپې ته دي لمبه لمبه سم
خيالي پېزوان دي پر اور وسولوم

تا ته دي خپل ابا کيسه کړېده
تا ته بوډۍ کله نکلونه کړي
زموږ د اتڼ د مستو نجونو کيسې
سرې په نکريزو ښايستې خپړي
يا ته پخپله تر ګودره تللې
يا دي اورېږي له منګو ټيو سترې
لمبه بلېږي نيکه نکل کوي
نيم کښې سترګي دي خوبونو وړي
چا درته کله د سپرلي له غېږي
د ژړو ګلو غاړګۍ راوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا تــه دي خپلـی مـورکۍ نکـل کـړی
چـي زمـوږ کېږدیـو کـي اورونـه نسته
پـر ګودرونــو پــاولي نــه شــرنګېږي
د منګوټیــــو کتارونـــــه نـــــسته
اوس د شـپیلۍ سـتونی سندري ژاړي
نــور لــه شــپانه ســره ســورونه نــسته
اوس بـه پـه د ښـتو کـي اورونـه اوري
د ژړو ګلـــــو امیلونـــــه نـــــسته

تـه اوس خبـره یـې چـي سـتا پـر د ښـتو
اوس رمــې نــه ګرځــي چمــن نــه لــري
پېغلــي لــه زرکــو ســره نــه ګــډېږي
غـــاړګۍ نـــه لـــري لمـــن نـــه لـــري
اوس پـــه پردیـــو کـــي پلـــو ګرځـــوي
مېنــه یــې هــېره ده وطــن نــه لــري
اوتـري سترګي یـې لـه اوښـکو سـتړي
ژونـدي تـه کـور مـړه تـه کفـن نـه لـري
د نیکــه ســتوني کــي نکلونــه وچ دي
د لمبــې څنــګ تــه ماخوســتن نــه لــري

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما مرغلري ښايستې پښتني
اوس به له چا سره نکلونه ياد کو
اوس به د چا لمبو ته شپې سپينوو
پر کوم اورغوي به فالونه ياد کو
اوس به له چا سره شپېلۍ ږغوو
د چا غوږوته به د ښتو نه ياد کو
چېري به سيل د چتهو پيغلو راځي
چې موږيې بيا ښکلي ګامونه ياد کو
اوس به د کومي درخانۍ پر مزار
شرنګ د آدم د ربابونو ياد کو

راځه راځه په اوښکو نه ده جوړه
لا به تر څو دلته جنډۍ زنګوو
دلته به څو له خيالي بنګو سره
سر د خوبونو په مستۍ زنګوو
لا به ترڅو په ورکو پاڼو پسي
تياره نکلونه د پېرۍ زنګوو
لا به تر کله پر خيالي د ښتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي خوبونه د کېږدۍ زنګوو

راځه راووزه چې میدان ته وزو
راځه راځه چې ګرېوانونه نیسو
ته ملالۍ سه زه به توره راوړم
په سره اهار کې میوندونه نیسو
ته له غیرته راته سره لمبه سه
موږ به باروتو ته سرونه نیسو
لا د نیکه پلونه له ورایه ښکاري
بیا به مغول ته خیبرونه نیسو

زما مرغلرې ښایستې پښتنې
شرنګ د پایزیب دې په کېږدۍ کې
وینم
بیا دې د نجونو له سیلونو سره
هم دې په ورا هم په ډولۍ کې وینم
چې پر خاټول دې لمن پلنه ګرځي
د مینې خیال دې په شپېلۍ کې وینم
ما تعبیر کړي دي دا خپل خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا دي د ګلو په ګېډۍ کې وینم

راځه شنوا کړو دا کانه غوږونه
مستانه چيغه پر پامير پورته کو
زموږ پر د ښتونو چي اورونه کري
نن يې له کوره ږغ د وير پورته کو
دا زما او ستا له لېونيو وينو
شور د زندان شرنګ د ځنځير پورته کو
راځه دا خپله ساه به ورکو ورته
رنځور اولس به له سرير پورته کو

ته به راځې له منګوټيو سره
زه به ګودر ته غزلونه ليکم
ته به بتکۍ، ته به پاولي شرنګوې
زه به دي حسن ته شعرونه ليکم

ته به لمبو ته د کيږدۍ ويده يې
زه به دی خوب ته تعبيرونه ليکم

ويرجينيا
۱۱/۱۱/۲۰۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينه

درته به څه وايم له ميني چې د چا کيسه ده
د زړو کالو په تورتم کې د رڼا کيسه ده

مينه يو تور دی، د مريمی د عصمت پر لمن
مينه صليب دی، غرغره ده د عيسی کيسه ده

مينه يو راز دی خدای ساتلی د لمبې په زړه
کـــې
مينه په شپه د کوه طور کې د موسی کيسه ده

مينه تعبير دی د يعقوب د سرو بوډيو اوښکو
تر زندانونو د يوسف او زليخا کيسه ده

مينه معشوق ته د ورتلو او د راتلو خبري
په رباتونو کې د خدای او د رابيا کيسه ده
مينه جنون دی د محبوب د ورکو لارو مزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د کعبې، هم د مغان هم د کریشنا کیسه ده

مینه د عرش په کنګرو کې د خالق زمزمه
مینه په کومې د صنم کې د الله کیسه ده

کله له خال کله له خط کله له جام سره ځي
کله جنون کله سندرو د خیام سره ځي

مینه ازل په قلم کښلې ده ماشومه کیسه
د زمانې په تور بدنامه ده معصومه کیسه
۲۱/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته تیارې راوله

ما ته مه وایه چې شپه څونه اوږده سوه
ماته مه وایه چې کله به سبا سي
وایم شپه دې وي آرام یم په تیارو کې
هسې نه چې دا تیاره شپې مو رڼا سي
نه مې څوک په انتظار نه ورځې شماري
نه د چا سترګې پر لاریم چې به راسي
زه په ویښه له ژوندیو شپو موړیم
زه د ورځې له ښایسته په زړه سوړیم
که پېرزو دې لا پر ما یو څو شېبې دي
ماته جوړې که تیارې چې زه ویدېږم
د هستیو له جهانه بېخبره
د خیالو نو په تالونو کې زنګېږم
په تیاره کې ابدي سکون ته ځمه
زه د شپې غوندې له وړانګو فنا کېږم
زما هستۍ ته وړانګې مه راوله نورې
پر ما جوړې که د مرګ د وزر سیورې
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹/۹/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنګ برخه

خدايه کشکي مې د عرش په کنګرو کې
لوړ له ستورو پاس په ځګو آسمانو کې
پاس له ټولو جنتونو دوږخونو
ستا د شان ستا د قدرت په آيينو کې
د الهام د فرشتو ترو زر پورته
د اسرارو د پردو په کرشمو کې
ستا له ځنګه ستا له تخت سره مې ځای وای
سترګو را او زورور لکه همای وای
له هغه ځايه مې ټول جهان ليدلای
يو په يو مې د سينو پټې سپړلای
دوه رنګې مې له رنګونو بېلولای
پر بڼو مې د تزوير او ښکي ښودلای
د شيطان له وزرونو مې لښکري
د ريا سپينو جامو کې را ايستلای
چيغې پورته وای د حق له منبرونو
د منصور په نوم خطبه ويل کېدلای
نه خپلوي به له شيطانه وای د سترګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به ژبي په دروغو ګړېدلای
نه به ډکي وای کوڅې له غمازانو
نه لستوڼو کي ماران به پټېدلای
پاکول او بېلول مي سپين له توره
خبرول مي تول وګړي ستا له زوره
یوه ورځ به مي لیدای له آسمانونو
چي سپېرې تشي کوڅې دي د ښارونو
نه په خولو کي به ګرېږي د چا ژبي
نه به ویني د چا سترګي د سرونو
له تیرو تورو به سرې ویني څڅېږي
سره اورونه به وي بل د کساتونو
دا جهان دی تا له رنګه پیدا کړی
هم ژوندی دی هم پایېږي په رنګونو
لېوني دي چي بېرنګه پیدا کېږي
بېرنګي په هېڅ قانون کي نه ځایېږي
ته په عرش کي پاچهي کوه سلطانه
موږ له رنګ سره پخلا ښه یو یزدانه
د وګړي ځای جهان د خدای آسمان دی
رنګ په برخه رسېدلی د انسان دی

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵/۴/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید شمع

ما د شپې په تور ګرېوان کې
ګوره څومره بېحسابه اوښکې توی کړې
ما مې سترګې لکه شمعې
ستا پر لارو ې لګولې
او نظر کې لکه شمع
خپلو اوښکو له تیاره مرګې ساتلې
خو د شپې په تور ګرېوان کې
نا اشنا چې هم له زړه هم له زړه سوې دی
هره شپه ترې تم کېږي
په زرګونو بېحسابه رونې اوښکې
ما هم دلته د پېرېو په کوګل کې
د زمان د تورو لارو په کوتل کې
د خپل عقل افلاطون و زینده کړی
په لوی لاس مې د جنون شپې سپینولې
پر سراب مې خپلې سترګې غولولې
رونې اوښکې مې دانه دانه شمېرلې
سل سوې زر سوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په میلیون تر حساب تېري
شپې لا توري وې
خو تور وېښته مي سپین سول
ته را نه غلې
خو زه او س هم
د مړ ژواندي عمر کورته
ورلېږم سلګۍ د اوښکو
تا ته لار د انتظار کې
بلو مه داسي شمعې
چي سېلیو د زمان ته مخامخ دي

ویرجینیا
۲۴/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګونګی مساپر

زه لکه او ښکه له خپل کور سره اشنا نه سومه
چې د باڼو او د ګرېوان په تکل
په بې اختیاره سفر وخوځېدم
زما په شبنم غوندي واړه زما په ښیښه وجود کي
زما په لنډي زما په شېبه وجود کي
زما په بې رنګه په ساده وجود کي
د هغه کور ټوله رازونه پټ دي
د هغه ښار تیاره کونجونه پټ دي
چي یې پخپله پېژندلی نه یم
چي یې یوه شېبه خپل کړی نه یم
نه په سفر ورته راغلی ومه
نه مي په خوښه چا منلی ومه
نه په اختیار مي هستېدلی ومه
نه له آواز نه له فریاده آشنا
له زړو ژبو سره
د نورو تللیو په څېر ورغړېدم
زه لکه او ښکه په شبنم غوندي واړه بدن کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل بې رنګه په ښيښه بدن کي
د هغه کور ته وله رازونه لرم
چي يې يوه شېبه خپل کړی نه يم
لا تر ګرېوانه رسېدلی نه وم
لا مي لنډی لاره پی کړې نه وه
چي مي بې پښو وجود دانه دانه سو
د سترګورو د هوښيارو مخته وځلېدم
هم مي په ژبه هم په راز پوهېدل
مګر په سل ژبو ګونګي پاته سول
د يوه بل پر لوريې وکتله
يوه شېبه يې پر شونډانو موسکا وغوړېده
او زما شبنم غوندي بې رنګه وجود
له زرو ژبو سره
پر بې اختيارو لارو ورغړېدی
له هري سترګي هري ژبي بېګانه پاته سو
او د نېستی په څېر له ياده ووت

پېښور
۱۶/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هجرت شخه لس کاله وروسته په کال ٦۳۲ میلادي کي حضرت رسول اکرم صلي الله علیه وسلم د وروستي ځل دپاره د حج فریضه ادا کړه او د حج د فریضې له ادا کولو څخه وروسته یې خلګو ته په وینا کي وویل چي ښایي زه د ډیر وخت دپاره ستاسي په منځ کي پاته نه سم. نو که د دین او دنیا نېکمرغي مو خوښه وي زما وروستیو وصیتونو ته ښه غوږ ونیسئ. د هغه دغه وینا په حجه‌لوداع مشهوره ده او ما یې په شعر کي خلص مفهوم را اخیستی دی.

حجة الوداع

په سره اهار کي د غونډۍ پر څوکه
چیرته ولاړ و نازولی د خدای
ورته راټول وه بېحسابه خلګ
چي واوري څه وایي ښاغلی د خدای
هغه د نور د دریابونو څښتن
چي ورسره وې آیینې د جانان
هغه د سولي او وروروۍ پیغمبر
هغه د تورو د میدان پهلوان
چي یې تندي یوه سجده منله
چي را نسکور یې کړل د ختو خدایان
چي یې د جهل پر تیارو خپره کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا د عقل پلوشه د ایمان
هغه د حق د سپینو تورو ژبي
تندر په کور کي د باطل او شیطان
سترګي او لاس یې کړل آسمان ته پورته
هغه د عدل او انصاف قهرمان

ویل یې واورئ زه به تل نه یمه
ستاسي له منځه بل جهان ته ځمه
ما مي کتاب درکړ د لاري مشال
پر هغه لاره خپل جانان ته ځمه

مقدس وګڼئ د بل مالونه
درته حرام دی مال د هر مسلمان
پام کوئ ویني چی د چا توی نه کئ
چي په غوسه به سي خالق د جهان
د ژوند مالک د آسمانونو څښتن
خرابه نه کړي څوک بناء د یزدان
پکښي پیدا کئ د حق سپیني لاري
درته پرې ایښی مي کتاب دی قران
په امانت کي خیانت و نه کئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي څوک آزار نه کړئ د خدای بندګان

د ابل وصیت مي دی د ښځي په نوم
دا ښایسته رنګین مخلوق د سبحان
ښځه د کور ښځه د ژوند زینت ده
ښځه ناموس دی ښځه مور د انسان
ښځه ښایسته لکه د ګلو ګېډۍ
ورکړی رنګ د جنتونو باغبان
ښځي له غیږي دي تر ګور ملګري
د غم ښادۍ د کور او اور ملګري

د حق مشال ویله خلګو واورئ
د حق په مخ کی انسانان دي یو شان
عرب، عجم که په رنګ تور که سپین دي
په ترازو کي د یزدان دي یو شان
هلته عمل دی د هر چا ملګری
صاحب، غلام او سلطانان دي یو شان
ټول له په امر د سبحان رهي سئ
نه چي پر لاري د شیطان رهي سئ
هغه دښمن دی د آدم د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم به مو دين او هم دنيا کې برباد
که وصيتونه مې د چا وي په ياد
په دوا ړو کونو به يې زړونه وي ښاد

د حق مشال و کړې وروستۍ خبرې
چې لګيدې لکه خوږې شکرې
څو ورځې وروسته خپل جانان ته ستون سو
له فاني کوره بل جهان ته ستون سو
سوه دا نړۍ په اجاره د شيطان
زړونو ته ولاړه وسوسه د شيطان
لارې د حق سوې په تيارو کې پټې
پر وينو وسوه غلبه د شيطان
د خلګو هېرې سوې وروستۍ خبرې
له زړونو ولاړې د ورورۍ خبرې
له هغه دمه تر دې دمه پورې
له آسمانو د غضب کاڼي اورې
د مځکې مخ د وينو رنګ اخيستی
لا يې پخوا دي ورځې سختې نورې

هغه د عدل او انصاف قهرمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وروستۍ ورځ یو حقیقت کړ بیان
چي زه پر مځکه یم وروستی پیغمبر
بل درته نه راځي د خدایه رهبر
ما درته راوړ له آسمانه کتاب
له خپل خالق له خپل جانانه کتاب
پکښي څرګندي د جهان لاري دي
هم د رحمن هم د شیطان لاري دی

ویرجینیا – ۳۱/۱۰/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي بي رابيا

بي بي رابيا هغه د عرش ملکه
ها نازولې د خالق لا مکان
چې يې له ژونده و شيطان شړلی
چې يې په زړه کې ځای نيولی يزدان
چې يې پيوند و د احتياج شلولی
لار ور څرګنده وه د کور د رحمان
چې د دنيا له نعمتونو ګوښه
چې په خلوت کې يې جوړ کړی جهان
هم يې کوثر هم يې دلبر ور سره
هغه سېرابه له وصال د جانان
د پسرلي په يوه ښکلي ماښام
چې د نسيم له نازه مست وه ګلان
سپوږمۍ څيرلی و نقاب د وريځو
ځلېدل ستوري پر سينه د آسمان
له شاه زلميو وه رنګين باغونه
په ميخانو کې نښېدل مستان
د جام پر شوندو تښېدل خمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر آسمانو تللې نارې د مغان
نغمه، رباب، شهباز، مطرب نڅېدل
په پنجرو کې ژړېدل بلبلان
مینځې ور ناري کړل بي بي را ووزه
چې قدرتونه د سبحان ووینې
سپیني سپوږمۍ سره د ستورو اتڼ
پرشنه کمبله د آسمان ووینې
د پسرلي له نشې مستي پانې
چې کرشمې د خپل جانان ووینې

بي بي ور بږغ کړله دننه راسه
چې په خلوت کې دې یزدان ووینې
په دې تیاره کې له جهانه ګوښه
پخپله نور د لامکان ووینې
چګې بې ګلونو بلبلان ووینې
چې بې له شمعې پتنګان ووینې

بي بي راپیا هغه د عرش ملکه
په خپل خلوت کې لا مکان ته تلله
هغې په زړه کې و خپل عرش جو کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترګو رپ کي خپل جانان ته تلله
په قناعت یې بل پیوند شلولی
لکه شغله اووم آسمان ته تلله
د هغې ټول وجود له مینی جوړ وو
خو په سینه کي یې یوه مینه وه
هغې یوازي یو جانان پېژندی
دغه یوه دغه پخه مینه وه
که یې له غیرو وو پیوند شلولی
هغې له زړه و هر نفرت شړلی
لکه لمبه له هره عیبه پاکه
زړه کي یې مکر د شیطان وژلی
هغې ویل د لامکان خالقه
د کایناتو او جهان خالقه
چي دي دنیا کي زما نصیب کړی دی
هغه دي ورکړه د ښمنانو لره
خپل جنتونه نعمتونه کوثر
ورکړه پېرزو یې که دوستانو لره
ما لره بس جانانه ستا مینه ده
د زړه په کور کي مي تنها مینه ده
بي بي رابیا هغې د نور مېرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې د هر انسان په درد خوږمني
په يوه لاس کې يې ډک جام نيولی
او په بل لاس کې يې وه سره اورونه
تلله د غرونو او دښتونو پر لور
لا يې په مخ کې وه ياغی سيندونه
ويل يې اور د دوږخونو وژنم
چې نه انګار نه يې لمبې پاته سي
ورځمه اور يې په فردوس ګډوم
چې نه کوثر نه يې وياله پاته سي
چې نه انسان جنت ته ومسېږي
چې نه لمبې د دوږخ وغورېږي
چې نه په زړه کې يې د حورو طمع
نه د سقر له خوبه ولړېږي
غواړم بې طمع بېله ډاره انسان
د زړه په کور کې ځای کړي نوم د يزدان
پريوزي سجدې ته د خالق لامکان
په شپه او ورځ يې وي په زړه کې جانان
بي بي رابيا هغې د نور مېرمني
هغې د هر انسان په درد خوږمني
د نفرت زښې له سينې ايستلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ريښې د مينې يې په زړه کې پلنې
چې يې سوځلي وې د زړه پر غولې
د عشق له اوره د شيطان څرمنې
ځکه يې عرش کړی خلوت کې و ځای
او نازولې وه د مينې د خدای

ويرجينيا
۲۰۰۴/۹/٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلکو خولې نه تړل کېږي

یــو ســړی و خپلــه ښــځه ورســره وه
دی پیــاده ښځه پــر خــره بانــدي سپره وه
د مېـــــړه او د مېرمنـــــــي مرکــــــه وه
څــه غیبــت و څــه صــفت کیســه تــوده وه
څـه لـه یونـو څـه لـه خوانـي پـه ګیلـه وه
څـه یـې نـوري کیسـې کـړې لاره اوږده وه
پــر ســړي بانــدي مېــرمن وه دېــره ګرانــه
یــوه ورځ یـــې ســتړی نــه ســو لــه بیانــه
چیرتـــه ناســـته وه ټـــولۍ د بېکـــارانو
مـــسافرتـــه یـــې ســـو پـــام د ظالمـــانو
ویـــل ګـــورئ دا بـــې شـــرمه بـــې غیرتـــه
دی پیـاده ځـي پـر خـره ناسـته ده عورتـه
دا وطـــن بـــه لـــه بـــې ننګـــو خرابېـــږي
نـه لـه خلکـو نـه لـه قـوم څخـه شـرمېږي
نـــه معلـــوم دی ورتـــه قـــدر د مېړونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بېرېږي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کې پېژندلی
کموي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سړي واوريدې د ډلي سپکي سپوري
لا تر غوږيې سوې يو څو خبري نوري
ويل ښځي ته پياده سه زه سپرېږم
د دې خلګو له پېغور څخه بېرېږم
چې له کلي څخه ووتو د باندي
زه پياده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چې پياده ښځه روانه سړی سپور سو
په يوه ګړي کې جوړ ورته پېغور سو
ويل وګورئ ظالم چې پر خره سپور دی
په مزلو يې ښځه مړه کړه مخ يې تور دی
جګه ونه سوريې مخ دی اوږې پلني
په مړانه کې کمزوری تر مېرمني
موراو پلار دا خپتور دی نازولی
په خواري يې د لمر مخ نه دی ليدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا لــه خدایــه نــه شــرمېږی ظالمــان دي
پـه بیابـان کـي ګیـدړان د کـور زمریـان دي
چـي پـه کـور کـي وي لـوی سـوي نـازولي
دوی سـپاره ښـځي پیـاده ورسـره ځغلـي
همېـشه د بـل پـه لاس پـه نـس مـاړه دي
نـه د جنـګ دي نـه د ننـګ تیـار خـواره دي
چـي سـړي خبـري واوریـدې حیـران سـو
سمدسـتي لـه خـره راکـښته سـو روان سـو
خــر دمخــه دوی تــر شــا وهــل مزلونــه
ویـل ګونـدي اوس بـه کـم سـی پېغورونـه
لا یـــې شـــل قدمـــه نـــه وه اخیـــستلي
لا د کلـــی مـــنځ تـــه نـــه وه رســـېدلي
چـي تـر غـوږ یـې سـول د خلګـو آوازونـه
د هلکـــانو د لویـــانو ریـــشخندونه
دا ســـړی او ښـــځه دواړه لېونیـــان دي
خــر دمخــه دوی پیــاده پــسي روان دي
کـه پـر پـښو یـې دی دا اوږد مـزل وهلـی
نــو یــې خــر د څــه دپــاره رانیــولی
پــه خنــدا یــوه را بږغ کړلــه ځوانــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

له عالمه بې خبره هلکانو
دغه خريې هم ملګری هم رهبر دی
په دښتو کې لار ښوونکی د سفر دی
دوی له خره سره روان ورسره مله دي
که دا خر ورسره نه وي دوی ړانده دي
هم مېړه هم يې مېرمن پر دې سلا سول
له ناکام څخه سپاره د خره پر شا سول
بيا له سره يې شروع خپلي کيسې کړې
ورپه زړه يې تېري تېري خاطرې کړې
ورپه ياد يې کړل د خلګو ريشخندونه
پر هر مور ړباندی ښکنځل او پېغورونه
چې ناڅاپه يوې ډلې د ځوانانو
له عالمه بې خبره بې کارانو
ويل وګورئ دا څونه ظالمان دي
پر يوه خره سپاره دوه تنه لويان دي
نه زړه سوی لري دا خلګ نه زوربېري
نه له خدای نه له عذاب څخه بېريږي
نه يې شرم له مخلوقه د دنيا سته
نه په زړه کې يې څه ويره د عقبی سته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو يې ځان له موږ څخه پردی دی
که حیوان دی ژبه نه لری ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بیره په کار ده
یوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حیوان باندې چا ایښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ یو څه انصاف په کار دی
په قیامت به را ژوندی دغه حیوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندې سپور
وي
په اوږو به ساه شړی مخ به یې تور وي
له میړه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم له سفره سوه بیزاره
میړه بیا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بیا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازې د ښار بندېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ویرجینیا

۲۰۰۲/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موږکانو جرګه

د لوی ښار څخه دباندی یو لوی کور و
چې یو وخت د خپل څښتن په زور سمسور و
دېرش، څلوېښت پکښې آبادي لويي خوني
ګرځیدې پکښې ښایستې د کار مېرمنې
شاوخوا باندې ولاړ جګ دېوالونه
د قلا په شان لرله یې برجونه
شپه او ورځ یې اوسېدونکي په قرار وه
نه د غلو نه د رهزنو ورته لار وه
څو یې سروي په مابین کې وې ولاړې
اوږدې کړې یې له کور څخه وې غاړې
وخت په وخت به پکښې جوړه مهماني وه
د څښتن له برکته پرېماني وه
پکښې جوړ وه د غنمو ګدامونه
ذخیره وې پکښې وریجې خروارونه
چې څښتن له دې دنیا کړی رحلت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل ځان سره يې وړې برکت و
نه هوښيار پکښې معلوم و نه يې مشر
نه باور مشر ته پاته و په کشر
هر يو وه ځانته ويله چې زه من يم
هر هلک ويل ځښتن يمه واکمن يم
په لږ وخت کې کور ويجاړ له خلکو هېر سو
خوشالي يې کله کله غم يې ډېر سو
چا يې شاوخوا ته مځکې کړلې لاندې
چا زړې دعوې قاضي ته کړلې وړاندې
اخيستو ته يې چم جوړ کړ بدايانو
ورته ستر ګې کړلې خړې ګاونډيانو
د کاله مشر چې ولاړی غم پر کور سو
د هستۍ سوه ورته شا د نېستۍ زور سو
نه په کور کې مهماني وه نه خاني وه
نه د هر څه پرېماني وه ارزاني وه
لويي خوني وې ولاړې تشې توري
پرې لوېدلي وه د غم او تيارې سيوري
کارخانې يې وې نيولي موږکانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دانو او د غلو داړه مارانو
هره ورځ به يې پر کور وه اخترونه
نوي نوي اتڼونه وه جشنونه
ورځ تر بلې ډېرېدل په زړونو ښاد وه
په نسونو وه ماړه په تن آباد وه
خو پيشو په دې کاله کې اوسېدله
هره ورځ په هره خونه ګرځېدله
پر کاله د موږکانو لوی ماتم و
د پيشو د لاسه نوی نوی غم و
هره ورځ د موږکانو جنازې وې
څوک به کم وه او د چا په سترګې سرې وې
يوه ورځ سره را جمع موږکان سول
په جرګه کې سره غونډ هوښيار لويان سول
ويل موږ توري پيشو يو کړولي
څوک تر مرګه ډارولي څوک وژلي
د پيشو د لاسه مخ د مځکې اور دی
هره ورځ مو نوی نوی غم پر کور دی
دې غضب ته اساسي چاره په کار ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غـر کـه هـر څونـه دی جـګ پـر سـر يـې لار ده
يـوه ږغ کـړه چـي پـه مـوږ کـي جاسوسـان دي
لــه پيــشو ســره جــوړ ســوي موږکــان دي
پـه هـر ځـای کـي چـی مـوږ جـوړ کـړو اتـهونـه
د پيــشو تــر غــوږو يــو ســي احوالونــه
او چــي کلــه د کنــدو خواتــه تېرېــږو
نــابېره پــر پيــشو بانــدی پېــښېږو
زمـا يقـين دی څوک احوال ورورې پيـشو تـه
کـښينوي يـې زمـوږ پـه لارو کـي حملـو تـه
بـل مـوږک چـي هـم خولـه ورو هـم هوښـيارو
هـم تـر نـورو يـو څـه پـوخ د غـلا پـه کـارو
ويـــل دا لـــه ناچـــارۍ بـــد ګومانـي ده
بـد ګومـان لـره پـه پـای کـي پـښېماني ده
نــه مــوږک د جاسوســۍ ســي زړه کــولای
نــه پيــشو ســي د مــوږک خبــر مــنلای
زه بېريـږم چـي تـر مـنځ بـه مـو بـدي سـي
را نــازل بــه مــو غمونــه پــر ښــادي ســي
شــور بــه ګـډ د موږکــانو پــه وطــن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل به وژنو رانه پاته به دښمن وي
بل موږک چی زمانو و ازمېیلی
په څو واره له پیشو وتښتېدلی
تر کندو په پټو لارو ښه خبر و
هم چالاک و تر نورو هم زړه ور و
هغه غاړي کړي تازه وینا ته سم سو
ویل ستړي مي سوه خوله زړه می قلم سو
لا تر څو به د پیشو څخه ډارېږو
لا تر څو به په غارونو کي پټېږو
لا تر څو به د پشو غوړي چمبې وي
زموږ به بوري میندی ژاړي سترګي سرې وي
دا یوه موږ په سلګونو مږکان یو
نو بیا ولي په چاره پوري حیران یو
ځئ په لټه د پیشو په لوري ورسو
دوه یا درې د ټول ټبر د بلا سپر سو
که پیشو لري ټېرې ټېري منګولي
موږ هم نه یو څه درنې بلا وهلي
جوړوو چې په کندوانو کي غارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیشو تر زړه ایستلای سو غابنونه
"په دنیا کي چي یې نوم لوړ پر آفاق دی
اتفاق دی، اتفاق دی، اتفاق دی"
خو هر ګوره موږکان ټوله بې زړه وه
د پیشو سره د جنګ پر طرف نه وه
د جګړې او اتفاق خبر سوه پاته
په جرګه کي بل موږک جوړ سو وینا ته
هم خوله ور و هم زړه ور و هم هوښیار و
په ټبر کي یې ګټلی اعتبار و
دا څو میاشتي د غنمو تحویلدار و
ځکه دی تر هر موږک په غوښو بار و
ویل لوی مصیبت زموږ بېخبري ده
ځکه موږ ته له پیشو پېښه خواري ده
راسئ ټول پر دې یوه خبر سلا سو
هر یو تېر له بېلي بېلي مدعا سو
زنګوله به د پیشو کوو په غاړه
په خبر به یو چي راغله او که ولاړه
په جرګه کي سوې چکچکي آوازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا لکياني ښورولې چا غوړونه
د تحسين ورباندي جوړ سول بارانونه
تحويلدار ته يې ويل آفرينونه
په دا منځ کي يوه بړغ کړله يارانو
زه يو سوال کوم دوستانو موړکانو
خداى مو سم که آخرت او دنيا دواړه
زنګوله به د پيشو څوک کي په غاړه؟
سره وکتل هوښيارو موړکانو
ښوروله شخ بريتونه مشرانو
په يوه پوښتنه ختمه هنګامه سوه
د پيشو د زنګولې خبر سره سوه
د غار خوله کي چي پيشو و غوړنيولى
له خندا يې پښتورګى وو چاودلى

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاچا نوی کالي

پخوانیو زمانو کې یو سلطان و
ډېر شوقي و د جامو مین پر ځان و
هر سهار یې نوي نوي اغوستلې
د پرون جامې یې لېري غورځولې
په دربار کې ورته جمع خیاطان وه
په سکښتلو په ګنډلو هر زمان وه
سوداګرو به جامې ورته راوړلې
چا په چین کې چا په هند کې ورګنډلې
په هر ځای کې چې به ښه ټوکر پیدا سو
سمدستي به تر لباسه د پاچا سو
په خبر په یوه ملک کې دوه ټګان سول
د پاچا د قصر خواته ور روان سول
ویل مونږ د پاچهانو خیاطان یو
په دې کسب کی اووه پښته نسلیان یو
را سره د حکمتونو ډک ټوکران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قیمت کي د طلا په تول دي ګران دي
دا یــــوازي دی لبـــاس د پاچهـــانو
د دنیــا د لویـــو لویـــو ســـلطانانو
مـــوږ تـــر چینـــه تـــر ماچینـــه پـــوري وړي
پاچهـــانو پــــر ځـــانونو ازمیلـــــي
دي تهوکرانـو کـي حکمـت دی د جوګیـانو
پـــه منتـــريـــې دي راوړي لـــه دېوانـــو
نـه احمـق او نـه خـایق يـې سي لیـدلای
د جاهـل سـترګی يـې نـه سـي پیژنـدلای
چي باچـا پـه هغـه ورځ لبـاس پـه تـن کـي
یـو پـه یـو بـه ورمعلـوم جاهـل خـاین کـي
په وطـن کي چي هوښیار او صـادقان وي
هغـــه تهـــول بـــه وزیـــران او جنـــرالان وي
یـو خـاین بـه پـه دربـار کـي وزیـر نـه وي
یـو جاهـل بـه پـه وطـن کـي امیـر نـه وي
پاچــا خوښـــه کـــړه ســـلا د خیاطـــانو
ویــل ژر لبــاس را جــوړ کــئ هوښــیارانو
چي معلوم په خپـل وطـن کي خاینـان کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بــر طرفــه وزیــران او جنــرالان کــړم
دوه ټکــان ســول پــه دربــار کــي نــازولي
هــم پاچــا هــم درباریــانو تــه منلــي
پــه دربــار کــي یــې شــروع کړلــه کارونــه
پاچــا ورکــړه پــه قــلا کــي لویــه خونــه
حوالــه یــې زر طــلاوي خپــل قیمــت کــړ
لا یــې بــار پــر دربــاریــانو نــور منــت کــړ
چې پاچا د خدای سایه خدمت یې پور دی
د ټــوکر قیمــت پــه ســل چنــده لا نــور دی
ذخیــره یــې پــه زرګونــو کــړې طــلاوي
دوه ټکــان وه یــو تــر بــل تــوري بــلاوي
لــه ســهاره تــر ماښــامه بــه لګیــا وه
پــر تنــدي خــولې رامــاتي پــه غوغــا وه
ټکــان ســتړي کــری ورځ وه پــه کــارونو
هــم شــرنګی و د قیچــي هــم ماشــینونو
پاچــا واســتاوه ســردار د وزیرانــو
چــي معلــوم کــي ځانتــه کــار د خیاطــانو
چــي کــوټې تــه ورداخــل صــدر اعظــم ســو

(c) ketabton.com: The Digital Library

له حیرته یې زړګی قلم سو
نه پر مېز باندی لباس و نه ټوکران وه
خو لګیا له کاره ستړي خیاطان وه
یو خیاط سو په ادب ورته را وړاندي
دواړه لاسه یې نیولي لاندي باندي
ویل مړه سولو سرداره له کارونو
شپه او ورځ مو یوه کړې پر ځانونو
دې ټوکر پسې مو پی کړل وطنونه
له پاچا سره ښایېږي دا رنګونه
دا زریني لیکي ټولي د طلا دي
سره رنګونه یې یاقوت لکه کیمیا دي
هر یو رنګ یې دی د بېلو جواهرو
له هر رنګ سره تارونه دي د زرو
چي جامې یو ځلي جوړي د سلطان سي
زموږ کمال ته عالمونه به حیران سي
موږ کانو غوندي پټ به خاینان سي
په غارونو به دننه احمقان سي
چې په ځیر صدراعظم په ننداره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان خاین او هم احمق ورته ښکاره سو
له هیبته یې زړګی اره اره سو
له غیرته یې بدن خوله خوله سو
له ناکامه یې ورورانه دي کړه لاسونه
د خیالی ټوکریې وکړل صفتونه
لاس یې جیب ته کی پیسې یې رابهر کړې
خیاطانو ته یې سل طلاوی ورکړې
ویل ارزي دا ټوکر په انعامونو
آفرین دی ستاسي دوو پر هنرونو
پټ په زړه کي پر خندله دوو ټګانو
چي پیدا مو کړ وطن د جاهلانو
له سلطان تر وزیرانو احمقان دي
خاینان په دي وطن کي حاکمان دي
له قلا څخه بهر صدراعظم سو
له ژوندونه یې زړه مات قلم سو
په دربار چي د سلطان سو ور دننه
ویل زما د سر امان دي وي څښتنه
چی وطن ته دي بللي خیاطان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل هنره ور بخښلي پاک سبحان دي
عجايب يې دي رنګونه د ټوکرانو
چې يوازې دي لايق د پاچاهانو
وروسته وار سو د قاضي د وزيرانو
ورپسې د لويو لويو جنرالانو
چې هريو به سو راستون له خياطانو
په صفت مړيده نه وه د ټوکرانو
يو وزير به يې مين و پر رنګونو
هغه بل پر جواهرو هنرونو
يوه ورځ نوبت پخپله د سلطان سو
په يوازې ځان قلا ته ور روان سو
چې کوټې ته سو دننه د ټګانو
توره شپه يې سوله جوړه پر چشمانو
په حيرت حيرت يې وکتل مېزونه
تر نظر يې تېرول ټول کونجونه
نه درک و په ميدان کې د ټوکرانو
نه په لاس کې و اثر د خياطانو
په موسکا او په تعظيم ورته ټګان سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـر قدمـه يـې پـه زر ځلـه قربـان سـول
ويـل زمـوږ د سـر امـان دي وې سـلطانه
اې د مځكـې پـر مـخ سـيورې د يزدانـه
ستاسې ذات باندې جامې مو چې ګنډلې
پـر وجـود بانـدي مـو نـه دي ازمېيلـي
چې په ځان كي دا جامې د لوی سلطان سي
زمـوږ يقـين دی عالمونـه بـه حيـران سـي
پاچـا و ايـستل لـه ځانـه لباسـونه
يـو پـه يـو يـې لوڅېدلـه اندامونـه
لـوڅ لپـړ و پـه كوټـه كـي درېـدلی
هـر انـدام يـې دوو ټګـانو و لیـدلی
چې هغوی خيالي ټوكران پرې ازمېيلـه
پـه حيـرت حيـرت پاچـا ځـان تـه كتلـه
چې يقين يې د خپـل ځان پر حماقت سو
خپل ګرېوان او خپـل وجدان ته ملامت سو
لـه ناكامـه يـې ويـل پـرې تحسينونه
د واه ، واه يـې بانـدي جوړ كـړل بارانونـه
ده هـم وركـړل انعامونـه د ټګـانو

په څو چنده له قیمته د ټوکرانو
شهادت د حماقت یې پر خپل ځان کړ
پر ټګانو چې یې جوړ طلا باران کړ
لس پنځلس ورځي وروسته وه جشنونه
تېرېدل د سلطان مخې ته پوځونه
د لباس کیسې عالم وې اورېدلي
تر ملکونو تر ښارونو رسیدلي
په زرګونو حاضر سوي وه پوځونه
په لکونو وه راغلي عالمونه
د غرمې پر مهال بېغ د نغارو سو
غږومبهاری د ټوپکو د توپو سو
پاچا مخکي ورپسې سل نوکران وه
د پاچا لمن لاسونو کې روان وه
په نارو سول په تحسین سول اولسونه
د پاچا یې د جامو کړل صفتونه
عالمونو زنده باد ناري وهلې
پر سلطان باندي دعاوي اورېدلې
خو احمق سلطان جامې نه وې لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـوڅ بـدن تـه خـړي سـترګي يـې نيـولي
تاج پـر سـر څپلی پـه پښو تـوره تـر مـلا وه
لـــوڅ لپـــړ پاچـــا روان لکـــه اشـــا وه
ټول عـالم ليـدل چي لوڅ سلطان روان دی
هر سړی پر ځان شکمن سو چی نادان دی
چـا لـه بېـري هلتـه سـپوږ نـه سـو وهـلای
د احمـق نـوم يـې پـر ځـان نـه سـو منلای
چـي يـو ځـل يـوه ماشـوم ږغ کـړه پـه زوره
ويــل پــلاره پاچــا لــوڅ روان دی ګــوره
پــه يــوه ګــړي کــي جــوړه هنګامــه ســوه
د پاچــا د لــوڅ بــدن خبــره ســره ســوه
نـه پـه منـځ کي خياطـان وه نـه ټـوکران وه
شــرمنده ټــول وزيــران او جنــرالان وه
ټګــان تللـــي وه د وختـــه پـــر آســـونو
اړولـــي يـــې پيـــسې وې تـــر ملکونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلط آدرس

یو غریب سهار له خوبه سو راپورته
مخ یې ونیوی د ښار د کوڅو لورته
بیا پرون غوندي په کار پسې روان سو
بیا د ښار په بازارو کې سرګردان سو
بیا به څرنګه ماښام ورځې تر کوره
بیا به څرنګه نغری وینې بې اوره
ماشومان به بیا له لوږې څخه ژاړي
یو به ګرمه بل به غوړه ډوډۍ غواړي
وره لور به یې په اوښکو ستر ګې سرې کړي
ماشوم زوی به یې سلګیو کې ګیلې کړي
کرۍ ورځ یې سوله تېره په چرتونو
د مېرمنې او د لوږو اولادونو
چې یې دوې ورځې ګوله نه ده خوړلې
نه یې وچه نه لنده ډوډۍ ژوولې
په واټونو ګرځېدی چې مازیګر سو
په زړه شین سو نور له کاره لاس په سر سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس د فقیرېپ هر چاته و نیولی
ګرځیدی په دوکانو په زړه تتلی
تر ماښامه یې پیدا یو څو روپۍ کړې
چې ایله یې په سودا وچې ډوډۍ کړې
نه یې اور ولید په کور کې ماشومانو
نه توده ښوروا تر خوله سوه د کوچنیانو
نیمه شپه یوه ماشوم ویل بابکه
سبا شپه مو په توده ښوروا ماړه که
شپږ کلنې به ژړلای تر سهاره
څو څپیړې یې مور ورکړې سوه کراره
سهار لمر لا پر آسمان نه و ختلی
چې غریب د فقر لاس و را ایستلی
کړی ورځ یې فقر و غوښتی بازار کې
نه یې پلی نه یې سپور پرېښود په ښار کې
یوه چا ورته ویل چې بخت دې تور دی
درنژدې چې لوی جومات دی د خدای کور دی
د جومات په منځ کې جمع ده ولاړه
هلته ورسه له مخلوقه خیرات غواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جومات چې کوي خلک لمونځونه
همیشه وېشي پر خلکو خیراتونه
هلته ورسه په خیرات به دي زړه سوړ کې
جیب او لاس به دي کړي ډک نس به دي موړ
کــــــــــــــــــــــــي
غریب سم د جومات مخ کې پر ګونډو سو
په ژړا او په فریاد او غلبلو سو
چې مې وږي په کاله کې ماشومان دي
په یوې ګولې مړي پوري حیران دي
په شپو شپو راته پراته وږي نهر دي
لکه وچ لرګي له مړو برابر دي
پر بې وزلو زړونه وسوځئ دوستانو
زما اولاد وبولئ خپل مسلمانانو
تېر به دل د فقیر مخته ډله ډله
چا له کبره د ده خواته نه کتله
چا یو څو توري پیسې ورکړلې تېر سول
هم فقیر هم یې د ده ماشومان هېر سول
پیسې لږ وې تر هیڅ شي نه رسېدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه ډوډۍ او نــه ښــوروا تــه بــسېدلې
فقيــر تــش لاس او جيبونــو تــه حيــران ســو
لــه ناکامــه د خپــل کــور پــر خــوا روان ســو
فقير غو ښتل چي سي ولاړ خپلي کوټې ته
چــي يــې لار ســوه برابــره ميخــانې تــه
پکښي ناست يو څو ملګري څو زلميان وه
بــې خبــره لــه دنيــا څخــه مــستان وه
لاس تــر غــاړه ســره ناســت وه نــازولي
د هو ښــيارو لــه دنيــا دلتــه راغلــي
د فقيــر لــوري تــه پــام د يــوه ځــوان ســو
هم سرو ستر ګو هم جامو ته يې حيران سو
لــه خپــل جيب څخــه پيــسې يــې را بهــر کــړې
پــه زړه ســتړي درويزګــر لــره يــې ورکــړې
ميخانــه کــي ورتــه پــام ســو د ځوانــانو
لـــه دنيـــا د بېخبـــرو بـــد مـــستانو
هــر يــوه پيــسې لــه جيبــه را ايــستلې
چــا لــس ګــوني چــا شــل ګــوني ورکــولې
پــر ګــدا بانــدي يــې جــوړ پيــسه بــاران کــړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور پـــوره يـــې د تـــاوده نغـــري ارمـــان کـــړ
ده لاســـونه کړلـــه پورتـــه ويـــل خدايـــه
تـــه بيـــشکه مهربـــان يـــې رهنمايـــه
تـــر هرچـــا يـــې مهربـــان پـــه دې جهـــان کـــي
شـــريک نـــه لـــرې خالقـــه پـــه آســـمان کـــي
تـــه قـــادر يـــې تـــه رازق يـــې مـــا منلـــی
خـــو ادرس دې چـــا غلـــط و راښـــودلی

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۵/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم واده

یوه کلي کې نامتو غښتلی ځوان و
هم شته من و هم په مټو پهلوان و
خان به تل و په ښکارونو پسې تللی
د یارانو له ټولۍ سره وتلی
چې له ښکاره به راستون سو په راحت و
خدای ورکړی داسې کور لکه جنت و
انتظار یې هر ګړی ښایسته مېرمن وه
سر تر نوکه لکه جوړه چې په ستن وه
دوه او درې یې لا په کور کې ماشومان وه
یو تر بله ښایسته لکه ګلان وه
خو په قام کې دا رواج و د خانانو
یوه ښځه وه پېغور د بډایانو
چې په قام کې زورور او یا شتمن و
درې څلور یې وې عورتې ډېر زامن و
یوه ورځ د خان د ښار په منځ کې شپه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه یې چېرته په ښادي کې مېلمنه سوه
په ښادي کې یې ځو نجوني وې لیدلې
زړه یې یو وړیوې ښکلې نازولې
په کتلو یې کباب د خان زړګی کړ
په عشوه یې خوب آرام ورنه پردی کړ
خان مین سو د نازونو پر مېرمنې
په زړګي یې پوري وورې ولاړې ستنې
ځو واده یې کړله ناوې په لکونو
ورته رایې وړل مالونه په بارونو
اوه ورځې اوه شپې جوړه وه جشنونه
هم غوایي حلالېدله هم پسونه
په خیرات ماړه د کلي مسکینان وه
آن د ښار څخه راغلي فقیران وه
اتڼونو کي سرناوي ږغېدلې
شاه زلمیو په ټوپک نښې ویشتلې
د کلا په منځ کې نجوني نڅېدلې
له بهره د زلمو ناري راتللې
په هغه شپه کلیوال له سوه ارزانه

چې له ښاره را واده سوه مسته ګرانه
لا په کلي کي روان وه اتڼونه
چګې د ګراني او ارزانی سول جنګونه
په کلا کي لا تمام نه وه جشنونه
چې د خان پر کور نازل سوله غمونه
هره شپه د خان پر خونه باندی غم و
هره ورځ به ورته جوړ نوی ماتم و
هره ورځ په کور نوې ننداره وه
د دوو بنو پر هر څه باندی جګړه وه
له جنګونو څخه خان هسي نالان سو
جنت کور ورته دوږخ ګزران یې ګران سو
له ناکامه به روان سو په ښکارونو
په مزلونو د ښتونو جګو غرونو
له مېلو څخه کلا ته چې به ستون سو
هغه آش هغه کاسه پوخ یې لړمون سو
پر کلا د ښاری جوړه پاچهی وه
کلیوالــه لکه مینځه دا بــي بي وه
ټول د ګراني په قسمت سول چې خواږه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه سره وه د ارزاني باندي شپه وه
د انار په شان يې زړه له وينو ډک و
زړګی نه و په سينه کي ډک توپک و
خان مين د خپلي ګرانی پر نخرو و
په منتر کي بند له سر څخه تر پښو و
نه په غم کي د ارزانی د جامو و
نه يې ځای ته ورغلی په مياشتو و
چي به خان را وړل مالونه يا ښکارونه
مخ ته نه سوای ور وتلای اولادونه
ماشومان له بېري نه سوای را وتلای
چا د ګراني مخ کي سپوږ نه سوای وهلای
په کلا کي ګراني نوی ژوند تيار کړ
د کلا څخه يې جوړ د ښار بازار کړ
نقابونه يې له مخه کړله ليري
د پلو پردې يې ټولي کړلې څيري
سينګار کړی پر بامونو ګرځېدله
نه له سيال نه له نا سياله پټېدله
نه د بني نه د بل پروا يې کړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کټ کټ به یې ځوانانو ته خندله
یوه شپه چې خان په لوی سفر و تللی
د غرڅه ښکار پسې غرونو ته وتلی
یو ښایسته یو برېتور په ځان غښتلی
د بې بې خوني ته ولاړی غلی غلی
کلیوالي سیوری ولید په تیاره کې
زړه یې سم په درېدو سو په سینه کې
د سینې پر کوریې اور د غیرت بل سو
زړه یې وریت په هغه اور کې سو جلبل سو
په توکل د خوني خواته سوه روانه
ټول وجود یې سره لمبه و زړه لړزانه
چې په خونه ور دننه سوه ارزانه
پر پالنګ باندي یې ولېدله ګرانه
لځه پځه د خپل یار سره پرته ده
لاس تر غاړه له نګار سره پرته ده
د کلونو له دلدار سره پرته ده
په خپل کور کې له اغیار سره پرته ده
چیغه پورته سوه له ستوني د ارزانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته پام سو له پالنګ څخه د ګراني
ویل تېره سه بې شرمي بې پدري
اوس له دې هم راته جوړي که خبري
چې زه یو ځل له دې شوقه سم بې غمه
خبروم دي په کارونو دوه عالمه
سره تبې به درته مځکه کلې کور کم
تر عالمه به دي مخ په تبې تور کم
زهرجني چې دي زما د عشق شېبې کړې
خپلي ورځي دي کړې توري شپې ترخې کړې

ویرجینیا

۲۰۰۲/۱۱/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې غوايي

درې غـوايي يـوه ځنګلـه کـې اوسېدله
تـل بـه درې واړه ملګـري ګرځېدلـه
پـه ځنګلـه کـي بـه يـو ځـای سـره روان وه
يـو د بـل د ښـکر پـه زور پهلوانـان وه
يـو يـې تـور دوهـم ابلـق دريـم يـې سپين و
د زمـري يـې زړه پـه غوښـو پـسی شـين و
کـه هـر څـو زمـری پاچـا و د لېوانـو
زور يـې نـه و برابـر لـه درو غويـانو
چې زمـري بـه ورتـه سپين کړلـه غاښـونه
درو غوايـانو بـه ورواړول ښـکرونه
لـه ناکامـه بـه زمـری بيرتـه روان سـو
پـر زړه پاتـه د خپـل ښکار بـه يې ارمـان سو
يـوه ورځ ورتـه ګيـدړ ويـل سـلطانه
دا يـوه خبـره واوره لـه نادانـه
د غوايـانو تـر منـځ اورد نفـاق بـل کـه
پـر يـوه يـوه جـلا جـلا يرغـل کـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا بـه مـوړ هـم سـو مـاړه ستا لـه خیراتـه
شپه او ورځ بـه کـړو دعـا و خپـل پاچـا تـه
زمـري وکـړې سـپین ابلـق تـه څـو خبـري
چـې پـر زړونــو لګیــدې لکــه شــکري
د عمرونــو ورتــه یــادي یــې کیسـې کـړې
د نــسلونو یــې وریــادي خــاطرې کــړې
ورتــه ویــې غانــده تــور پــه څــو څــو شـانه
سـپین ابلـق یـې تـور تـه کړلـه بـد ګمانـه
چـي سپېره یـې ټـول وابنـه کړل د ځنګلونـو
کـرۍ ورځ د ده تېرېـږي پـه شـخوندونو
دا تــور مخــی دا کــم اصــله دا بدرنګــه
ولــي نــه لیــري کــوئ لــه خپلــه څنګــه
کـرۍ ورځ یـې جـوړې کـړي وي رمبـاري
که پـه نس مـوړ وي کـه وږی یـو څـه غـواړي
بـد ښـکاریږي پـه ټـولۍ کـې د غوایـانو
دا کــم اصــل ولــي بــولئ لــه یــارانو
زه یــې پېــژنم پــه اصــل غــویی نــه دی
دا لـــه نـــسله د یـــابو دی یـــا د خـــره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له ځانه یې جلا نه کړئ ملګرو
یوه ورځ به یاست پښېمانه ښکرورو
دا یوه خبره زما واورئ زړه ورو
دا قانون دی د اصیلو ځناورو
په ټولۍ کي چي کم اصل یې پیدا سي
د اصیلو ځناورو ورته شا سي
څوک یې نه بولي له ډلي د خپلوانو
په ټولۍ کي حساب نه وي د یارانو
که پر وخت مو تور ونه ایستئ له میانه
بیا سبا به مو ګیله وي له خپل ځانه
سپین ابلق ته ویل وروره خوښه ستا ده
چي دي هر څه فیصله کړه زما سلا ده
بیا یې وکتل زمري ته ویل وایه
ستا د تور د ورکولو څه ده رایه؟
زمري دا ړي کړلې سپینی ویل ګورئ
سبا دواړه کړئ جلا له توره لوری
زه او تور چي سو تنها زه په پوهېږم
تاسي ولاړ سئ زه له ده سره جوړېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سبا لمر را ښکاره سو په ځنګله کې
تــور يــوازې را روان و پــه ګوښــه کــې
کـرۍ ورځ يــې پـه رمبـاړو کـړ ځـان سـتړی
د يــارانو يــې ســو ورک ژونـدی او مــړی
چې زمـري ورتـه لـه ورايـه ښـکاره سـر کـړ
تـور غـوايي هـم ځـان جګـړې تـه برابـر کـړ
زمـري مخـامخ پـر تـور بانـدي حملـه کـړه
پـه تېـره منګـول يـې غـاړه ورپـاره کـړه
کـه هـر څـو بـه يـې تـر خولـه ختـې رمبـاړې
پــه وجــود يــې ښــخېدې د زمــري داړې
لــه ناکامــه يــې نـاري کـړې چـې يـارانو
زه مــو پــرې ښــودم د ښــمن تــه نـامردانو
دغــه حـال چـې نـن زمـا سـبا پـر بـل دی
خپــل عمــل د هــر ســړی د لاري مــل دی
د ابلــق زړه بانــدي وســو ويــل ســپينه
زه او تـــه او تـــور شـــريکه لـــرو وينـــه
کشکي نه مو وای پرې ايښی دا زوی مړی
د زمري لـه خولې مو بيرتـه وای خلاص کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـپین پـه قهــر ورتــه و ویــل ابلقــه
پــه دســتور د دنیــا پــوه نــه یــې احمقــه
دا بــد ذاتــه دی کــم اصــل دی دا تــور دی
د ده ژونــد اصــل غــوایي لــره پیغــور دی
چــې یــې ایــښې وه ګیــدړ د نفــاق لومــه
تــور غــویی ســو د زمــري د پنجــو شــومه
یــو څــو ورځــې د زمــري خېټــه مــړه وه
د غــوایي پــر غوښــو وازګــو یــې مېلــه وه
اوږده ژبــه یــې خپــره وه پــر برېتونــو
مــړه ګېــډه یــې وه ډکــه لــه تېغونــو
غړومبېدی د تور غوایي په غوښو موړ و
یو څو ورځې یې د ګېډې دوږخ سوړ و
پــه تــاوده وه د زمــري تېــره غاښــونه
شــا وخوا یــې پــر کولــه طوافونــه
پر مېله باندي چي تېري ورځي شپې سوې
غوښې ختمي سوې چي پاته وې ورستې
ســـــــــــوې
د زمري په نس کي بیا لوږه پیدا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتــه یــاده خپلــه تېــره مــدعا ســوه
ورنژدې د سپین غـوایي خوا تـه ورو ورو سو
څـه د غرونـو څـه ځنګلونـو پـه کیسو سـو
ورتــه ویــې کــړل خــواږه خــواږه نکلونــه
تېـــرول یـــې زاړه نـــوي متلونـــه
پکـښې یـاده یـې کیسه کـړه د غوایـانو
د اصـــیلو او کـــم اصـــلو حیوانـــانو
ویل سپین پوست دي روښان لکه سهار دی
د غــوایي د جــنس او نــسل افتخــار دی
راتــه کــړي مــې کیــسې خپلــو نیکونــو
سـپین غـوایی دی د زمریـانو لـه نـسلونو
نـور غـوایي چی قسم قسم پـه رنګـو دي
یــا د نــسله د اوښــانو یــا د خــرو دي
زه او تـه پـه دې ځنګلـه کـي ښـه ښـکار یږو
زه او تـــه دواړه اصـــیل ســـره جـــوړیږو
دا ابلــق هــم د تورانــو لـــه کالـــه دی
دا کـم اصـل د غـوایي لـه نـسله نـه دی
په اور شو کي د ځنګله ځان شریک بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان بادار ورته ښکاريږي د ټول غولي
يوه ورځ به دا ځنګل ټوله د ځان کړي
مره له لوږي به کوچني لوی حيوانان کړي
دا ابلق چي شپه او ورځ پکښی ګرځيږي
که ځنګل هر څو مره لوی دی خو خلاصيږي
دی را پريږده زما وروركيه ښكروره
د غرور باد به يې وباسم له سره
د زمريانو په وروري که ته رضا يې
د ځنګله به زه وزير ته به پاچا يې
سپين غوايي ځان له ابلق څخه ګوښه کړ
زمري ورو ځان ور نيژدې په يو پلمه کړ
ابلق ښکر نه و سم کړی لا جګړې ته
چي يې داړی د زمری ولاړې سينې ته
په يوه حمله پر څټ د غوايي سپور سو
د ابلق تر سترګو ټوله ځنګل تور سو
چي هر څونه يې رمباړي کړې په زوره
چي کومک ته را رسګړه سپينه وروره
دغه حال پرون پر تور وو نن پر ما دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوني زمري يرغل سبا پر تا دی
د ابلق وروستۍ رمباړي سوې کراري
د زمري داړو يې بندي کړې بغاري
بيا څو ورځې د زمري مېله تازه وه
د ابلق په پستو غوښو يې خوله سره وه
په ځنګله کي سپين بېغمه را روان و
د زمري له وروړګلوۍ غره په ځان وو
خپله وينه يې ګڼله سوچه اصله
ښکارېدی ورته خپل ځان له بله نسله
د غرور نشې اخيستی سپين غويی و
دی په خپل خيال کي پاچا وزير زمری و
چي ناڅاپه د ښکاري زمری غړومبی سو
مخامخ ورته په لاره کي مرګی سو
چی د خيال نشه يې ووته له سره
په ژړا سو چي زمريه برادره
ما دي داړو ته يوازي غويی تور کړ
ستا دپاره بېګانه مي ابلق رورکړ
زما او ستا ده په رګو کي يوه وينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اصیلو تر مایین په کار ده مینه
هر خدمت ته دي حاضر زه دي چاکریم
په ځنګله کې ته پاچا زه دی نوکریم
زمري وویل بې عقله ښکروره
له قانون د ځناورو بېخبره
د زمري او د غوايي په منځ کې څه دي
زما خوراک د غوايي غوښې ستا واښه دي
ستا خدمت به و په کار د دوو غوايانو
چې اوس ډلي په لګيا دي د مېړيانو
په ژړا سو سپين غويی ويل يې خدايه
په ريشتيا چې زه کم عقل وم له ځايه
په هغه ورځ مې مرګي ته ځان تيار کړ
چې جلا مې تور له ځانه په اختيار کړ
چې ابلق مې د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مې ځان له مرګ سره سودا کړ
د غوايي او د زمري پردی دي ويني
د دښمن سره څوک څنګه پالي ميني
چې په اصل او کم اصل تېر وتلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پەلوی لاس مې د مرګي خولې تەورتللم

ويرجينيا

۲۰۰۳/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکانداري

په کوڅو کې صحرايي غرمه روان و
هم دی ستړی هم يې خر ستړی ستومان و
کړی، ورځ يې لګې پښې مزل وهلی
په سينه کې يې نفس و سوځيدلی
هم ګرمېو ستړی کړی و هم تږی
هم نهر و له سهاره څخه وږی
لا په مخ کې يې د ښار تنګې کوڅې وې
ورته پاته لا سل ګونې دروازې وې
چې سړي به کړې پر مال نارې په زوره
خره به هم کړې غرغړې د خپله لوره
د ده ږغ به په نارو کې د خره ورک سو
هم به ځان او هم به خره لره هک پک سو
چې د خره به غرغړې سوې يو څه غلې
صحرايي به ورته وکړلې ښکنځلې
چې آرام به صحرايي روان پر لار و
خره به هم مغزی اوږد کړی و کرار و

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله کښته کله پورته لوی غوړونه
ښکاريدی لکه وهي چی لوی چرتونه
بيا به ستونی صحرايي سم کړ ناروته
خره به هم کړه خوله تياره غرغړوته
شپږ اووه ځله چي خره داسي ناره کړه
صحرايي هم ټينګه لښته ورسره کړه
سمدستي يې ترازو کړ ورپه غاړه
ويل تاته د کوشو ورځ ده ولاړه
ځه رهي سه خرڅوه دي خپل مالونه
سپکوه دي په واټونو کي بارونه
چي پر مال سې تر ما ښې ناري وهلای
زما يقين دی چي هر شی سې خرڅولای
چي ناري پر مال وهلای سې په زوره
خرڅول دي هم په وس پوره دي ګوره

ويرجينيا

۲۰۰۴/۵/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت

پخوانیو زمانو کې ماهیګیرو
ډېر غریب و د قسمت د تور اسیرو
نه یې بله خواري زده نه په لګیا و
دغه کسب ورته پاته له بابا و
همېشه به وي په کار پسې وتلی
یو ورځ بېغمه نه و کښېنستلی
بل به هیڅ د ده په رنګ نه و څوک ستړی
خو یو ورځ په نس نه سو موړ زوی مړی
چې د ورځې یې هر څه کبان نیوله
په بازار کې په ډوډۍ به یې پلورله
د مېرمنې به یې هره شپه ناري وې
هره شپه به یې په اوښکو سترګې سرې وې
کله پلار کله قسمت ته په ښرا وه
چې نصیب یې غریبي توره بلا وه
ماهیګیر ته له خواریه ورځ ترخه وه
کور تبی وه او د ده وربانديې شپه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ وربانـدي تېره سوه ماپښنین سو
د دریاب پر غاړه ناست و زړه یې شین سو
کـرۍ ورځ یــې یــو مــاهی نــه وو نیــولی
تپیــدی لکـــه مرغـــه پـــر زړه ویـــشتلی
که همدا سي کور ته ستون سي لاس ناولی
د مېرمنـــــي بـــــه لرګـــی وي د ده ولـــــی
نـــابېره یـــې تـــر ســـترګو شـــی زریـــن ســـو
چي یکړ مـاهی یې ولیـدی غمګین سو
مـــاهي پړغ کـــړه ویـــل واوره مـــاهیګیره
د کلونـــو لـــه خـــوارۍ پـــه زړه زهیـــره
زمـــا پـــه بیـــه دي یـــوه ډوډۍ نـــه کېـــږي
مـــا ایلـــه کـــه چي څـــه غـــواړې دررسېږي
مـــاهیګیر زریـــن مـــاهی لـــره حیـــران ســـو
چـــي د ده پـــه ژبـــه څرنګـــه ګویـــان ســـو
سمدستي یې ماهی خوشي کړاوبو تـه
د دریـــاب د زرغونـــو اوبـــو څپـــو تـــه
خالي لاس و تـوریې تش لاس کي نیولی
د مېرمنـــــي لـــــه غـــــضبه لړزېـــــدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ماهي ته يې وربږغ کړله په زوره
که ریشتیا پر قول ټینګ ولاړ يې وروره

دا نن شپه راته تیاره ډوډۍ راکه
را پوره د وږي ګیډې مدعا که

دا نن شپه مو په توده ډوډوۍ ماړه که
زموږ له ډيري زلخوږۍ زړونه ساړه که

ماهي وويل پوره دي دا ارمان سو
په کوډله کې هوار دي دسترخوان سو

چې د کور تر دروازې دي رسېده وي
نعمتونه به تيار درته پراته وي

ماهيګير چې سو دننه په کوډله
شاوخوا يې په حيرت حيرت کتله

نا آشنا ورته ښکاره سوه خپله خونه
پر میدان باندې پراته وه نعمتونه

هم چرګان هم سالنونه پلوونه
هم اچار هم مرباوي کبابونه

ده سترخوان ته يې نيژدې ناسته عورته
دوې يې سترګې سولې شپاړلس له حيرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پوښتنې يې حمله کړه پر چرګانو
خولې يې غوړې سوې تر دواړو باڼخوګانو
ماهيګير او مېرمن دواړه چې ماړه سول
چې په ګېډو کي اورونه يې ساړه سول
او دوهم ځلي چي ستړي په حملو سول
چي نشه له فيرنيو او خوږو سول
ترې مېرمني په کرار وکړه پوښتنه
دا له کومه دي راغلي زما ځښتنه؟
سړي تېره د زرين ماهي کيسه کړه
او کاره يې د ښځي تلوسه کړه
ښځي وويل سړيه دا مو وار دی
په دا شپه به روانېږو زما تلوار دی
او کنه سهار وختي به روانېږي
يو ځل بيا به له ماهي سره ګرېږي
چي پر دغه ځای يو ښکلی کور را جوړ کي
په سيالانو دښمنانو مي زړه سوړ کي
ماهيګير ويل دا کار راته ګران دی
له ماهي سره ما لږ کړی احسان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو چي سترګي کړې مېرمني پرې راغلې
او رېدلې يې له دوو سترګو سکروټې
ماهيګير پر خپلو کړو باندي پښېمان سو
په سبا ملا آذان سيند ته روان سو
په درياب باندي يې بږغ کړه چې ماهيه
زما د بخت او د ژوندون زرين زمريه
زه مېرمني يمه تا ته رالېږلې
وايي موږ ته را آباد که يو کور ښکلی
ماهي وويل ورځه کور دي تيار دی
ښايسته په رنګ رنګين نقش ونګار دی
ماهيګير خپلې کوډلې ته روان سو
پر هغه ځای ښايسته کور ته حيران سو
په سرو شنو قالينو فرش وه هره خونه
رنګ په رنګ پکښې انبار وه لباسونه
پکښې ونې د ګلونو وې ولاړې
اوږدې کړې صنوبر او سروي غاړې
په شنېليو کې ويالې مستې روانې
پر دوو غاړو يې ګلونې څو څو شانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره شپه هوار پهدل دسترخوانونه
ورته راز په زار راتلله نعمتونه
ماهيګير وکه مېر من خوښ او خندان وه
تر قيامت دمخه دلته جنتيان وه
يوه شپه د ماهيګير مېرمن خپه وه
ماهيګير ته بيا په برخه داور شپه وه
ويل نوره زه ديغ سوي يم په کور کي
يم يوازي کړی ورځ يمه په اور کي
ته به بيا سهار وختي ور روانېږي
يو ځل بيا به له ماهي سره ګرېږي
چي په کار موږ ته قلا ده سل يې خوني
نوکران چي پکښې وګرځي پلټني
يوه خونه راته جوړه که د زرو
يوه بله د الماسو جواهرو
د قلا د پاره غواړم شل برجونه
په هر برج کي نوکران او تيرکښونه
د مجلس د پاره غواړم سهيلياني
د خدمت د پاره غواړم نوکراني

(c) ketabton.com: The Digital Library

و لباس تـه مـي پـه کـار دي خياطـاني
د شـــاهي خـــوړو دپـــاره اشـــپزاني
هسي نـه چې پـه دې ټولـو کـې شی کم وي
مځکه سره ستا به پر شپه ورځ بـه دي غـم وي
لـه ناکامـه مـاهيګير سـيند تـه روان سـو
بيـا مـاهي تـه پـه کـږه غـاړه ګويـان سـو
چـي مېرمنـــي را لېږلـی يمـــه تـــا تـــه
اشـــتها يـــې ډيـــره ســـوې ده قـــلا تـــه
مـــــاهي ووېـــــل تيـــــاره دي قـــــلا ده
پـــوره ســـوې دي د ښـــځې تمنـــا ده
مـاهيګير هغـه ګـړی کـور تـه روان سـو
چي خپل کور ته ور ننژدې سو هک حيران سو
هغـــه ځـــای بانـــدي ولاړه لـــو قـــلا وه
چـي نـه اوس وه چـا ليـدلې نـه پخـوا وه
تـــر آســـمانه يـــې ختلـــي وه برجونـــه
د ســـپاهيانو بانـــدي ګرځېـــدل پوځونـــه
سـر تـر پايـه جـوړه سـوې لـه مرمـرو
پکـــښې خـــوني د الماســـو جـــواهرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنې ويالې وې راسپړې پر چمنونو
هم باغونه د مېوو هم د ګلونو
عطر پورته و اسمان ته د سرو ګلو
په ګلځانګو کې سندرې د بلبلو
سهيليانو اچولي اتڼونه
نوکرانو يې کوله خدمتونه
پرېماني د نعمتونو وه مېلې وې
په قلاکې د جنت ورځې او شپې وې
يوه شپه د ماهيګير پر کور ناورين و
د مېرمنې تندی تريو زړه يې غمګين و
ويل غواړم ته پاچا زه ملکه سم
د جهان تر ټولو ښځو ښايسته سم
چې په سيل راته ولاړې وي بيبياني
چې نکلونه مې د شپې اوري پيغلاني
سلامي ته مې را ووزي عالمونه
د تخت مخ ته مې ولاړ وي لوی پوځونه
له ناکامه ماهيګير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کړه غاړه ګويان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي مېرمنــــي يمـــه تاتـــه را ليږلـــی
د پاچـا پـر تخـت او تـاج يـې زړه بـايللی
مـاهي وويـل ورځـه تـه مـي سـلطان کـړې
همـدا اوس مـې د ملکونـو نګهبـان کـړې
مـاهيګير پورتـه پـر تخـت د سـلطنت سـو
پـه ښـارونو کـې جـاري يـې حکومـت سـو
شـــاعرانو قـــصيدې ورتـــه ليکلـــې
ملايـــانو يـــې پـــه نـــوم خطبـــې ويلـــې
ملکـــې تـــه بـــه راتللـــه عالمونـــه
کړېـــدل ورتـــه پـــه لاره کـــې ســـرونه
کــه هرڅــو وه ملکــه پــه رنــګ رنګينــه
لا دننـــه پـــه زړګـــي کـــې وه غمګينـــه
مـــاهيګير تـــه يـــې ويـــل ســبا روان ســه
خپل ماهي ته ورسه زما له خولې ګويان سه
چي زه غـوارم چې دا لمر مي پـه فرمان وي
پـه تعظيم دي راتـه ستوري د آسمان وي
کـه سېل غـوارم پـه هغـه ورځ دي توپـان وي
زمـا پـه حکـم دي هـم واوري هـم بـاران وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچهي دي زما په برخه دايمي وي
زما په لاس کي دي هم غم هم دي ښادي وي
له ناکامه ماهيگير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کړه غاړه گويان سو
چي مېرمن مي غواړي تخت د کايناتو
پاچهي غواړي د ټولو مخلوقاتو
په قدرت يې وي دا لو مځکه ولاړه
په اختيار يې وي مرگی او ژوندون دواړه
او که نه وي هره شپه مي تريخ ژوندون دی
را خوړين کړی په کوگل کي يې لړمون دی
ماهي سر کړ له اوبو څخه را پورته
په حيرت يې ورکتله د ده لور ته
ويل ولاړ سه مبارک دي سه کوډله
شوم نهر په ځای کی پروت زړه گدله
ستا مېرمن په هيڅ دولت نه قانع کېږي
له هغې سره زړه کوډل ښايېږي
چا چي کړی په دنيا کي قناعت دی
له طالع سره ملگری يې دولت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماهیګیر خپلې مېرمنې ته روان شو
په لیدلو د کوډلې هک حیران شو
پکښې پروت هغه زوړ تور و د ماهیانو
ور په زړه سول منتونه د ښاریانو
ګرځېدلی چې ټول عمر شوم نهر و
په ځان ستړی بېنوا خاوري په سر و
خو مېرمن یې په کوډل کې وه خوشحاله
ویل خوښ مې دی دا ژوند له هره حاله
ویل ښه دی چې بېغمه د جهان یو
په نیم نس دي یو ماړه په غم د ځان یو
خو په زړه کې خدای زده څه پر تېرېدله
لکه شمع هر ګړی چې ننېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیبت

هستوګن په یوه کلي کې باغوان و
له هر چا و ګیله من مین پر ځان و
همېشه د حاضرینو په صفت و
خو په ټول قام کې مشهوره په غیبت و
مخامخ چې یې د چا کړل صفتونه
په غیبت به یې تاوده کړل مجلسونه
نه پرې ایښې یې امي و نه ملا و
هم د بدو هم د ښو په ځان بلا و
کلیوال وه که ښاریان وه خاینان وه
دی صادق و نور دا ټول درواغجنان وه
څوک خاین و څوک چمبازه څوک فاسق و
څوک له هر چا سره غل و منافق و
مراعات یې په غیبت کې د چا نه کړ
نوم په ژوند کې پاته نه سو چې ده ښه کړ
د دې کلي یو سردار و ډېر شته من و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځوانانو پر سپین ږیرو قدرمن و
له پلرو یې په میراث وړې خانی وه
شپه او ورځ یې په قلا کې مهمانی وه
پر باغوان باندې تر هر چا مهربان و
که هر چا ورته غانده خو پر ده ګران و
د سردار له برکته په نس موړو
په تن پټو په زړه روغ و په ځان جوړ و
د سردار سره ملګری یو اغا و
هم سید و هم مرشد و هم ملا و
له کلونو له پخوا اندیوالان وه
لکه دوه سکني ورونه سره ګران وه
پر هر ځای ورباندې پېښ چې به باغوان سو
په ثنا او په صفت به یې ګویان سو
خدای مو زر کاله ژوندي لره یارانو
په امان له بدو سترګو سئ ځوانانو
پر هر لوري چې جوړه سره روان یاست
غلیمانو ته اغزي ښانسته ګلان یاست
دا خوار ځان به مې زر ځله در قربان کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدقه به مي خپل سر بلا ګردان کړم
زه دي ومرم چي سيد او سردار نه وي
غليمانو ته لېمو کي چي خار نه وي
يوه ورځ د دوو يارانو مرکه سوه
پر باغوان باندي تووده مباحثه سوه
دواړو وويل باغوان به امتحان کو
د يوه بل په غيبت به يې ګويان کو
اول پټ په يوه خونه کي سردار سو
سيد کښېنستی باغوان ته په ګفتار سو
ويل څه وايې باغوانه دا سردار دی
په ريشتيا اعلی نسبه د دې ښار دی
که مو ږ هسي هر ګړی ورته ټيټيږو
شپه او ورځ په سلامي ورته دريږو
که د زړه مي پوښتې ستړی له دې کاريم
په خدمت کي تل ولاړ چي د سرداريم
باغوان غاړه کړه تازه ويل يې پيره
صدقه دي تر نسب سم زموږ ميره
نه سردار دی نه اصيل دی هسی جټ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هر څوک يې سردار بولي ملامت دی
تر پرونه خبر نه و له غوريو
نن يې خېټه ده وتلې تر کاليو
ورنه ليري چې سي نوم د سردارانو
په ګورم کې به روان وي د غوايانو
که لرلای مې قدرت د حاکمانو
بېلول مې ټول سيالان له ناسيالانو
زموږ له خلګو څخه اصل و نسب ورک دی
هر خېټو يې هم سردار دی هم ملک دی
کله چا د ده ليدلی دسترخوان دی
دا پر څه باندې سردار د څه شی خان دی
هر کم اصل چې را کډه له بل ښار سي
دلته نوي جامې وا غوندي سردار سي
دا خبري سردار ټولی اورېدلې
پر زړګي يې لکه ستني څرخېدلې
هم له قهره په خندا هم سور او شين سو
که هر څو يې زړه تسل کړ خو غمګين سو
وروسته واری د سيد د پټېدو سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار ورغی باغوان ته په کیسو سو
ویل وایه دا ریشتیا سید پاچا دی
هم مرشد دی هم اولاد د مصطفی دی
که یې هسي موږ عزت په ورځو شپو کړو
ټول یې ستړي د لاسو په مچېدو کړو
زه چي ګورم سید نه را معلومېږي
یو ټګمار غوندي چالاک راته ښکارېږي
باغوان و مسل سردار ته ویل خانه
حقیقت خبره غواړه له باغوانه
نه سید دی نه بزرګ دی نه اغا دی
خدای خبر دی چی لاڼم دی که جولا دی
زموږ وطن دی ځالګۍ د ناپوهانو
پکښي ګرځي همېش ډلی د سیدانو
چي هر ډم او هر کم اصل ورته راسي
هم خواجه سي هم مرشد سي هم اغا سي
زړه مي سوځي د وطن پر بېعقلانو
چي لاسونه مچوي د دې ټګانو
د وطن خلک په لیکي تعویذونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرانې ورته راوړي چرګي پسونه
د بې عقلو وي پيرې ورته ولاړي
توکوي د لوی او کم په خولو کي ناړی
ستا خاطر دی مچوم چې يې لاسونه
د اصيل او سردار پور دي عزتونه
که نه پيژنم يې ټګ دی اغا نه دی
سيد نه دی مرشد نه دی ملا نه دی
خدای دي سيوری تل پر موږ لره سرداريې
هم مو سريې هم مو سترګی هم باداريې
ستا د سيوري برکت دی چي ژوندي يو
ته په قدر راته ګورې چی سړي يو

کابل انټرکانټيننټال – ۲۰۰۲/۱۰/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې کالي

شين سهار چې لمر لانه و راختلی
لا د مځکې پر مخ نه و ځلېدلی
چې له بر کلي خبر راغی ملا ته
چې مخلوق په ډلو ډلو ځي پاتا ته
د بر کلي د لوی خان مشر ناظر و
چې کلونه د لوی خان سره نوکر و
برائې دی په خپل کور کې غځېدلی
یو ناڅاپه د اجل غشي ویشتلی
اوس مخلوق دي ور روان د خان دېرې ته
چې ناظر پر اوږو واخلي هدیرې ته
ملا سمد ستي چپنه کړه تیاره
سترګي توري شمله شخه له اهاره
په تلواریې زمونځول ډېره برېتونه
د ګلابو یې پر ځان توی کړل عطرونه
هم یې غاړې هر ګړی تازه کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم یې ستړکي تورولې بیا کتلې
لکه زوم له سر ترنوکه په سامان سو
له فیشنه چي فارغ سو ور روان سو
له دعا له آیتونو یې خوله ډکه
سپین له ورایه ځلیدی لکه کالکه
چا پوښتنه ځني وکړه ملا څه کړې
په تلوار چې د بر کلي خواته تله کړه
ملا سترګي کړلې پورته ویل ولې؟
ته خبر له کیسې نه یې د بر کلي
تېره شپه ناڅاپه مړ د خان ناظر دی
لوی او کم د کور او کلي په خبر دی
ښه سړی و خامخا دی خدای بخښلی
ښه جنت به یې په برخه وي منلی
بختور به دا خانان او ملکان وي
په نصیب چې د چا داسې ناظران وي
جنازې او فاتحې ته یې ورځمه
او ضرور د خان د زړه تسل کومه
سړي و ویل ملا مصیبت نور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لګېدلی د بر کلي په کور اور دی
کشکي مړ د خان ناظر یا نوکران وای
یا یې مړه په درزنونو بزګران وای
سل دي ومره یو دي مه مره دا متل دی
خان مړ سوی دی په کلي کي اور بل دی
لار ده ورکه له وړو او له لویانو
هم پر کور یې غم نازل هم پر خپلوانو
چي ملا د سړي واورېدې خبري
لګېدلې یې پر سر لکه ډبري
د چپنی او جامو په ننداره سو
ټول فیشن خوشی عبث ورته ښکاره سو
هم پر عطرو هم رنجو باندی پښېمان سو
بیرته ستون سو د خپل کور پر خوا روان سو
له سړي څخه لار ورکه سوه پرېشان سو
په ملا پسی یې ږغ کړ له حیران سو
چي راغلی د ناظر وې جنازې ته
چي خان مړ دی څنګه نه ځې هدیرې ته
ملا وویل سړیه ته ابتر یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا له کار او ژونده نا خبر یې
جنازې ته د ناظر که زه ورتلای
په ورتللو به مې خان خوشالولای
څوک خوشاله کم پخپله چې خان مړ دی
ځکه هر سړی چې مړ دی هغه پړ دی
دا جامې له ځانه باسم خیرنې ږي
ژر تر کوره پورې ځمه وخت تېر یږي

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوه طور پر لور

کوه طور ته پیغمبر موسی روان و
تولـه لار اخته په ذکر د یزدان و
له آسمانه اورېدل پرې رحمتونه
فرشتو باندي ویله سلامونه
په خلقت کې ورڅرګند وه حکمتونه
هره پاڼه کې لیدل یې قدرتونه
له خالقه یې اخیستي وه قولونه
د وعدې پر لوري یې اخیستل ګامونه
جارېدل یې کاڼي، بوټي تر ګامونو
کوه طور یې نازېدی په قدمونو
ورته ښیري هر ګرېوان و د رازونو
لور ختلی و تر هسکو مقامونو
چې تر غوږیې د شپانه سول آوازونه
چې سپړل یې کاڼو بوټو ته رازونه
شپانه هم د خپل خالق سره ګویا و
دی هم ذکر د یزدان لره تنها و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی لـه رب سـره پـه خپـل مقـام لګيـا و
بـې خبـره لـه دنيـا لـه مـا فيهـا و
ويـل خدايـه چـي تېرېږي پـر دې غرونـو
پـه شـېلو کـي پـه درو کـي پـر دښـتونو
چـي کـرۍ ورځ يـې ملګـری د بـادونو
هـم پـر لاريـې د سـېلونو بـارانونو
هـره ورځ تـازه کـوې نـوي ښـاخونه
پـه اغزيـو کـي ايـږدې تـازه ګلونـه
پـر دښـتونو پاشـې تخـم د سـرو ګلـو
غـونچې راوړې د نرګـسو د سـنبلو
مهـار کـړي دي وي وريځـي پـه آسمان کـي
در سـره وي خـړ سـېلونه پـه بـاران کـي
زه پـوهېږم چـی خـوږمن دي دي هډونـه
بنـد پـر بنـد بـه دي خـوږېږی اندامونـه
پـه اغزيـو بـه دي څيـري وي لاسـونه
هـر يـو زخـم بـه جـلا کـوي دردونـه
سـتړي سـوي بـه دی پـښې وي هـم لاسـونه
هـره ورځ دي تـر پـښو لانـدي وي ملکونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشکي زه دي وای ملګری د مزلونو
درکولای مي توښې د سفرونو
په کوچو مي دي هڅونه غوړولای
بند پر بند مي دي زخمونه رغولای
هر ماښام مي درته پښې ټکورولای
په شیدو او په غوړو مي نازولای
خدایه ته چی د هر شي په درد خوږمن یې
ته به څرنګه زخمي زخمي په تن یې
کشکي هر سهار په دښت کي مي لیدلای
په خوږو تودو شیدو مي مړولای
چي له درده دی زګیروی راته کولای
زه دي سل ځله تر سر قربانیدلای
پیغمبر د شپانه فکر ته حیران سو
سمدستي له لاري ستون سو ور روان سو
یوه کلکه یې څپېړه ور سره کړه
د شپانه په خوله کي بنده یې خواله کړه
ویل چوپ کښېنه کافره بې مذهبه
له خالقه بې خبره بې ادبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته خبر يې چي خالق د جهان څوک دی؟
دا بې عيبه دا قادر لا مکان څوک دی؟
نه په سترګو هغه ذات ته سې ليدلای
نه دي غوږ د ده آواز سي اورېدلای
هغه ذات نه د خوراک نه د پوښاک دی
له زخمونو له عيبونو څخه پاک دی
نه آرام لري نه خوب نه ستړی کېږي
نه له کاره د خلقته کرارېږي
هغه ذات نه ستا په سترګو معلومېږي
نه په مځکه آسمانونو کي ځايېږي
شپون يې چوپ کړ موسی ولاړی کوه طور ته
د دنيا او مافيها د خدای حضور ته
د خلقت او مينی رب ته پر سجدو سو
له هيبته د تعظيم په ژړېدو سو
سر يې پورته کړی ورځ نه کړ له ځايه
نه له عرشه آواز راغی نه له خدايه
پوره شپږ ورځي يې وکړل فريادونه
له آسمانه يې رانه غلل جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ژړا کي به يې چيغې کړي په زوره
لکه شمع ننيدی له خپله اوره
ويل خدايه څه ګناه څه تعدا ده
رانه سوې په دنيا کي څه خطا ده
ولې يږغ له عرشه نه راځي زما لورته
د رب نور مي نه رسيږي د زړه کورته
په اومه ورځ خالق ويل موسی ته
نازولي د لار ورکو رهنما ته
چي ما ته د بندګانو پيغمبر کړې
ما کتاب درکړ د خلګو مې رهبر کړې
چي روښانه کې د خلګو تياره لاري
ورته وښيې د خدای او شيطان چاری
کړې يې پاکه د شيطان له مکره وينه
ورته وښيې له خدايه سره مينه
چي پر ما باندي مين و تا آزار کړ
زما له لاري زما له عشقه دي بېزار کړ
هغه خوله چې زما په ذکر په ثنا وه
هغه خوله چې زما په مينه به ګويا وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــا د قهـــر پـــه ځپيـــړه کـــړه خاموشـــه
ترانـــه يـــې کـــړه د مينـــې فراموشـــه
اوس به څوک زما د ښکلا سندري وايي؟
اوس به څوک زما د قدرت پلوشه ستايي؟
اوس به څوک د مينې مست وي په شپلو کې؟
ترانـې بـه مـې څـوک وايـې پـه درو کـې؟
څوک به زما مينه خپره کړي په دښتو کې؟
څوک به اوري زما نغمې په جګو غرو کې؟
ورســه بيرتــه هغــه زمــا مــين پخــلا کــه
زمــا پــه مينــه د شــپانه ژبــه ګويــا کــه
چــې مــې ســتايي ننــداري د قــدرتونو
چـــې مـــې وايـــې ترانـــې د عظمتونـــو
چې يې مسته وي شپيلۍ زما لـه يادونو
چې مـې پورتـه کـړي نغمـې د کمـالونو
زه پــه رنــګ رنــګ بنــدګانو يــم منلــی
زه پـــه هـــر مـــذهب جـــلا يـــم پيژنـــدلی
کرشــمې مــې د قــدرت خلګــو ليــدلي
بـــې حـــسابه لاري ماتـــه دي راغلـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هــري ســمي لاری مــدد ګار يــم
زه خــالق، د هــر بنــده ســره پــر لار يــم
چــا تــه ګــل چاتــه اغــزي چاتــه بيــديا يــم
چــا تــه شــمع د فــانوس چاتــه بــورا يــم
د هــر چــا پــه زړه کــي خپلــي نغمــې وايــم
زه د هــر ســور او مقــام لــره پيــدا يــم
څوک مي ويني په خلوت کي د شيخانو
څوک مي ستايي په محفل کي د رندانو
زه په هر ځای کي حاضر د ټولو خدای يم
زه مالــک يمــه د زړونــو رهنمــای يــم

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۳/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ملانصرالدین غوا

ډیــر پخــوا پــه یــوه کلــي کــی مــلا و
هــر عمــل یــې لــه عــالم څخــه جــلا و
نه هیڅ وخت و په جومات کي هستېدلی
نــه پــه ژونــد یــې امامــت و چــا لیــدلی
خــو پــه علــم کــي تــر هــر مــلا بهتــر و
پــه خبــرو کــي تــر ټولــو زورور و
نــصرالدین پــه کلــي کــور کــي پېژنــدلی
پــر کمبلــه د ښــادی او غــم ښــاغلی
دی په زړه کي ډېر ساده په خوله هوښیار و
هــره ورځ بــه غولېــدلی پــر بــازار و
نارینــه ښــځو بــه پــټ بانــدي خندلــه
د مــلا یــوه کیــسه یــې کړلــه
چــي مــلا اومــې هګــۍ وې رانیــولي
پــه خپــل کــور کــي ایــشولي رنګــولي
تــر اومــو یــې پــه ارزانــه وې پلــورلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مېرمنـــي پـــرې ښــــراوي اورولـــي
د مــلا وې پــه مالــت کــي کيــسې ډيــري
هــم خـــوړې هــم د خنــدا لــه حــده تېــري
چــا ويـــل د مـــلا ورک د ژونـــد درک وي
همېشه به پر خره سپور وي خريې ورک وي
يـــوه ورځ يـــې را نيـــولې يـــوه غـــوا وه
پـــه رنـــګ تـــوره وه اوږده لکـــه بـــلا وه
پـــه بـــازار کـــي يـــو دلال و غولـــولی
د دې غـــوا يـــې هـــر کمـــال ورتـــه ستـايلی
مـــلا هـــم پـــه جګـــه بيـــه پېرودلـــې
پـــه خوښـــي يـــې وه تـــر کـــوره راوستلې
ويـــل ښـځې د شـــيدو بـــه مـــو ويـــالې وي
هـــر سـهار او هـــم ماښـام بـــه مـــو ميلـــې وي
هـــره ورځ بـــه مـــو ميلـــه وي پـــر کوچيـــو
حاجـــت نـــه لـــرو بـــازار تـــه د غوړيـــو
خـو نـه غـوا ورتـه يـوه لپـه شـيدې کـړې
نـه مـلا تـه يـې نصيب کلکي مـستې کـړې
کــه هــر څــو بــه يــې سـلاوي مـشورې کــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ په رنګ یې ورته جوړې ارداوې کړې
ملا هري خواته واچولې منډې
د وښو به یې راوړلې ورته پلنډې
غوا بلا وه په هیڅ رنګ نه مړېدله
کړی ورځ یې وې رمبارې غړومبېدله
نه شیدې وې نه مستې وې نه کوچې وه
کور چټل و بوی نیولی و خوارې وه
د ملا مېړمن به تل وه ورځ لګیا وه
هر څه پاته په خدمت کې به د غوا وه
غوا په کور کې د ملا د پاره غم سو
د مېرمنې له نارو یې زړه قلم سو
څو د غوا له رانیولو سو پښېمانه
په سهار وختې یې ګنج ته کړه روانه
غوا خوړلې هم وا ښه هم ارداوې وې
چاغه شلنده وه په ګنج کې یې نارې وې
سمدستې دلال ملا ته سو وروړاندې
په ځیر ځیر یې غوا کتله لاندې باندې
چې له لیرې خریدار پر را ښکاره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې چاغي ښایستې غوا په ننداره سو
ویل وایه څومره غواړې درهمونه
چې په مخ کې نن لرمه ډېر کارونه
دلال سترې سو د غوا په صفتونو
ورته لاندې سو تر سلو سوګندونو
چې د غوا پلار او نیکه د ترکستان دي
که يې مور که يې انا د هندوستان دي
در ښکاربږي يې نسلي سترګی له ورایه
په خواری مورا وستلې تر دې ځایه
ګوزاره يې په هوا او په اوبو ده
د خوراک نه د وښو نه ارداوو ده
سروکال به درکوي شېدې پريماني
بې خواريو بې مصرفه او ارزاني
په سهار او ماښام دوه منه شېدې کړي
درته ډکې له کوچيو به کاسې کړي
ملا واورېدې خبري په خندا سو
و دلال ته په پسته ژبه ګويا سو
که زما غوا لري دا دومره صفتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ساده يم چې پر اخلم غيرانونه
خپله غوا مې ولې وباسم بېبانته
شيدې ولې ورېم د بل سړي دېګدانته
غوا يې بيرته را رهي کړه له بازاره
تر خپله کوره يې دوه ګامه کړله لاره
چې په کور کې بيا ملا سو بيا يې غوا سوه
له کهاله په هغه ورځ پورته غوغا سوه

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري پاچا

پخوانيو زمانو کې يو پاچا و
د ښکر په زور غښتلی پرهر چا و
چلېدله يې حکمونه پر ملکونو
ورته پاته پاچهي وه له نيکونو
هم په زور هم يې په زرو کې لاس برو
خدای ورکړي اقليمونه بختورو
ډېر شوقي و د مېلو او د ښکارونو
د شرابو د مستيو د سازونو
همېشه به و په ښکار پسي وتلی
تش لاسونه يو ورځ نه و راغلی
له لیندۍ چې به يې خوشي کړله غشي
سوري کول يې د هوسيو زړونه تشي
تري خطا نه سو يو غشی په کلونو
پر ملکونو يې کيسې وې د ښکارونو
يو ورځ ورنه خطا يوه هوسۍ سوه
په ځغستا رهي پر لوري د غونډۍ سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچا پونده کړ نیلی هوسۍ د وړاندي
پــی کولــه یــې مزلونــه لانــدي بانــدي
لــه لــښکره څخــه لیــري شــهریار ســو
پــه هوســۍ پسی روان پــر ورکــه لار ســو
هوســۍ واوښــته تــر غرونــو تــر دښــتونو
پاچــا ســتړی ســو بېحــده لــه مزلونــو
د آســمان تــر نیمــایې و لمــر راغلــی
لــه ګرمــۍ د مځکــي مــخ و ســوځېدلی
ســتړی ســوی و چابــک نیلــی ښــاغلی
تــږی ســوی شــهریار و نــازولی
هــري خواتــه یــې څرګنــد ســول ســرابونه
د مرګــي یــې پکــښې واورېــدل ږغونــه
لــه ګرمۍ څخــه یې ټول بدن بې واک سو
د مــرګ غېږي تــه تنها پاتــه ټولــواک سو
خوله یې وچه سوله ستوني یې وچ کلک سو
بې اسري پاچا تنها پاتــه هــک پــک ســو
چي ناڅاپه یې تــر ســترګو یو ځنګــل سو
د پاچــا پــه زړه کــي اور د مینــي بــل ســو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ځنګله کې ورښکاره یوه ییزو سوه
د پاچا خوا ته د لاس په اشارو سوه
ییزو وړاندې پاچا وروسته ورپسې سو
په قدم قدم اوبو ته ور نـژدې سو
ورپه ګوته په ځنګله کې یې چینه کړه
په سړو اوبو وریخه یې سینه کړه
هم پاچا هم یې ښایسته نیلی اوبه سو
سمدستي خدای ته د شکر پر سجده سو
له سجدې وروسته لیندۍ یې کړه راپورته
د مرګ غشي یې کړ وار د ییزو لورته
پورې وورې یې لړمون د ییزو سوری کړ
ورخبر یې په یوه غشي زړګی کړ
ښاخ پر ښاخ باندې تر مځکی را لوېدله
یو په یو یې اندامونه ماتېدله
په رګو کې یې لا ویني خوځېدلې
د پاچا پر لوري یې سترګی واړولې
ویل روح مې دا دی الوزي له تنه
جواب راکه دا یوه لرم پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوریدلی مي له پلاره یو وصیت دی
نه پوهیږم چي دروا غ که حقیقت دی
پر ښایسته نیلي چي سپور زغره په تن یې
راته ښکاري چی پاچا د دې وطن یې
ښکاري وویل پاچا د دې جهان یم
مګر ته څرنګه را پوه سوې زه حیران یم
بیزو خلاصه کړله خوله وویل سلطانه
زر کلني تجربې نه دي ارزانه
تجربه ده موږ ته پاته له پلرونو
له کلونو له پیړیو له قرنونو
نامردي ده همېش کار د پاچاهانو
پاچهان وهي سرونه د دوستانو
لار چي هر څوک ورته وښيې په دار دی
چي هر څوک ورسره ښه وکي سنګسار دی
چي څوک لاس د دوستۍ ورکي غوځوي یې
چي ژوندی پر لاري وینی ښکاروي یې
په دنیا کي چی یې نوم د شهریار دی
یا قاتل د خپلو ورونو یا د پلار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصيب چې يې درکړې پاچهي ده
ستا په خټه کې اخښلې نامردي ده
که دي زما احسان پرسترګو وای منلی
د پاچا له نسله نه وې زيږېدلی

کابل انټرکانټيننټال

۲۰۰۲/٦/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړه نشه

یو سړی د ښار د منځ په ناحیه کې
اوسېدی د غریبانو په کوڅه کې
شاوخوا ورته پراته چې ګاونډیان وه
کسبګر وه یا مسګر یا نجاران وه
کړی ورځ وه په خواری پسې وتلې
د تن وینې یې کارونو وې زبېښلې
د سړي که څه خپلوان وه که دوستان وه
په خواریو وه لګیا په غم د ځان وه
دی له هر څه و بېغمه زړه یې ښاد و
نه په غم کې و د کار نه د اولاد و
تر هغو به و په ځای کې غځېدلی
چې به لمر د آسمان منځ ته و راغلی
د خپلوانو په خیرات یې ګوزاره وه
ورځ په خوب کې شپه یې ورکه په نشه وه
یوه ورځ یې څه شراب وه رانیولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر پر سر يې څو ترخې پيالې چښلي
په نشه کې يې خيرنو پښو ته پام سو
نابېره يې په زړه کې تېر حمام سو
په عمر کې يوه ورځ په غم د ځان سو
ژر يې کوښې ځانته سمې کړې روان سو
په حمام کې چې جامې يې کړلې ليرې
پاکولې يې د پښو او لاسو خيرې
ور په ياد يې د شرابو دوکاندار سو
سره لمبه سو له غضبه سور انګار سو
چې اخيستي يې له ده څخه پيسې وې
خرڅې کړې يې پر ده يو څو پيالې وې
چې پخوا به ده څو مستې پيالې نوش کړې
ترخې ورځې به يې ټولې فراموش کړې
دا نن څرنګه شراب څنګه نشه ده
چې هم ورځ ورته معلومه ده هم شپه ده
وار په وار ورباندي قهر غضب زور سو
په حمام کي يې هر شی تر سترګو تور سو
لاس يې ونيوی د ځان له پرې مينځلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور روان سو دوکاندار ته په ښکنځلو
نه يې پام سو و مخلوق ته نه خپل ځان ته
کله مځکې ته په قار کله آسمان ته
لوخ لغړ سيده روان سو وبازار ته
په بازار کې د شرابو دوکاندار ته
ويل ولي غولوې خلګ مکاره
په شرابو کې اوبه پلورې غداره
شپږ اوه پيالې مې سرپر سر څښلې
لا يې زما رګونه نه دي ښورولې
حبطه له لاسه تللي مې پيسې سوې
نه په ښه مې د مستۍ نه د نشې سوې
دوکانداريې له ليدلو وار خطا سو
شرابي ته يې کتله په خندا سو
ويل څنګه را روان يې په ښکنځلو
بې پروا له خپلې خولې له بد ويلو
اعتراض دي څه دی زما پر شرابونو
چې يې مست يې له څښلو د جامونو
لڅ لپړ يې يې بازار ته را ايستلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوکان مخ ته مې لښې درېدلې
غرغرې دي جوړې کړي دي بازار کې
لوی او کم دي خندولي دي په ښار کې
څه دروکړي چې دي زړه په نشه سوړ سي؟
د شرابو په چښلو دي نس موړ سي؟

ويرجينيا

۲۰۰۴/۶/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیریانانو حمام

یو سړی له لیري ځایه و راغلی
درې څلور ورځې مزل یې و وهلی
خوږېدی یې هر اندام سترې په ځانو
هر هډوکی یې جلا جلا ستومانو
له چرتونو باندي خوب د شپې حرام سو
نیمه شپه روان پر لوري د حمام سو
په حمام کي د تودو اوبو مېلمه سو
هغه دم یې سترې ځان خوله خوله سو
پر بدن تودې اوبه یې تویولې
له وجوده یې زړې خیري پرېوللې
ورو په ورو یې ستړیا کوچ وکړ هوسا سو
په چرتونو د کارونو د سبا سو
چې ناڅاپه څوک حمام ته سو ددننه
داسي څوک لیدلی نه و ده تر ننه
ښېښې د اوبو وې نور وجود یې د انسانو
دی له وهمه لړزېدی ورته حیرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه درې نور سول ور د ننه لنګ وهلي
پښې د ټولو په يوه شان وې ناولي

د يوه د آدم زاد نه وې خپرې
پښې د ټولو وې ګردې د اوښ څپرې

چې تر سترګو يې شپږم اوم سرې سو
هر وېښته يې داسې زېږ لکه اغزی سو

په رګونو يې ورګډه زلزله سوه
له هيبته يې پر دوو سترګو تياره سوه

آزانګې يې په غوږو کې ګرځېدلې
دواړې پښې يې تر نوکانو لړزېدلې

را ولاړ سو چې نور ووزي له حمامه
چې يې پښه له وهمه وښويده ناپامه

په خندا سول چې حمام ته وه راغلي
خندا نه وه ځناور وه غړومبېدلي

دې خندا يې لا هنوز کړه وېره زياته
دی روان سو نور يې ونه کتل شاته

سړي سمدستي په ځان خپلې جامې کړې
حمامي ته يې ورورانديې څو پيسې کړې

خرپېدلــه يــې پــه زامــه کــي غابښــونه
ريږدېـدل يــې پــښې لاســو نه اندامونــه
دواړي ستـرگي يـې وې هېـښي را ختلـي
حمـامي تـه يـې پيسـې لاس کـي نيـولي
وې راغلــي دې حمــام تــه انـسانان دي
نـيم وجـود يـې د سـړيو نـيم اوښـان دي
د څېـړو پــه رقــم يــې گــردې پــښې دي
تـرورنـو پـوري وړې وربانـدي شـنې دي
حمـامي لـه جـامو خپلـه پـښه ښـکاره کـړه
د سـړي پـر زړه يـې لا تبـه سـپره کـړه
د ده هـم خېـړي اوښ غونـدي گـردې وې
د سـړيو لــه ټـولې څخــه پـردې وې
ويــل داســي پــښې خـو نـه وې د وگـړو
داسـي پـښې راځـي پـه جـم گـي د څېـړو
سـړي سمد سـتي کـوڅې تـه کړلـه منډه
لـه هيبتـه يـې نيـژدې وه مېـرمن کونـډه
پـه کوڅـه کـي يـې پـه سترگه يـو سړی سو
لـږ کـراريـې د سـينې د کـور دربـی سـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویـل مـه ځـه پـه حمـام کـې پیریانـان دي
نـیم سـړي نیمـی اوښـان دي شـیطانان دي
دوې ګـردی ګـردی ورینـی یـې څپـړي
لــــه هیبتــــه زهـــره چـــوي د وګـــړي
هغـه خپلـه پـښه لـه مځکـی کړلـه پورتـه
پـه هـوا یـې کـړه نیـژدې د سـړي لورتـه
ویـل داسي ګردی پـښې خو بـه یـې نـه وي
دا کـــسان د پیریانـــانو د کالـــه وي
کـه یـې داسـي پـښې حمـام تـه وې راوړي
ګـوره څـوک دي آدم زاد نـه دي زوي مـړي
سـړی پـوه سـو چـی نوبـت و د پیریـانو
هغـــه شـــپه وه پـــر حمـــام د شـــیطانانو
نیمـه شـپه چـی وه حمـام تـه رسـیدلي
لـــه وطـــن د پیریانـــانو وه راغلـــي
پـــښې د ټولـــو وې ورینـــی د اوښـــانو
بېګانـــه وه پـــر هیـــواد د انـــسانانو
د پیـري د لاسـه څـوک ولاړ سي پیـري تـه؟
د لېـوه شـکایت څـوک وکـړي زمـري تـه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ د خلکو مینه خرابېږي
چې یې عرض د چا تر غوږه نه رسیږي
یا د ټولو پښې په رنګ وي د اوښانو
یا یې زامې یا منګول وي د لېوانو
له نوکره تر باداره په یو رنګ وي
په یوه خوله له اولس سره په جنګ وي
کور په کور یې هم جنګونه هم دعوه وي
خو فقیر ته یې هم‌یش سلا یوه وي

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بېګار مالونه

پخوانیو زمانو کې یو پاچا و
پر رعیت باندي ظالم لکه بلا و
حکایت یې په بوستان کي دی راغلی
د سعدي له خولې ترموږ دی رسېدلی
وایي ټول وطن وګړو ته سورا ورو
چي جاري پر هره لوېشت قانون د زورو
له حاکم سره وې ډلې د لوټمارو
په ګزمه تللې پلټني د خونکارو
نر او ښځي لوی او کم وه په بغارو
آسمانونه کاږه کړي وه چغارو
ټول اولس یې ګومارلی په بېګارو
که یابو، که آس، که خر و د سرکارو
که له لوړي به چا کړل فریادونه
لا هنوز به کړل پاچا شکایتونه
زه به څه رنګه پرلار کړم دا وګړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي کيک او کولچې نه خوري دا زوي

مـــــــــــــــــــــــــــړي

يوه ورځ پاچا له پوځه را جلا سو

برابر پر يوه کلي يک تنها سو

چي له ليري يې په سترګه يو دهقان سو

په کرار کرار يې خواته ور روان سو

کرونده کي له دهقان سره يو خر و

په ځان غټ و ښو بارو ته برابر و

خو دهقان يې و لرګی پښې ته نيولی

په واهه يې لکه مړ وي سا ختلی

د پاچا هم زړه پر وسو هم حيران سو

ور نيژدې سو له دهقان سره ګويان سو

دو مره ظلم پر حيوان باندي چا کړی

دا خو ځان لري خوږيږي نه دی مړی

دهقان وويله لار دي وهه وروره

ته خبر يې د کوتوال له ظلم و زوره

چي په کلي کي بوده ويني د ده دی

بېګارونه په کوي د ده په ښه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه په کور کي را سره وي مړوو يې
سهار امر د سرکار وي ورکوو يې
په لرګي يې ځکه پښه باندی وهمه
چی په لوی لاس مي دا خپل خر ګوډومه
خر چي ګوډ سي د پاچا نه په کاريږي
تر بېګاره تر کوټوالـه نـه رسيږي
ګوډ وم يې چي هوسا سي له کارونو
او فارغ سو د سرکار د بېګارونو
تا د خضر نکل نه دی اورېدلی
چي د خدای په خپل کتاب کي دی ليکلی
خضر ناست و د موسی سره کښتۍ کي
د څو نورو مسافرو په ټولۍ کي
چي د سيند غاړي ته ورسېدل دواړه
خضر سورۍ کړله کښتۍ چي سوه ويجاړه
چي موسی ورڅخه وکړله پوښتنه
څه بدي دي وه ليدلې له څښتنه
په ناحقه چي دي روغه کښتۍ سورۍ کړه
لار دي بنده د څښتن د غريبۍ کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خضر وويل په دې کې مې حکمت و
هسې نه چې دا مې تل د ژوند عادت و
د دې سيند په جزيرو کې داړه مار دی
پر کښتيو باندې تل د ده ناتار دی
کښتۍ روغه تر ده نه سي تېرېدلای
سر او مال ور څخه څوک نه سي ژغورلای
په لوی لاس مې ځکه ماته دا کښتۍ کړه
بېکاره مې د سفر او له خوارۍ کړه
چې موجونو ته د سيند نه وي وتلې
د ظالم په لاس چې نه وي ورغلې
مال بهتر دی چې دې مخ کې تباه کېږي
تر هغه چې د دښمن لاس ته ورلوېږي
بېخبره دهقان و خندل سلطان ته
چې يې دوې سترګې نيولې وې دهقان ته
چې د خره پښه ماتوم بې خبر نه يم
څه بې عقل او جاهل بې هنر نه يم
پرېږده خر دي په پښه ګوډ وي خو به زما
وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په امان به له ظلمونو د پاچا وي
پاچا ولاړی په لښکر پسي روان سو
ترما ښامه دلته هلته سرګردان سو
لاس او پښې يې د ستړيا تبې نيولي
کندوالې کي يې شپه راغله د ښاغلي
په سبا سهار پيدا کړ لښکريانو
وفادارو افسرانو اردليانو
هر يوه د خدای ادا کړله شکرونه
پر ميدان باندي هوار سول نعمتونه
رنګ په رنګ د ښکار له غوښو سالنونه
کبابونه له شرابو ډک خمونه
چي پاچا يو څه په خود کي د نشې سو
او په ياد د تيري ورځي تېري شپې سو
ورپه زړه يې سو دهقان ترخې خبري
پر سينه يې لګېدې لکه نشتري
هغه دم يې حکم وکړ د نيولو
لاس تړلي د دهقان د راوستلو
چی دهقان حاضر په مخ کی د سلطان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه پاڼې د خزان داسې لړزان سو
له ژوندونه یې لاسونه وه پرېولي
وچې سترګې یې جلاد ته وې نیولي
په دې پوه سو چې له مرګه نه خلاصیږي
چې د ګور وې هغه شپه نه پر کور کیږي
له ناکامه یې خوله پرانسته ګویان سو
د مرګي لور ته رستم غوندې روان سو
ویل ستا پر شاوخوا چې جنرالان دي
په دربار کې نازولي امیران دي
له ستمه یې د مځکې مخ سوراور دی
هر وګړي ته دوږخ کلی او کور دی
یو زه نه یم چې فریاد مې ځي آسمان ته
د وطن لاس به رسیږي ستا ګرېوان ته
که دې زړه دی چې مې واستوې زندان ته
د جلاد په لاس که ځمه ګورستان ته
بند پر بند مې پرې کوې هم مې رضا ده
تر وېښته مې نرۍ غاړه توره ستا ده
زما خبري که دې بدې وې راغلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دي سختي پر زړګي وي لګېدلي
ستا چاره له استبداده ګرځېدلې دي
ستا چاره د خپل ګرېوان قاضي کول دي
نه چي ما بېچاره پرې باسې چړې ته
یا مې پورته کې د دار و غرغرې ته
چي دي ظلم پر مخلوق دی چلولی
نو به ولې یې په خلګو کي منلی
نه پوهېږم ستا آرام څنګه په ځان وي
چي له لاسه نا آرام دي مظلومان وي
په دې کله سې پاچا زړو ته منلی
درباریانو چي دربار کې وي ستایلی
څه فایده چي دي په مخ کي کړې دعاوي
د مظلوم وي درپسې تر شا ښراوي
پر ظالم پاچا اثر د وینا وسو
عقل فکر سر ته ولاړی زړه یې ښه سو
هغه کلي کي چي سر یې سو ګرېوان ته
هغه کلي یې ور وباخښه دهقان ته
نه زده کېږي دو مره څه له عالمانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه واوري چې څوک عیب د ناپوهانو
له دوستانو دي عیبونه ټول پټیږي
که ته بد کوې پر دوي به ښه لګیږي
ټول عیبونه دي دښمن ته څرګندیږي
چې هغه ته آیینه غوندي ښکاریږي
دوستان نه دي چې دي تل کړي صفتونه
دوستان هغه دي چې وایي دي عیبونه

ویرجینیا

۲۰۰۴/۱۰/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد رمزونه

لوی سکندر هغه پاچا د پاچهانو
چي نسکور يې کړل جامونه د شاهانو
چي يې ړنګې کړې ماڼۍ د زورورو
ککرۍ يې رغړولې د لښکرو
لاندي کړي يې کوچني لوي هيوادونه
په سجدو ورته راغلي وه تاجونه
خروارونه يي په لاس کي وه د زرو
بې حسابه خزانې د جواهرو
له خپل ملکه څخه ليري په مزلونو
را تېر سوی و تر غرونو دريابونو
چي هر څو يې وه ايل کړی وطنونه
چي هر څو يې تر لاس لاندي وه ملکونه
په هغه پيمانه زيات وه فريادونه
زياتيدل به هره ورځ پکښي عرضونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په خاوره کې يې نوم د عدالت و
نه خوشاله په يوه ښار کې رعيت و
غلبلې وې په هر ښار کې د خوارانو
فريادونه وه ناريې د مظلومانو
په هر ځای کې شکايت له حاکمانو
هر حاکم وله ټولۍ د قاتلانو
صوبه دار يې تر قاضي په زړه ظالم و
له قاضي سره يې پټ راز د حاکم و
له عسکره تر سالاره ټوله غله وه
په بدي په ناروا کې سره مله وه
مقرر چې به يې څوک علاقه دار کړ
په سبا به يې د کلي ژوند په دار کړ
کوچيدل خلک له ښار څخه تر ښاره
په هر ځای کې فرياد پورته له سرکاره
چې به سوال کاوه سکندر له وزيرانو
له قاضيانو او له سترو جنرالانو
پر سجده به سول چې سيورې د يزدانه
زموږ د سرامان دي وي لويه سلطانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطــن هــره ګوښــه کــې خیریــت دی
پــه دعــا دې هــر وګــړی هــر مالــت دی
یـو نعمـت یـې نـازل سـوی یـې لـه خدایـه
ستا د سر سیوری دې خدای نه کې بېځایه
ســتا د تـــوري او د عقـــل برکـــت دی
چې غریب دی که بډای دی په راحت دی
هــر وګــړي تــه ښرګنــد دا حقیقــت دی
چــې پــه ټولــه قلمــرو کــې عــدالت دی
د زمري ښنګ ته ښایستې هوسۍ او سېږې
نــه لــه داړو نــه منګلــو یــې بېریــږې
پــریــوه ګــودر او بــه چــښې قومونــه
کــه لېــوان دې کــه اوزګــړي کــه پــسونه
اوریــدلی کــه لــه چــا مــو شــکایت دی
یا شکمن چیرته ښوک زموږ پر حکومت دی
نــو غلــیم د تخــت او تــاج او د وطــن دی
دروغجن دی، دروغجن د خدای دښمن دی
پــه وطــن کــې ډلــې ګرځــې د ناکــارو
د بـــــدذاتو، د لوټمـــــارو، د اشـــــرارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی نه غواړي چې سوله کراري وي
د سلطان د عدالت حکم جاري وي
سکندر پټ استازی واستاوه هېواد ته
ارسطو ، هغه د هر علم استاد ته
خپل استازي ته یې خپل مشکل عیان کړ
ارسطو ته یې د ده په خوله بیان کړ
چې مشکل دی راته پېښ په زړه نولیږم
راته هیڅوک ریشتیا نه وایی پوهېږم
هره ورځ راته راځي نوي عرضونه
په هر کلي کې د خلګو فریادونه
که قاضیان که جنرالان که حاکمان دي
داړه مار دي، دروغجن دي، ظالمان دي
نن سبا د بد مرغیو راته لار ده
یوه ټینګه او پخه چاره په کار ده
ارسطو هغه سرتاج د هوښیارانو
ها سلطان په قلمرو کې د پوهانو
پټه خوله په اندېښنو کي سو پرېګشان سو
له استازي سره خپل باغ ته روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړې درختـې يـې لـه بېخـه بېخـه کـښلې
او پـر ځـاى يـې تنکـۍ ونـى کـښينولې
ويـل يو سه زمـا سـلام سلطان سـکندر تـه
د جهـــان د پاچهـــانو زورور تــــه
چـې لـه مـا څخـه يـې ليـري پـه مزلونـو
تـر دښـتونو، هـسکو څوکـو دريـابونو
اوس مـې تاتـه پيغـام نـه سـې رسـېدلاى
زمـا سلا دې پـه هيڅ درد نـه سې خوړلاى
هـم بـوډا يـم تـا تـه نـه سم څـه ښـودلاى
سـکندر ولاړى پـه خلـوت کـې سـو دننـه
لـه اسـتازي يـې هـورې وکـړه پوښـتنه
ورتــه تېـره يــې کيـسه کـړه د نيـالګيو
د زړو ونـــو د کـــښلو لــــه پټيـــو
سـکندر پـوه سـو د اسـتاد لـه مـصلحته
پـه سـبا سـهار بهـر سـو لـه خلوتـه
برطـرف يـې جنـرالان او حاکمـان کـړل
هـم ګوښـه يـې لـه کـارو زاړه قاضيـان کـړل
ډلـې ډلـې يـې کورونـو تـه روان کـړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تړلي يې څوک شو مه د زندان کړل
مقرر په مقامونو يې ځوانان کړل
د لښکر يې نوي نوي افسران کړل
ارسطو ورته لېږلي وه رمزونه
ده له رمزه وه اخستي دا پندونه
زوړ ګمراه لاري ته نه سي سمېدلای
لو مينا خبرې نه سي زده کولای
کوډ لرګی په بار کی نه سي ځاييدلای
نه کوډ بار سي تر منزله رسېدلای
په وطن کي کراري سوه عدالت سو
له زړو داړه ماړانو په راحت سو
د خاين قاضي يې ورانه کړله خونه
اهل کار ته چي يې وسپارل کارونه

ويرجينيا

۲۰۰۴/۱۰/۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نمرود لښکري

کتابونو کي راغلي دا بيان دی
د نمرود د پاچهۍ پکښي داستان دی

په ميراث ور پاته سوي وه ملکونه
له مشرقه تر مغربه هيوادونه
په اوږو کي به تل سپور وو د ديوانو
پر ولاړي وې پيري د پېريانو
که په سمه که په غرو کي پاچهان وه
په دربار کي د نمرود به غلامان وه
جواهر د سمندر وه که د غرونو
خزانو ته يې ورتلل په خرمنونو

په حرم کي يې زرګوني ښايستې حوري
ځليدې لکه رنګيني مرغلري
په باغونو کي هر وخت مېوې پرېماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شــرابو وې ویـــالي پکــښي روانـــي

کــه هــر څــه خــالق ورکــړی دا قــدرت و
دی منکــر د لــوی څــښتن پــر حقیقــت و
ده خپـــل ځـــان بالـــه خـــالق د کاینـــاتو
ځـان یـې خـدای بالـه د ټولـو مخلوقـاتو
ده ســـو ځلي وه پـــه اور کـــي هیوادونـــه
قتــل کــړي یــې لــه ځېلمــي وه ښــارونه
روا کــړي یــې خپــل ځــان تــه وه مرګونــه
ورتــه خلــګ ښــکاربدل لکــه پــسونه
چــي هــر څــومره پــه دنیــا کــي انــسانان وه
د نمـــرود پـــه نظـــر ټولـــه غلامـــان وه
ده ســجدې غوښــتې لــه خپلــو بنــدګانو
چـــي ســـرونه وي کـــاږه د انـــسانانو

د طـالع جـام یـې پـه هغـه ورځ نـسکور سـو
چـي د کبـر او غـرور پـر نیلـي سـپور سـو
ویـــل وزمـــه پـــه جنـــګ د آســـمانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ځای دی د کمزورو قدرتونو

د نمرود نوم به منلی تړول جهان وي
چي په جنګ می راوتلی شین آسمان وي
چي په غشو د آسمان سینه غلبېل کړم
زورور به له کمزورو ځخه بېل کړم
بندګان به مي له زور څخه خبر سي
پر سجده به راته مځکه، سمه، غر سي
نمرود پورته خپل پوځیان کړله پر غرونو
شیشنېدله مست آسونه پر دښتونو
ږغ سو پورته د سورنا او د ډولونو
یو نمرود و یادېدی چي په نظمونو
د آسمان پر لوري پي غشي اوروله
د نمرود په نوم ناره پورته کېدله

نه دښمن چاته معلوم نه مورچلونه
ځغلېدله په دښتونو کي آسونه
د آسمان له لوري والوتل بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره وه د غوماشو لوی پوځونه

زهر ماریې وه ملګري د نېښونو
نمرودیان یې قتلوله په زرګونو
په ساعت کي یې ور قتل افسران کړل
د مرګي یې مېلمانه لوی جنرالان کړل
نه په تاخته خلاصېدل نه څوک په زغرو
عزراییل ته حساب نه و د ککرو
له قضا یوه غوماشه بې وزره
چي په پوځ کي د سیالانو وه ډنګره
له آسمانه را اخیستې وه بادونو
برابره د نمرود سوه پر بریتونو
له برېتونو د سږمې خواته سوه پورته
لاریې وکړه د نمرود د ماغزو لورته

د ماغزو په منځ کي جوړه یې دېره کړه
د نمرود یې د دوږخ په منځ کي شپه کړه
په ماغزو یې لګول تېره نېښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـر یـو نـېښ یـې د مرګـی تېـره تیغونـه

لـه عذابـه یـې سـوه ډکـه د ژونـد خونـه
ورنـه هېـر یـې کـړل عیـشونه قدرتونـه
چې هـر ځـل بـه یـې نـېښ ورغـی و ځاتتـه
د نمـرود بـه چیغې پورتـه سوې آسمان تـه
چیغـې نـه وې انګـولاوې غرغـړې وې
نـه انـسان تـه ورپـه یـاد داسي نـارې وې
انګـولاوې د نمـرود چـی بـه سـوې پورتـه
حیوانـاتو بـه ځغـستل د ځنګلـه لورتـه
لېـونی غونـدې بـه ګرځېـدی پـه خونـو
خپلې غوښـې یـې ځیرلـې پـه غاښـونو
پـه عـلاج پوري یـې ټول خلـګ حیـران وه
هوښـياران وه، حکیمـان کـه طبیبـان وه

نمـرود بېغ وکـړ پـر خپلـو نوکرانـو
د دربـار پـر نـازولو غلامـانو
چې وهـئ پـر ککرئ مـې پـه لرګیـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې فارغ سم د دردونو له خواريو

چې پر سر يې اور پېدل کاري وارونه
په نارو به يې کاڼه کړله غوږونه
له درباره به په تېښته وزيران سول
په غارونو کې دننه به خپلوان سول
چې بېسده به نمرود سو له وارونو
بېهوښۍ کې به کرار سو له نېښونو
څو شيبې وروسته به بيرته غرغړې سوې
تر آسمانه به يې پورته غلبلې سوې
سل لرګي به يې واهه په ککرۍ کې
چې نارې به يې کړارې سوې مرۍ کې
پوره سل ورځې يې وخوړل وارونه
د لرګيو تر باران لاندې نېښونه

ايله وروسته عزراييل پر مهربان سو
له فاني څخه باقي اور ته روان سو
هر بنده چې د غرور پر نيلي سپور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې تور سي ورته مخ د درد او اور سي

غرور حق دی د څښتن چې کبريا دی
د بنده غرور دوې ورځې دی فنا دی
ازل هر سړي ته ايښې خپله لومه
نمروديان کړي د غوماشې د نېښ شومه
چې يې ورلېږي د آسمان پر لور لښکري
آسمان څرنګه ورماتې کړې وزري

چې يې حکم چلېدی پر عقابانو
د غوماشې مسخره سو د سيالانو

ويرجينيا

۲۰۰/۱۰/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

متلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې اوښان په نڅېدو سي په رقصونو
خپل څښتن يې شرمولی په شرمونو (۱)
اوښه هر څه دي بې هوښه راته ښکاري (۲)
لوی به يې مګر فارغ له وزرونو (۳)

له سوالګر څخه چې سوال کوې بې بخته
لکه سپی چې ډوډۍ غواړي له فقيره (۴)
د زمري په دود په ښکار پسي روان سه
لا تر څو به يې ګدا په زړه زهيره

څوک چې اورته نيژدې کېږي سوځل کيږي (۵)
دا متل دی اور په اور نه وژل کيږي (۶)
اورته خپل او پردی يو دی که پوهېږې (۷)

---

(۱) اوښ چې ګډېږي نو خپل څښتن شرموي.
(۲) اوښه هر څه دي بې هوښه.
(۳) اوښ که هر څو لوی دی الوتی نه سي.
(۴) چې سوال کړې له سوالګيره لکه سپی چې مړۍ غواړي له فقيره.
(۵) چې اورته نيژدې کېږې آخر په سوځل کېږې.
(۶) اور په اور نه مري.
(۷) اورته خپل او پردی يو دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او همېش به له بخرکي اورلګېږي[۸]

باز چي خپله ځاله پرېږدي په هوا سي
د پاچا منګول يې ځای وي يا جالونه[۹]
باز که هر څونه بوډا سي اويا خوار سي
له چونګښي يې په خوله وي پرهېزونه[۱۰]

نوم له نومه نه بېلېږي په وطن کي[۱۱]
شرمېدلی څوک په وروړ څوک په ابا دی
د غاتري يې د پلار وکړه پوښتنه
ويل خدای راکړی آس غوندي ماما دی[۱۲]

د يوه ناورين به پای د بل به سر وي
غم هيڅکله له غمونو نه شرمېږي[۱۳]

---

[۸] اور له بخرکي لګېږي.
[۹] باز چي خپله ځاله پرېږدي ځای يې د پاچا منګول سي.
[۱۰] باز چي هر څونه خوار سي چونګښي نه خوري.
[۱۱] نوم له نومه نه پرې کېږي.
[۱۲] غاتري ته يې ويل پلار دي څوک دی ويل آس غوندي ماما لرم.
[۱۳] غم له غمه نه شرمېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عالم سره به غم په هیڅ کې شماري[14]
خو په ویر کي هر څوک خپل مړی ژړېږي[15]

څه په کار دي له واده وروسته نکریزي[16]
که خواره دي خو ژوندو ته په کارېږي
هسي نه چي دي پر مړي طبیب ګرځي
په درملو د ژوندیو رنځ رغېږي

چي نېستي یې په هستي کي په یاد نه وي
تل پر مخ باندي څپېړي د سبا خوري
د نېستۍ د ژوندون هر ساعت مرګ دی[17]
د نېستۍ غمونه هر سړی تنها خوري

---

[14] له عالمه سره غم نه غم.
[15] په ویر کي هر سړی خپل مړی ژاړي.
[16] نکریزي چي تر واده تېري سي په دېوال یې وتپه.
یا تر اختر وروسته نکریزي په دیوال وتپه.
[17] د نېستۍ هر ساعت مرګ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته دومره طمع وکړه چې يې توان وي[۱۸]
پر اوږو باندي يې مه ايږده بارونه
د دوستۍ مزل د سلو کالو لار ده[۱۹]
په سختۍ کې وي په کار د دوست لاسونه[۲۰]

که د وني عمر سل کاله په شمار وي
د مرغۍ به يوه شپه باندي تېرېږي[۲۱]
يوه شپه به له پلندر سره هم وسي[۲۲]
خو کلونه احتياج نه ګلول کېږي

پر ړانده د شپې او ورځې توپير نسته[۲۳]
ورته مه راوړه په شپو کې څراغونه
د کاڼه له ډول وهلو سره څه دي
د ړانده مخې ته مه کوه رقصونه[۲۴]

---

[۱۸] دوست ته دونه طمع کوه چې د لاسه يې کېږي.
[۱۹] دوستي د سلو کالو لار ده.
[۲۰] دوست د سختۍ دپاره دی.
[۲۱] که د وني عمر سل کاله وي، د مرغۍ به باندي يوه شپه وي.
[۲۲] يوه شپه د مور له مېړه سره هم تېرېږي.
[۲۳] ړانده ته شپه او ورځ يو شان وي.
[۲۴] ړانده ته ګډېږه مه، کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هــر ړانـــده تـــه د خـــولې لاره ده معلومـــه[۲۵]
لـــه ړنـــدو بـــه امـــسا يـــو ځلـــي ورکېـــږي[۲۶]
د هوښـــيارو آزموينـــه تـــل پـــر بـــل وي
جـــاهلان بـــه هـــره ورځ پـــه دام کـــي لـــوېږي[۲۷]

نـــه د بـــدو نـــه د ښـــو غـــم ورســـره وي
نـــه اتـــڼ لـــره پيـــدا نـــه د نـــاورين دي
اوږ پـــر خپلـــه ټکـــۍ اړوي وګـــړي[۲۸]
د ابـــا پـــه غـــم کـــي نـــه دي د خـــورجين دي[۲۹]

مېـــړه نـــسته چـــي ملـــک مـــو ميروګـــی دی[۳۰]
خـــود بـــه بولـــو د ابـــا مېنـــه ميراتـــه
وران دي غوا ړمـــه اتهـــه ښـــاد بـــه نـــه ســـې
چـــی نـــارې دي امـــر الـــدين تـــه ســـولې پاتـــه[۳۱]

---

[۲۵] ړانده ته د خولې لار معلومه ده.
[۲۶] ړوند يو ځل امسا ورکوي.
[۲۷] هوښيار يې پر بل آزمېيي، بې عقل پر ځان.
[۲۸] هر يو پر خپله ټکۍ اور اړوي.
[۲۹] ابا مه ګوره خورجين يې ګوره.
[۳۰] د نه مړو ملک سو ميرو.
[۳۱] اتهه وران سې چي نارې دي امر الدين کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغــــه هـــم نـــن د خــــانۍ د ملکــــۍ ســـو
چـي مرغـه يـې ده شنه سوې پـه دېگدان کـي[۳۲]
ثلــور پــښې کړلــې چونګــښي ورتــه پورتــه
نـــالول چـــي يـــې آســـونه پـــه ميـــدان کـــي[۳۳]

د خــــدای برخــــي دي پخپلــــه خــــدای وېــــشلي
پـــه ازل کــــي ســـپور او پلـــی نـــه ســـمېږي
کـــه ســـل منـــه پـــه روپـــۍ ســـي د اوربـــشو
پـــه حـــساب د خـــره يـــوه لپـــه رســـېږي[۳۴]

چـــي پـــه کـــور کـــي يـــې يـــو مـــوټی اوړه نـــسته
هغـــه هـــم پـــر بـــام جـــوړ کـــړي تنورونـــه[۳۵]
پـــه وطـــن کـــي اوس د ســـپيو لـــه نيـــستيه
پـــشو ګرځـــي پـــر بـــامونو شـــخ برېتونـــه[۳۶]

---

[۳۲] په دېگدان کي يې مرغه شنه سوې ده .
[۳۳] آسان يې نالول چونګښو هم پښې پورته کړې.
[۳۴] اوربشي که د روپۍ سل منه سي د خره برخه يوه لپه ده.
[۳۵] په کور کي يې يو مټ اوړه نسته پر بام يې تنور جوړ کړی دی.
[۳۶] د سپيو له نيستۍ پشو پر بام کوي بازۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکاڼي پر بیزوګانو حواله کې[۳۷]
د ړندې زماني وګوري کارونه
راوستلي یې دی اوبښ الغبندی ته
څوک دانه وایي چې نه لري لاسونه[۳۸]

د اوښانو له بازیو سره څه دي
جوړنګان له بېخه مه وربانديي باسه[۳۹]
اوبښ که غټ دی د شیدو تمه تري مه کړه[۴۰]
پوره نه وي هره چار د چا له لاسه

چې سرکار اوښان له خلګو سرکاري کړل
ګیدو وځغستل په تاخته سوه روانه
چې پوښتنه چا کول د سترو ځغاستو
ویل سخته پاچهي ده بې پرسانه[۴۱]

---

[۳۷] ترکاڼي د بزو کار نه دی.
[۳۸] اوبښ ته یې ویل الغبندي وکه، ویل یې په کومو لاسو.گ
[۳۹] اوبښ ته یې ویل بازی وکه ده جوړنګان له بېخه و ایستل.
[۴۰] اوبښ که غټ دی هم د شیدو تمه مه ورڅخه کوه.
[۴۱] اوښان سرکاري کېدل، ګیدړي هم ځغستل ویل یې بې پرسي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طـــالع او بخـــت وېـــشونه پـــه قـــسمت دي
سـيالداري يـې نـه پـه زر سـي نـه پـه زور سـي
د بـــې بختـــو پـــر ســـر اوري غيبـــي كـــانې
بخت يې تور سي چي د ښمن يې د پلار كور سي [۴۲]

اوږده شـپه بـه بېلـه چرګـه هـم سـبا سـي [۴۳]
چـي چـرګ نـه و آذان چـا كـاوه يـارانو [۴۴]
خپـل بـازو سـاتندوی دی د مـرګ نـاموس دی
تمـه پـرې كـه لـه خپلوانـو لـه يـارانو

چي مېږي ته خداى په قار سي وزر وركړي [۴۵]
د چغـال چـي اجـل راسـي مـخ پـر ښـار ځـي [۴۶]
چـي د غـار و خـولې تـه ورسـېږي سـم سـي
همېـشه پـه لويـو لارو كـي كـوږ مـار ځـي [۴۷]

---

[۴۲] بخت يې تور سي چي د ښمن يې د پلار كور سي.
[۴۳] بې چرګه به هم سبا سي.
[۴۴] چي چرګ نه و اذان چا كاوه ؟
[۴۵] مېږي ته چي خداى په قار سي وزر وركړي.
[۴۶] د چغال چي اجل راسي مخ پر ښار ځغلي.
[۴۷] مار پر لاري كوږ كوږ ځي، د غار په خوله كي سم سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـه تمـام جهـان جنـت سـي خـو د بـل دی[۴۸]
هـر سـړي تـه خپـل وطـن لکـه کـشمير دی[۴۹]
پـر پـردي ولات سـي کـم د مـړو قـدر[۵۰]
هـر سـړی پکـښې اختـه د ځـان پـه ويـر دی

خـدای هـر چاتـه پـه قـسمت برخـي ورکـړي
هيچـا خـر آس کـړی نـه دی پـه زينونـو[۵۱]
کوتـه سـپی د تـازي ځـای نـه سـي نيـولای
نـه تپـوس کـولای ښـکار سـي د بـازنو

چـا چـي ځـای پـه شيش محـل کـي وي نيـولی
پـه ډبـرو د چـا نـه ولـي کورونـه[۵۲]
چـي د چـا شـړی شـلوي شـال بـه يـې شـليږي
تـر قيامتـه ټينګيـدای نـه سـي شـالونه[۵۳]

---

[۴۸] که دنيا جنت سي خو د بل ده.
[۴۹] هر چا ته خپل وطن کشمير دی.
[۵۰] پردی ولات د مړو قدر کموي.
[۵۱] خر په زين نه آس کېږي.
[۵۲] څوک چي په شيش محل کي اوسي د چا کور ته ډبري نه غورځوي.
[۵۳] ته زما شړی ته لاس مه راوړه زه به ستا شال ته لاس نه دروړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه هــم ســر او هــم حیــا غــواړې ســاتلې
ځــان محتــاج نــه کــړې د هــر چــا د لاســونو
نــه د ســوال پــه اوبــو ژرنــده چلېــدای ســي [۵۴]
نــه د حــج ســفر لنــډېږي پــه ټوپونــو [۵۵]

هــر بنــده لــري عیبونــه بــي حــسابه
نیــک بختــانو ګوتــه ځــان تــه وي نیــولې
پــر دنیــا بــه داســي ونــه پیــدا نــه ســي
چــي یــو ځلــي بــه بــاد نــه وي ښــورولې [۵۶]

ســل علتــه یــې پــه ځــان وي بــاک یــې نــه ســي
د بــل یــو عیــب ورتــه ښــکاري ســل عیبونــه
خپــل عیبونــه همېــشه د اوږو مــنځ وي [۵۷]
چــا تــه نــه ورځــي د خپلــي خــولې بویونــه [۵۸]

---

[۵۴] د سوال په اوبو ژرنده نه چلېږي.
[۵۵] د مکې سفر په یوه منډه نه لنډېږي.
[۵۶] داسی ونه نسته چي باد نه وي ښورولې.
[۵۷] خپل عیب د اوږو منځ وي.
[۵۸] د خپلی خولې بوی چاته نه ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــــوه ورځ بـــه د کلونـــو کـــسات اخلـــي
بـــاور کلـــه پـــه قولونـــو د دښـــمن ســـي[۵۹]
چي د نوک ځای يې پيدا کړ سوک به ځای کړي[۶۰]
اور تـــه راســـي عاقبـــت د کـــور ميـــرمن ســـي[۶۱]

د دوو بنـــو پـــه جنګونـــو کـــي رســـوا ســـول
پـــه کالـــه کـــي پراتـــه وه پـــټ عيبونـــه
د مـــوچي خونـــه پخـــوا لا هـــم ورســـته وه
لا بوينـــه ســـوه چـــي وســـول بارانونـــه[۶۲]

ښـه خـو دا چي د جـا نـوم پـه نيکي يـاد سي
يـــو کفـــن هـــم د غريـــب هـــم د مـــاړه دی[۶۳]
چـي مرګـی سـته ښـادي نسته پـه دنيـا کـي[۶۴]
مرګـــی اړنـــه پـــه واړه نـــه پـــه زاړه دی[۶۵]

---

[۵۹] د دښمن په قول اعتبار نسته.
[۶۰] يو وار نوک ځايوي بيا سوک.
[۶۱] اور ته راغله د کور ميرمن سوه.
[۶۲] د موچي خونه پخوا ورسته وه چي باران وسو بويونه يې پورته سول.
[۶۳] دوه ګزه کفن هم د خان هم د نېستمن.
[۶۴] چي مرګ سته ښادي نسته.
[۶۵] مرګ نه په واړه دی نه په زاړه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غیرت لري په خپل ایمان به پایي
بې غیرته د بل مرګ ته هوسېږي
دا متل دی یو به مړ بل به مور نه سي[٦٦]
څوک د مړو په میراث کله مړېږي

مرګ د ډېرو پرده پوښ وي کله کله[٦٧]
که د ټولو پر همدغه لاره یون دی
جنت ښه ځای دی د هر چا به زړه کېږي
خو ګټل یې هم د زړونو په چاودون دی[٦٨]

ځان شیرین دی ژوند پر هر چا باندی ګران دی
مرګی تریخ دی او تاوان هم سراسر دی
خو تر دې چې ژوند په لوږه کې تېرېږي
په ډک نس مرګی تر سل ځله بهتر دی[٦٩]

---

[٦٦] یو به مړ نه سي بل به موړ نه سي.
[٦٧] مرګ د ډیرو پرده ده.
[٦٨] جنت ښه ځای دی خو ورتلل د زړه په چاودون وي.
[٦٩] تر هغه چې ژوند په لوږه تېرېږي ، مرګ په ډک نس بهتر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــــه عمرونـــــه ســـــي زر کالـــــه د وګـــړو
آخــر مــرګ دی چــاره نــسته لــه دې یونـــه[۷۰]
مـه مـي چاتـه کـړې څـه پاتـه چـي میـراث سـم
مـــه د چـــا کـــړې راتـــه پاتـــه جایدادونـــه[۷۱]

دا دوســـتي تـــر مزلـــه نـــه ســـي رســـېدلای
نـــن ســـبا بـــه ســـره ووهـــي ســـرونه
کـــه د غلـــو وروري خـــوږه ده یـــوه شـــپه ده
او پـــر وېـــش بـــه خامخـــا کـــوي جنګونـــه[۷۲]

دا ملګری پـه خولـه خـوږ دی پـه زړه کـوږ دی[۷۳]
یـــوه ورځ بـــه دې د ســـر دښـــمنان ســـتایي
پـــه خـــواږه، خـــواږه ویـــل درتـــه لګیـــا وي
نـــن سـبا بـــه دې د کنـدې پـــر لـــور بیـا یـــي[۷۴]

---

[۷۰] که دي عمر سي زر کاله، آخر به و مرې زما لاله.
[۷۱] مه مي چاته پاته کړې، مه د چا را پاته کړې.
[۷۲] د غلو وروري خوږه ده خو پر وېش باندي جګړه ده.
[۷۳] په خوله خوږ، په زړه کوږ.
[۷۴] خواږه خواږه به درته وایې و ژور ته به دي بیایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په کلي کې د دوو سره جګړه سي
همېشه به د دريم سري په ښه سي [۷۵]
د چغلو شيطانانو ځالګۍ سي
په يوه ځای کي چي يو موټی کلی دوه سي [۷۶]

په دوستي کي دښمني درته پيدا کړي
خپل دوستان او ځان دي وساته له پوره
د بدۍ تخم که نه پېژني پور دی [۷۷]
څه ښه وايي پوره ورک دي کړه دوه کوره [۷۸]

نابلده به څه غلا څه به پيدا کړي
څرک له کوره دی چې خونه دي تالا سي [۷۹]
چي په خوا او په خاطر کي نه را ګرځي
يوه ورځ به هغه څوک درته بلا سي [۸۰]

---

[۷۵] چي د دوو سره جګړه سي، د دريم به پکښي ښه سي.
[۷۶] چي کلي دوه سي د چغلو ښه سي .
[۷۷] پور د بدۍ تخم دی.
[۷۸] پوره ورک دي کړه دوه کوره.
[۷۹] چی څرک يې له کوره وي خونه يې خوره وي.
[۸۰] چی نه دي وي په خوا هغه تاته سي بلا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانۍ يوه نشه وي همېش نه وي[۸۱]
بېکاري دي سپين ږيرتوب لره خواري ده[۸۲]
د چا برخه ده اول د چا آخره[۸۳]
چې د زرو زور لري څه يې زاري ده[۸۴]

دا دنيا ده په نصيب د بدايانو
پر اغزيو څرخې برخې د خوارانو[۸۵]
تل د خوار وزه هم ګوډه هم ړنده وي[۸۶]
آذان څوک اوري د خوارو ملايانو[۸۷]

چې او به پر ځای ولاړې وي شنې کېږي[۸۸]
يوه شپه سې ميلمنه بله ترخه سې
په هغه ګړي د خوابنې شپه کږه وي

---

(۸۱) د ځوانۍ يوه نشه وي نه چې همېشه وي.
(۸۲) د ځوانۍ بيکاري د سپين ږيرتوب خواري ده.
(۸۳) د چا اول د چا آخر.
(۸۴) چې زر وې زاري نسته.
(۸۵) د خوار برخې پر اغزيو څرخې.
(۸۶) د خوار يوه وزه وه هم ګوډه هم ړنده وه.
(۸۷) د خوار ملا په آذان څوک روژه نه ماتوي.
(۸۸) او به چې پر ځای ودرېږي شنې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصیب چی یې د زوم په کور کی شپه سي[۸۹]

نــه د غلــو کلــی چــا ولیــدی پــه ســترګو
نــــه د شـــګو ثلـــی چـــا دی درولـــــی[۹۰]
نــه ځــایېږی غــل پــه لویــو لویــو غــرو کــي[۹۱]
همېـــشه بـــه وي د غلـــه پـــر ږیـــره خلـــی

تــل اوښــیار اوســه بــاور وربانــدی نــسته
همېـــشه بـــه د لېـــوه زوی لېـــوه کېـــږي[۹۲]
د غله سپي زوی که غل نه وي نو ثوسن وي[۹۳]
یـــوه ورځ بـــه یـــې لـــه پـــزي بـــلا زیـــږي

تـــر کابلـــه بـــه ځـــان خـــوار کـــړې پـــه مزلونـــو
خپلـــه برخـــه دي معلومـــه در رســـېږي[۹۴]
پـــه ازل کـــي یـــې وېـــشونه دي ټـــاکلي

---

[۸۹] د خوابني هلته شپه کېږه سي، چی د زوم کره یې شپه سي.
[۹۰] د غلو می کلی ونه لیدی، د شګو می ثلی.
[۹۱] غل په غره کي نه ځاییږي.
د غله پر ږیره خس وي.
[۹۲] د لېوه زوی عاقبت لېوه سي.
[۹۳] د غله سپي زوی که غل نه وي، ثوسن خو وي.
[۹۴] که ته ولاړ سې تر کابله، برخه به ځی درپسې خپله.
برخی ازلي دي، نه په زور نه په سیالي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه پــه زور نــه پــه ســيالي د چــا بــدلېږي

پــه تنــدي كــی دي ليكلــي هغــه كېــږي
بــې نــصيبه خــوارېږه ګــران دي پــه جهــان كــي[٩٥]
كــه دا ټــول جهــان طبيــب ســي نــه رغېــږي
چــاري واړه پــه نــصيب ســي پــه آســمان كــي[٩٦]

نــه لــه خپلــي برخــي څــوك ســي تــښتېدلای
نــه بــه ســتا ســي پــردی برخــه د وګــړو[٩٧]
چــي پــر كــور وي هغــه شــپه نــه پــر ګــور كېــږي
نــه پــه كــور كــي بــه ســي شــپه چېــري د مــړو[٩٨]

كــوم وطــن چــي ســي خــالي لــه ســترګورو
پــه هغــه ورځ يــې قــسمت او نــصيب خــوار ســي
پــه ړنــدو كــي بــه يــو ســترګی پــاچهي كــړي[٩٩]

---

[٩٥] بې نصيبه خوارېږه ګران دي .
[٩٦] كه ټول جهان طبيب سي، چاري واړه په نصيب سي.
[٩٧] له خپلي برخې تېښته نسته، له پردی برخي ويش نسته.
[٩٨] شپه چي پر كور وې پر ګور به نه سي، چي پر ګور وي، پر كور به نه سي.
[٩٩] د ړندو په ښار كي يو سترګی پاچا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يا د ړيرو ړندو يو کوڼ جمادار سي[۱۰۰]

عقل پوهه ده عطا د خداى له لوري[۱۰۱]
چا مينده لى د دولت په زور هنر دى
دا د خداى بې لاري کله پر لار کيږي[۱۰۲]
خر که سل ځله مکې ته ولاړ سي خر دى[۱۰۳]

د عالمه سره غم خو به غم نه وي[۱۰۴]
مګر کله دا خبره مني زړونه
څه ښه وايي پردى غم له واوري سوړ دى[۱۰۵]
په ماتم کي هر څوک ژاړي خپل غمونه[۱۰۶]

عقل لعل دى که ګوهر دى په قسمت دى
نه زور دى نه په زر چا رانيولى[۱۰۷]
چي له خپله عقله پلي څوک پيدا وي

---

(۱۰۰) پر ړيرو ړندو يو کوڼ چمادارې کوي.
(۱۰۱) عقل د خداى عطا ده.
(۱۰۲) د خداى بې لاري نه پر لار کيږي.
(۱۰۳) خر که تر مکې ولاړ سي، چې بيرته راسي هغه خر دى.
(۱۰۴) د عالمه سره غم نه غم.
(۱۰۵) پردى غم تر واوري سوړ دى.
(۱۰۶) په وير کى هر څوک خپل مړى ژاړى.
(۱۰۷) عقل لعل وګوهر دى، نه په زور او نه په زر دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دنیا کې به وي تل په غم لړلی[۱۰۸]

هغه ورځ به له کماله ګیله من یې
چې دوستان دې له حسده درته شا کې
بې مېوې ونه څوک نه ولي په کاڼو[۱۰۹]
خپل هنر به زمانه درته بلا کې

که هر څو دې د قدرت پله درنه وي
خواره مه بوله ټولۍ د دښمنانو
چې له سر سره کړې لوبې سر به وخوري
د مارګیر وي همېشه مرګ له مارانو[۱۱۰]

چې پر خره باندې څوک سپور وي خرېې ورک وي[۱۱۱]
دا له ځایه سودایي یا لېوني دی
چې له خپلې مور دې نه وي زېږېدلی

---

[۱۰۸] چې له خپله عقله پلی وي، هغه تل په غم نیولی وي.
[۱۰۹] بې مېوې ونه څوک په ډبرو نه ولي.
[۱۱۰] د مارګیر مرګ له ماره وي.
[۱۱۱] پر خره سپور خرېې ورک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هوښیاري یې خپل یې مه بوله پردی دی[۱۱۲]

چې په تمه د پردیو د کورو سي
یو من غوښه د وجود به یې کمېږي[۱۱۳]
د سورو په انتظار سترګی پر لاري
هغه تل په سپېرو دښتو کې پاتېږي[۱۱۴]

ګوره زړه چې یې له ځانه ښخه بد نه کړې
چې وهلای کوم سړی نه سي په توره[۱۱۵]
چې په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه[۱۱٦]
که دي زړه غواړي چې مور دي نه سي بوره

د بډای کورته یې سترګي وي نیولي
ملا نه دی چا مور کړی په ختمونو[۱۱۷]
که سل ځله د مکې ښخه راستون سي

---

[۱۱۲] چې نه دي وي له موره ورته مه وایه چې وروره.
[۱۱۳] چې پردي کورته یې تمه سي، یو من غوښه یې کمه سي.
[۱۱۴] چې په تمه د سورو سي، هغه پاته پر میرو سي.
[۱۱۵] چې په توره یې نه سي وهلای زړه یې مه بدوه.
[۱۱٦] چې په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه.
[۱۱۷] د بډای په ختم د ملا ارمان نه خیژي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر به څوک نه کړي حاجي په طوافونو

نه د مړو نه د ژوندو غم ور سره دی
تېزوي د بل پر مړي یاسینونه[۱۱۸]
چي جهان په غم زنګېږي باک یې نسته
چي ملا ته ور پیدا سي خیراتونه

تل د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي[۱۱۹]
خمتا غوره ده د بل تر اطلسونو
خپل سور سک د بل تر ورجو غوښو ښه دی[۱۲۰]
پکه لور ښه ده د نورو تر زامنو[۱۲۱]

د زمریو په یو کاله کي زمری زېږي
له چغال سره تېولۍ د چغالانو
د تېپوس کره چا باز لیدلی نه دی
تېپوس غورځي له ځالۍ د تېپوسانو[۱۲۲]

---

[۱۱۸] د بل پر مړي خپل یاسین تېزوي.
[۱۱۹] د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي.
[۱۲۰] د بل تر اطلس خپله خمتا ښه ده.
[۱۲۱] د بل تر زوی خپله پکه لور ښه ده.
[۱۲۲] د تېپوس له ځالي تېپوس الوزي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکاداني پوري وي د پيشو منډه[۱۲۳]
ترموږي پوري واټن د جولاګانو[۱۲۴]
هره چاره د هر چا له وسه نه ده
د هوسيو نيول کار دی د تازيانو[۱۲۵]

د لندو ختهو نري باران پلمه وي[۱۲۶]
زړونه مه ازاروه د مظلومانو
څوک چي بد کوي تل بد خويونه ويني[۱۲۷]
تر ګرېوانه به لاس درسي د خوارانو

چي تلاښ کوي آخر به لاس ته درسي[۱۲۸]
په پوښتنه تر مکي سړی رسيږي[۱۲۹]
يو ساعت د بل ساعت په شاني نه دی[۱۳۰]

---

(۱۲۳) د پيشي منډه تر کاداني وي.
(۱۲۴) د جولا منډه تر موږي پوري وي.
(۱۲۵) چي هوسۍ نيسي د هغو تازيانو خولې توري وي.
(۱۲۶) د لندو ختهو لړ اوبه دارو وي.
(۱۲۷) چي بد کوي کارونه هغه بد ويني خوبونه.
(۱۲۸) چي طلب يې کوې آخر به يې مومې.
(۱۲۹) په پوښتنه مکه پيدا کيږي.
(۱۳۰) يو ساعت د بل په شان نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا به مړیږي یا موړ ژوندون تېرېږي[131]

د کم بختو خوله سپېره لاس یې سپېره وي
له ډک لوښي همیشه یو څه تویېږي[132]
د مردانو نامردانو ځای معلوم وي
که تیاره ده لاس له خولې نه غلطېږي

که هر څو دې غلیم خوار وي ډار په کار دی
کم یې مه بوله قوت د دښمنانو
تیاري ورلره بویه د زمریو
څوک چې جنګ لره ورځي د ګیدړانو[133]

هره ورځ د سبا غم درلره بویه
لږ یې خوره که نعمتونه همېشه خورې[134]
په پردیو اندېښنو کې دې ځان زوړ کړ

---

(131) یا مړ یا موړ.
(132) له ډک لوښي یو څه تویېږي.
که شپه تیاره ده لاس له خولې نه غلطېږي.
(133) چی د ګیدړ په جنګ ورځې د زمري تیاري کوه.
(134) لږ خوره تل یې خوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم د هغه باغ پر څه خورې چې يې نه خورې [۱۳۵]

يـوه ورځ ورتـه احتيـاج پـه ژونـد کـې مـه سـې
بـــاو رنــــسته د ناکـــسو پـــه قولونـــو
يـــا مــد د لـــه لويـــه کـــوره ښځـــه غـــواړه
يـــا پنـــاه غـــواړه لـــه لويـــو لويـــو غرونـــو [۱۳۶]

بيلـــه عيبـــه يـــو خـــالق دی بـــل يـــو نـــسته [۱۳۷]
بېهـــوده ســـپړې د هـــر ســـړي عيبونـــه
کومـــه ونـــه بـــه بـــاد نـــه وي ښـــورولې [۱۳۸]
څـوک بـه يـو سـي تـر لحـده پـاک لاسـونه

يـــوه ورځ بـــه د زمـــري پـــه چمبـــه ورســـي
چـــې چرګـــانو کـــې چغـــال ځـــان زمـــری بـــولي
د ښـــکاريانو پـــه ميـــدان کـــې بـــه معلـــوم ســـې
کـــه خـــړ ســـپی هـــر څونـــه ځـــان ګـړنـدی بـــولي [۱۳۹]

---

[۱۳۵] د هغه باغه چې نه خورې غم يې پر څه خورې.
[۱۳۶] يا لويو غرو ته ځه يا لويو کورته ځه.
[۱۳۷] بېله عيبه يو خدای ﷻ دی.
[۱۳۸] داسې ونه نسته چې باد نه وي ښورولې.
[۱۳۹] خړه سپيه که ګړندی وې د ښکار په ورځ به معلوم سې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به هیڅ کله زاړه دښمنان خپل کړې
نه به کاڼه سي پاته د تورو غرونو[۱۴۰]
خو د نن تربور سبا درته په کار دی
چې مات نه کړ د تربور غابښ په تربرونو[۱۴۱]

که دښمن دي وي د لوخو پړی پروت وي
ماريې بوله چي غلط نه سې ورباندي[۱۴۲]
مار که وژنې د دښمن په لاس يې مړ که[۱۴۳]
يو په بل به سره وژني دښمنان دي

په يوه اسانه نه خاموشه کېږی
دښمني د پښتانه د سري اور دی[۱۴۴]
چي د زوی او د ورور وينې يې څوک توی کړي
د بدیو پرېښودل ورته پيغور دی[۱۴۵]

---

(۱۴۰) کاڼی به پوست نه سي، دښمن به دوست نه سي.
(۱۴۱) د تربور غابښ په تربور ماتېږي.
(۱۴۲) دښمن که دي د لوخو پړی وي، ماريې بوله.
(۱۴۳) مار هم په دښمن وژنه.
(۱۴۴) د پښتانه بدي د سري اور دی.
(۱۴۵) چي زوي ورور يې دی وژلی د هغه لاس دی چا نيولی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمنان ګوره اغزي دي په لمخي کي[۱۴۶]
چې ژوندي وي نه آرام سته نه خوبونه
د دباندي دښمني سی ختميدلای
پام چی مات نه کړ په خپل کور کي هڅونه[۱۴۷]

نامردان هميش وهي د مېړو لاري[۱۴۸]
د مېړونو سيالي نه دی کار آسانه
په قصه چي دي رنګ ژړ سو را معلوم سوې
تر ميدانه چي ولاړ نه سې بې ايمانه[۱۴۹]

د مالونو ساتل وينبي ستر ګي غواړي
د بيدو خلګو وي تل خراب کورونه
نه ښتن له خوبه وينس سو نه سپی غاپي
غله پی کړي وه مزلونه رباطونه[۱۵۰]

---

(۱۴۶) دښمن د لمخي اغزی دی .
(۱۴۷) د بهر بدي ورکيږي، د کور بدي نه ورکيږي.
(۱۴۸) نامردان د مېړو لاري وهي.
(۱۴۹) چي رنګ دي په قصه ژړ سو ، تورو ته مه ځه.
(۱۵۰) نه ښتن خبرېده، نه سپی غپيده، هسی غل وتښتېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا متل دی چې نن سپک سي سبا ورک سي[۱۵۱]
پـه ژونـدوني يـې ميـراث يوسـي تربورونـه[۱۵۲]
خـوی خاصـيت د مېـړه، زړه د زمـري غـواړي[۱۵۳]
د همـــت پـــه زور ژونـــدي پـــايي مېړونـــه

لـــه نېکـــانو ســـره نېـــک خلـــک اوســـېږي
لـــه بـــدانو ســـره زده ســـي بـــده چـــار
پـــر هغـــه لار بانـــدي مـــه ځـــه کـــه هوښـــياريـــې
چـــي دي نـــه وربانـــدی مـــور تللـــې نـــه پـــلار[۱۵۴]

چـــي مېـــړه وي د هغـــه بـــه لـــور چـــاړه وي[۱۵۵]
د دښـــــمن ورنـــــه رپيـــــږي اندامونـــــه
کـــه وروري ده نـــو د تـــوري دا خـــوږه ده[۱۵۶]
يـــو د بـــل لـــه ښکـــه زيـــب کـــوي مېړونـــه

---

(۱۵۱) چې نن سپک سي سبا ورک سي.
(۱۵۲) ښځښتن حيات مال يې ميراث.
(۱۵۳) خوی د مېړه زړه د زمري.
(۱۵۴) مه ځه پر هغه لار چې نه دي مور پر ځي نه پلار.
(۱۵۵) مېړه چې مېړه وي لور يې چاړه وي.
(۱۵۶) وروري د توري خوږه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دي بوره يم خو ته دي پر ميدان يې[۱۵۷]
ګرځوم به هسکه غاړه پر ملکونو
کشکي مړ په سپينو تورو راته راسې
نه چې خړ سې له دښمن پر ميدانونو[۱۵۸]

چې اختيار لرې د جنګ پوښتنه څه ده[۱۵۹]
وخت يې نسته د سلا د مجلسونو
چې د تورو ميدان تور سي بله نسته
لاري ډېرى دي يوه ده د ميړونو[۱۶۰]

مياشت يوه ده ورځې ډيري پکښي غونډي[۱۶۱]
ډېرش يو ځاى دي چي لويي ترې معلومېږي
د يوه سواره به څه دوړه سي پورته[۱۶۲]
د لښکر دوړي آسمان ته پورته کېږي

---

[۱۵۷] زه دي بوره يم خو چې ميدان پرې نږدې.
[۱۵۸] په تورو مړ سې زويه، نه چې د ښمن ته خړ سې زويه.
[۱۵۹] چې اختيار د جنګ لرې، پوښتنه په څنګ لرې.
[۱۶۰] لارې ډيري دي د ميړو لار يوه ده.
[۱۶۱] مياشت يوه ده، ورځې ډېري دي.
[۱۶۲] د يوه سواره څه دوړه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نامه څښتن به پرې نهږدي پر لاري
خدای دي نه کي د ناکسو لوی کورونه
په اول ځل يې پر خپل کلي ور ترپ کړل
چي نامردو ته خدای ورکړله آسونه[۱۶۳]

يوه ورځ به يې اوبو پر سر اخيستی
و هر ځګ ته به ور اچوې لاسونه[۱۶۴]
که اوبازيې هم له ځان سره پام وکړه
هسي نه چي درنه ورک سي ګودرونه[۱۶۵]

د يوې او دوو نېزو توپيريې نسته
چي تر سر واوړي اوبه سړی غرقېږي[۱۶۶]
هی توبه چي اوبه لوړي سي تر غاړي
شيرين زوی سي تر پښو لاندی وژل کېږي[۱۶۷]

---

[۱۶۳] چي نامردو آسونه وکړل اول يې پر خپل کلي وترپول.
[۱۶۴] اوبو اخيستی ځګ ته لاس اچوي.
[۱۶۵] اوبازيم، خو بې ګودره نه ګډېږم.
[۱۶۶] اوبه چي تر سر واوړی څه يوه نېزه څه دوې.
[۱۶۷] اوبه چي تر غاړي ورسيږي، زوي تر پښو لاندي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د میــړه دپـــاره ډېـــر ناســـتی پیغـــور دی
ځـــای پـــر ځـــای او بـــه ولاړي زرغـــونېږي[۱۶۸]
کـــه دي زړه دی چـــی لـــه ســیاله ســره سـیال ســې
حرکـــــت او برکـــــت ســـــره ســـــمېږي[۱۶۹]

ښـه خـوا ړه همـېش لـه رنګـه خـوړل کیـږي[۱۷۰]
تـــل اوبـــه لـــه پاکـــه لوښـــي چـــښل کیـــږي[۱۷۱]
خـــدای دي نـــه کـــړي مـــشران د چـــا بـــې لاري
اوبـــه هـــر کلـــه د ســـر لـــه خـــوا خړیـــږي[۱۷۲]

کـــه دي زړه وي چـــی تهمـــت پـــر چـــا رانـــه ســـي
مـــال تـــر ســـترګو لانـــدي تـــل ســـاتلی ښـــه دی[۱۷۳]
کـــه هوښـــیاریـــې اعتبـــار چـــی پـــه ونـــه کـــې
کـــه دي غـــل اشـــنا دی خـــر تـړلـــی ښـــه دی[۱۷۴]

---

(۱۶۸) اوبه چي پر ځای ولاړي وي زرغونیږي.
(۱۶۹) خدایΨ وایي ته حرکت که زه به برکت کم.
(۱۷۰) خواړه له رنګه خوړل کېږي.
(۱۷۱) اوبه د لوښي له مخي چښل کېږي.
(۱۷۲) اوبه د سر له خوا خړېږي.
(۱۷۳) خپل مال تر سترګو لاندي ښه دی.
(۱۷۴) خپل خر تړلی ښه دی، که دي غل اشنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته ګوره همېشه ملګري ژغوره
ښه ملګری به کم نه بولې له وروره[۱۷۵]
په ښه ورځ کې هر سړی د سړي یار وي[۱۷٦]
که دوستان غواړې په بده ورځ یې ګوره

که د غله سره یاري لرې لره یې
همېشه دي ترې خوندي لره مالونه[۱۷۷]
بې حسابه بې کتابه ژوندون ګران دی
په وروري کې هم په کار دي حسابونه[۱۷۸]

صبر تریخ دی خو میوه لري شیرینه[۱۷۹]
او د صبر ونه تل په مراد پخېږي[۱۸۰]
انتظار تر قتل زور غواړي پوهېږم[۱۸۱]
خو په صبر د مکې سفر لنډېږي[۱۸۲]

---

(۱۷۵) ځای ته ګوره ملګری ژغوره، کم یې مه بوله له وروره.
(۱۷٦) په ښه ورځ هر څوک دوست وي.
(۱۷۷) د غله سره یاري لره، خپل مال دي ترې خوندي لره.
(۱۷۸) وروري وروري، حساب ترمنځ.
(۱۷۹) صبر تریخ دی، مېوه یې شېرینه ده.
(۱۸۰) د صبر ونه په مراد پخېږي.
(۱۸۱) انتظار تر قتل سخت دی.
(۱۸۲) د مکې سفر په صبر لنډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه بــه تــل د نــاروا پــه زيــن کــي ســپوريــږ
نــه بــه سره او ســپين پــر کــور درتــه انبــاروي
يــوه ورځ د بلــی مــور ده ســتا دي يــاد وي[۱۸۳]
دا آســمان بــه وي ولاړ لاټ بــه مــردار وي[۱۸۴]

خــدای دي نــه کــي د چــا مينــه بــې مېړونــو
پــه انګــړ کــي بــه يــې لــوخي زرغــونېږي
خــود بــه هــر کس او نــاکس پــه کــور کــي ګرځي
ابــا نــسته لــه ادې ډوک نــه ډاريــږي[۱۸۵]

چــي وريځــی ښــوروي بــاران بــه وکــي[۱۸۶]
پــر آســمان د خــړو وريځــو تمــه کيــږي
چــي يــې لاپــي کړلــې ډېــري خيــريــې نــسته
آســمان هــومره چــی غــوريږي نــه اوريــږي[۱۸۷]

---

[۱۸۳] يوه ورځ د بلی مور ده.
[۱۸۴] آسمان به ولاړ وي، لاټ به مردرا وي.
[۱۸۵] ابا پرکور نسته، له ادې ډار نسته.
[۱۸۶] آسمان چي وريځی ښوروي باران به وکړي.
[۱۸۷] آسمان چي غوريږي هومره نه اوريږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ناکسو د نا اهلو نوکران دي
چې له ګوتو يې څڅېږي کمالونه
چې د تانګ ترل يې زده نه وه په ژوند کې
قسمت ورکړل له هغه لره آسونه[۱۸۸]

په دروغو به دي پورته کې آسمان ته
خادمان به دي درشمګېري کمالونه
يو په يو به درته وښيي په مخ کې
آيينه نه پټوي د چا عيبونه[۱۸۹]

نن يې مه ګوره په ناز په کرشمو کې
چې د خياله په کاږه مغزی روان دی
دا زلخوږی د پردو په غوښو مست دی
پر پردي آس باندي سپور دی ميری خان دی[۱۹۰]

---

[۱۸۸] آس يې هغو ته ورکړ چي د تانګ د ترلو نه و.
[۱۸۹] آيينه د چا عيبونه نه پټوي.
[۱۹۰] آس پردی، سپور پرې ميری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس چي خدای خواروي جوړ ترينه يابو کړي[۱۹۱]
تـــر درنـــو بـــارونو لانـــدي بـــه زړيـــږي
د هـــر چـــا دپـــاره خپـــل مقـــام پـــه کـــار دی
چـــي لـــه خـــره ســـره آس وتـــړي خـــر کيـــږي[۱۹۲]

اختـــر نـــه دی پـــټ مـــېږه چـــي معلـــوم نـــه وي[۱۹۳]
تـــــري خبـــــر دي اولـــــسونه عالمونـــــه
نـــه اختـــر د يـــوه چـــا پـــه اجـــاره دی[۱۹۴]
لـــه قـــلا تـــر کنـــډوالو وي ســـره لاســـونه

يـــو د آس پـــه تمـــه جـــوړ کـــړي آو خورونـــه[۱۹۵]
بـــل کمبـــود لـــري يـــو آس و دړي نعلونـــه[۱۹۶]
د ژونـــدون دپـــاره پـــوخ تـــدبير پـــه کـــار دی
تـــل خـــورجين بـــايلي چـــي ډيـــر وهـــي چرتونـــه[۱۹۷]

---

[۱۹۱] آس چي خدای خواروي نو يي يا بو کړي.
[۱۹۲] آس چي له خره سره وتړي د خره خويونه زده کوي.
[۱۹۳] اختر پټ مېږه نه دی.
[۱۹۴] اختر د يوه سړي نه وي.
[۱۹۵] اخوريي جوړ کړ، ويل آس به خدای راکړي.
[۱۹۶] کړي وړي چاره، يو آس نسته دري ناله.
[۱۹۷] چرت يي واهه خورجين يي بايلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هڅونه دي مات نه کړي د خپلوانو
سبا وروردی چې دا نن درته تربوردی
چې يې تېغ د خپل دښمن په وينو سور کړ
په تندي کې يې معلوم د غيرت نور دی[۱۹۸]

څه به غم څه به ماتم څه به ګيله وای
پښتنو که پېژندلای خپل مېړونه
يو له سلو سل له خاورو برابر دي[۱۹۹]
يو شی نه دي داوړو منځ کې سرونه

څه به بخت وي څه تدبير درلره بويه
پناه مه غواړه پر کورد غليمانو
له لېوه چې تښتېده وزه بې بخته
شپه يې واوښته پر کورد قصابانو[۲۰۰]

---

(۱۹۸) چې د توري ووزی يې سور دی، د هغه په تندي نور دی.
(۱۹۹) يو په سل او سل په خاورو.
(۲۰۰) وزه له لېوه تښتېده پر قصاب واوښته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـار د بـل پـه لاس مـړ نـه کـړ کـه هوښـيار يـې[۲۰۱]
خپـــل بـــازو دي هـــم عـــزت هـــم درهمونـــه
بـار چـي خـر نـه وړي پخپلـه يـې پـه شـا کـړه[۲۰۲]
پـه خـواري پـه زحمـت ښـه ښـکاري مېړونـه[۲۰۳]

نـه د بـــد و نـــه د ښـــو تعبيـــر تـــرې کېـــږي
پـــه چيغـــارو يـــې کاڼـــه کړلـــه غوږونـــه
ښـــه ويلـــه زمـــوږ پلرونـــو هوښـــيارانو
لـــه خـــالي لوښـــي لـــوی خېـــژي آوازونـــه[۲۰۴]

يـــوه ورځ بـــه دي د لاپـــو نيلـــی شـــل وي
چـــي ويـــل بـــه دي تـــر هـــسکه ټـــوپ آســـان دی
څـه بـه سـوی څـه بـه يـې بـار څـه بـه مـزل وي[۲۰۵]
نـــن بـــه ګـــورو دغـــه ګـــز او دا ميـــدان دی[۲۰۶]

---

[۲۰۱] د بل په لاس مار مه وژنه.
[۲۰۲] بار چي خر نه وړي پخپله به يې وړې.
[۲۰۳] خواري د مېړو په شا ده.
[۲۰۴] له خالي لوښي لوی آواز خيژي.
[۲۰۵] څه سوی څه يې بار ګی.
[۲۰۶] دا ګز او دا ميدان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي پخپلـــه پـــه خبـــرو بـــدايي کـــړي
لـــه ښـــاغليو څـــه لـــره ســـيالي کـــړي[۲۰۷]
يـــوه ورځ بـــه دي رســـوا کـــړي سپيرې شـــونډي
پـــه خبـــرو بـــه تـــر څـــو پـــوري خـــاني کـــړي

وايـــي پـــور چـــی ځنـــډنی ســـي ورکنـــی ســـي[۲۰۸]
خـــدای پـــوهيږي چـــي وعـــده ســـي تـــر کلونـــو[۲۰۹]
خـــو فرصـــت رحمـــاني، بيـــړه شـــيطاني ده[۲۱۰]
پـــه ســـهلو بـــه تـــړې د ســـود بارونـــه[۲۱۱]

هـــر بنـــده پـــه خپـــل وطـــن کـــي پادشـــاهي کـــړي[۲۱۲]
هـــر ســـړي تـــه خپـــل وطـــن لکـــه کـــشمير دی[۲۱۳]
پـــه دنيـــا کـــي پرديـــسي بـــده بـــلا ده[۲۱۴]

---

[۲۰۷] چي پخپله بډايي که، ښاغليو سره څه لري سيالي که.
[۲۰۸] پور چي ځنډنی سي، ورکنی سي.
[۲۰۹] چي تر کاله سي، تر خدايه سي.
[۲۱۰] فرصت رحماني دی، بيړه شيطاني ده.
[۲۱۱] چي وسهيږي، وسود ډيږي.
[۲۱۲] هر سړی په خپل وطن کی پاچا دی.
[۲۱۳] هر چاته خپل وطن کشمير دی.
[۲۱۴] مسافري بده بلاده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـي پـه کـور کـي وي اميـر بهـر فقيـر دی(۲۱۵)

ښـځه ميـره پـه ښايـست مځکـه پـه فـصل
تلـل کيـږي تـل مېړونـه پـه لوزونـو(۲۱٦)
چـي يـې ژبـه خپلـه نـه وه مېـړه نـه دی
کـه هـر څـو لاپـي کـوي د ميـدانونو

د هيلـۍ بچـي تـه ولـي لامبـو ښـيې(۲۱۷)
پـه لـوی لاس ځـان ګـڼـوې پـه احمقـانو
د خـولې لاره ده رانـده تـه ورمعلومـه(۲۱۸)
زړه بـه نـه سـوځې پـر ډلـي د تګـانو

کـه تـر بـام کـه تـر آسـمانه پورتـه کيـږې
پـه زينـو کـي درتـه بويـه قدمونـه
لـه روپـۍ څخـه روپـۍ را پيـدا کيـږي(۲۱۹)
لـه ويـالو څخـه جـوړيږي لـوی سـيندونه(۲۲۰)

---

(۲۱۵) که په کور کي امير دی، بهر فقير دی.
(۲۱٦) د مېړه لوز ګوره، د مځکي فصل، د ښځي ښايست.
(۲۱۷) د هيلۍ بچي ته لامبو مه ښيه.
(۲۱۸) رانده ته د خولې لار معلومه ده.
(۲۱۹) روپې روپې پيدا کوي.
(۲۲۰) رود له ويالو جوړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لباسي اشنايي نه کيږي تر مرګه
يوه ورځ به دا يوه لاره دوې کيږي
تر قيامته خو مې نه سي غولولای
له رانده لکه يو ځلی ورکيږي[۲۲۱]

تور د تورو سپين د نجونو په نصيب دی[۲۲۲]
د هر چا په قسمت نه دي ميدانونه
تيري توري ته اوږه چي سموي څوک
هغه ګرځوي له ځان سره سپرونه[۲۲۳]

د ځوانۍ شپې د باد په شان تيريږي
ورځي شپې بيرته چا نه دي ګرځولي
په سبا سبا چي مړ نه سي له لوږي
سپمولي هميشه وي سپو خوړلي[۲۲۴]

---

[۲۲۱] ړوند يو ځل امساء ورکوي.
[۲۲۲] تورو د تورو دی، سپين د نجونو دی.
[۲۲۳] سپر هغه ګرځوي چي توري ته اوږه سموي.
[۲۲۴] سپمولې سپو خوړلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه دروغـــو بـــه تـــر کلـــه پـــوري پـــايږ
سپين تـه سپين او تـور تـه تـور وايـه کـه ښه کړې
لـــه ســـل کالـــه عبـــادت ســـره ده ســـمه
چـــي يـــوه د حقيقـــت خبـــره وکـــړې [۲۲۵]

ســـل کلنـــه يارانـــه خـــاوري ايـــرې ســـي
چـــي پـــه خولـــه د منـــافق او د شـــيطان کـــي
برابـــر بـــه وي لـــه ســـلو جـــادوګرو [۲۲۶]
يـــو ســـړی چـــی غيبـــت ګـــر وي پـــه ميـــدان کـــي

مېلمانـــه د بـــې غيرتـــه کـــور واکـــدار وي [۲۲۷]
همېـــشه يـــې کيـــسې کېـــږي پـــر کورونـــو
چـــي پـــه ننګـــه د بـــې ننګـــو ځـــوک درېـــږي
شـــر ميـــدلی وي پـــه کلـــي پـــه ښـــارونو [۲۲۸]

---

[۲۲۵] سل کاله عبادت يوه خبره د حقيقت.
[۲۲۶] سل جادوګره يو غيبت ګر نه دي برابر.
[۲۲۷] د بې غيرته کور کاله مېلمه واکدار وي.
[۲۲۸] د بې ننګو په ننګه به تل شرمنده يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ژاولن يوازي نه وي شرميدلي[۲۲۹]
په خپل کور کي که دوستان که يې خپلوان دي
په قبرونو کي به مړي په شرمېږي
نارينه چي نه په خوی نه په زبان دي

د هغو خلګو شوقدر په نصيب وي
چي پر ځاني يې دي منلي شوګيرونه[۲۳۰]
څوک په ورځ کي تر مقصده نه رسېږي
چي په شپو نه کړي اوږده اوږده مزلونه[۲۳۱]

ښه هغه چي دي په بده ورځ په کار سي
د ښې ورځي په هر کور کي ياران ډېر دي
چي په ښې کي يار، په بده ورځ بېزار وي[۲۳۲]
د عسلو په دوکان کی مچان ډېر دي[۲۳۳]

---

[۲۲۹] د ژاولن په کور کي خپلوان شرمېږي، په ګور کي مردګان.
[۲۳۰] د شوقدر شپه په شوګير لنډېږي.
[۲۳۱] که د شپې ولاړ نه سې، د ورځي به مزله ته ونه رسېږې.
[۲۳۲] د ښې ورځي يار، د بدي ورځی بېزار.
[۲۳۳] د عسلو په دوکان کي مچان ډېر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه خو دا چې لاس يې تش زړه يې سخي وي
چګي ډيريږي يې دنيا زړه يې تنګيږي (۲۳۴)
چې دنيا يې ډيرول کفن يې يوړ (۲۳۵)
په نابوده به جاهل سړی نازيږي

ډوډۍ خپله خوري دعا کوي پردو ته (۲۳٦)
پر دنيا ساده ګان ډير دي چې اوسيږي
په تيرا کې دي ډولونه د ښاديو
مامندی مسکين پر کور ورته ګډيږي (۲۳۷)

ريشتيا کار د زورور يا ليوني دی (۲۳۸)
هم پر سد يم هم خبر له خپله زور يم
په ريشتيا مې عبدالله ترمرۍ نيسي
که يې نه وايمه خدای ته به مختور يم (۲۳۹)

---

(۲۳۴) دنيا چې ډيريږي زړه تنګيږي.
(۲۳۵) دنياداره چې دنيا دي ډيرول سپين کفن دي يووړ.
(۲۳٦) ډوډۍ خپله خورم، دعا ستا سر ته کوم.
(۲۳۷) ډول په تيرا ږغيږي، مامندی پر کور ګډيږي.
(۲۳۸) ريشتيا يا زورور وايي يا ليوني.
(۲۳۹) که رشتيا نه وايم الله Ψ مي نيسي که يې وايم عبدالله مي نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پر ځنده د شرابو د خم کښېني
مورک وزي د پيشيانو په جنګونو
و ليوه ته هم ښکنځل کوي په زوره
چې بزه سي يو ځل پورته پر بامونو [۲۴۰]

سل منته د احتياج د يوې شپې وي
ترې بهتري د بيابان شپې دي اغزني
بزې رابه کړې شيدې په دې پوهېږم
خوله پوچو به وي ډکي او خيرني [۲۴۱]

بلا پرېږده چې بيده وي ويښه نه سي [۲۴۲]
د منزل پر لوري ګام اخله تېرېږه
که بلا وهي نو مخامخ پر ورسه [۲۴۳]
که پر شا يې وهي مرګ ته تيارېږه

---

[۲۴۰] بزه چې پر بام وخيژي لېوه ته هم ښکنځل کوي.
[۲۴۱] بزې بزې شيدې به راکې خو له پوچو ډکي.
[۲۴۲] بلا بيده ښه وي نه ويښه.
[۲۴۳] بلا پر مخ وهل کېږي نه پر شا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه لــه مځکــي نــه راځــي نــه لــه آســمانه
بــلا هــر کلــه راځــي لــه خپلــه ځانــه[۲۴۴]
چــي دي وزيـــږي بـــلاوي لـــه لمنـــي[۲۴۵]
بيـــا بـــه څرنګـــه ګيلـــه کـــوې لـــه چانـــه

کـه بنـده کـړي حرکـت خـداى برکـت کـړي[۲۴۶]
بنـده هـر کلـه حيـران خـداى مهربـان وي[۲۴۷]
مينـــه وېـــره لـــه بنـــده ســـره تړلـــې
بنـــده کلـــه وي رحمـــان، کلـــه شـــيطان وي[۲۴۸]

بنـده راسـه د خـداى خپـل سـه کـه انسـان يـې
داسي تـل اوسه پـر بـل چي پـر خپـل ځـان يـې[۲۴۹]
کـه دي خپـل ګريـوان هـر وخـت وي قاضـي کـړى

---

[۲۴۴] بلا نه له مځکي نه له آسمانه، له خپله ځانه.
[۲۴۵] بلا له خپلي لمني پورته کېږي.
[۲۴۶] بنده دي حرکت کړي، خداى به برکت کړي.
[۲۴۷] بنده حيران خداى پر مهربان.
[۲۴۸] بنده د بنده رحمان دى، بنده د بنده شيطان دى.
[۲۴۹] بنده راسه د خداى خپل سه لکه پر ځان داسى پر بل سه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــر قیامتــه بــه پــر ســمه لار روان یــې

اجــل هــر ګــړی پــه یــاد لــره هوښــیاره
تــــل یــــې غــــشی را روان وي نــــابېره
بنـــــده لیـــــري موښـــــلولي واتـونـــــه
مرګــــي لار ورتــــه نیــــولې نــــا خبــــره(۲۵۰)

یــو بیــده بــل بیــده نــه ســي ویــښولای(۲۵۱)
یــو بــه ویښ وي چــی بیــده خلــګ ویــښېږي
لاري ډکــــي لــــه اغزیــــو لــــه خطــــرو دي
بیلــه خپلــو څــوک منــزل تــه نــه رســېږي(۲۵۲)

همېــــشه لــــره قیــــضه د خپلــــی ژبــــي
ځــــان دي وســــاته د زړونــــو لــــه آزاره
عمــر ســل کالــه لــري بــدي خبــري(۲۵۳)

---

(۲۵۰) بنده لیري موښلولي، مرګي لار ورته نیولې.
(۲۵۱) یو بیده بل بیده نه سي ویښولای.
(۲۵۲) بې د خپلو څوک سرته نه رسېږي.
(۲۵۳) د بدي خبری عمل سل کاله وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رغېـــده نـــه وي د ژبـــي لـــه پرهـــاره[۲۵۴]

همېـشه دي وي د بـل دېګـدان تـه سترګي[۲۵۵]
د بـــل لاس کـــي مـــړی غتـــه در ښـــکارېږي[۲۵۶]
پـر پـردي دسترخوان سـل مېلمانـه غـواړي[۲۵۷]
ستا پخپلـه سپی پـه تاخت تـر کـور تېرېږي[۲۵۸]

بیکـــاري همېش لنګېـــږي خـــواري زېـــږي[۲۵۹]
تـــل زانګـــو د بـــد بختیـــو بېکـــاري ده[۲۶۰]
بېکـــارانو تـــه شـــیطان کارونـــه ګـــوري[۲۶۱]
شـــیطاني لار د دنیـــا د دیـــن خـــواري ده

لـــه خنجـــره چـــی یـــې ســـرې وینـــی څڅېـــږي
د قاتـــل پـــر نـــوم بـــه څنګـــه منکرېـــږي

---

[۲۵۴] د توري ټپ جوړېږي د ژبي ټپ نه جوړېږي.
[۲۵۵] سترګي يې د بل پر دېګدان وي.
[۲۵۶] د بل لاس کي مړی غټه ښکاري.
[۲۵۷] پر پردي دسترخوان سل مېلمانه هيڅ دي.
[۲۵۸] تر کور يې سپی په تاخت تېرېږي.
[۲۵۹] بېکاري لنګېږي خواري ترې زېږي.
[۲۶۰] بیکاري د بدبختۍ زانګو ده.
[۲۶۱] بېکارو ته شیطان کارونه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي غلا کړي يې په کلي کې اوښان وي
هغه هم پر لاري تېټ روان ترېږي[۲٦۲]

سپی د اوښ په سايه تلی ويل دا زما ده[۲٦۳]
خدای دي نه کړي له چا ورک خپل اندامونه
پکي وخوره مړی د خان په کور کي
اوس له ناز څخه کاږه اخلي ګامونه[۲٦۴]

که هر څو يې خوري پردي خواره په پور دي[۲٦۵]
او پردی ځپلی په پښو کي معلومېږي[۲٦٦]
پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور دی
که دي بد وکړ نو مخ دي په توريږي[۲٦۷]

---

(۲٦۲) پټوي اوښان، ځي تېټ تېټ.

(۲٦۳) سپی د اوښ په سايه تلی ويل يې دا زما ده.

(۲٦۴) پکي د خان په کور کي ډوډی وخوره پر لاري سمه نه تله.

(۲٦۵) پردي خواره په پور دي.

(۲٦٦) پردی ځپلی په پښو کي معلومېږي.

(۲٦۷) پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور کړ، که دي بد وکړ نو مخ دي تور کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په چا کي د غيرت سترگی ړندې وي
تل پردي خواږه خواږه ورته ښکاريږي[۲٦۸]
پردی خر شل منه بارسي په شا وړلای[۲٦۹]
پردی خر په خوږيدلو نه پوهيږي[۲۷۰]

که پردی بگړی پر سر د مار تړل دي[۲۷۱]
پردی زوی هم په نازونو نه زوی کيږي[۲۷۲]
پردی غوښي څوک پر ځان نه سي تپلای[۲۷۳]
پردی سپی تش د ډوډی په زور خپليږی[۲۷۴]

بد اولاد وي د خپل پلار په مخ کي زخه
که يې پريږدې نو پر مخ بده ښکاريږي
که يې پرې کړې نو تاوېږې به له درده[۲۷۵]
نه پرې کيږي نه پر مخ پرېښودل کيږي

---

[۲٦۸] پردي خواږه خواږه وي.
[۲٦۹] پردی خر شل منه بار وړي.
[۲۷۰] پردی خر نه خوږيږي.
[۲۷۱] پردی دستار پر سر د مار تړل دي.
[۲۷۲] پردی زوی نه زوی کيږي.
[۲۷۳] پردی غوښي په ځان پوري نه موښلي.
[۲۷۴] پردی سپی په ډوډی خپل.
[۲۷۵] پرېښول يې عيب لری پرې کول يې درد، ناخلف دی د خپل پلار په مخ کي زخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی هغه دی چې ومري په خبره
په تېره توره خو هر څوک وژل کېږي[۲۷٦]
زوی هغه دی چې په سپینو تورو مړ سي
نه هغه چې به د ښمن له ره خړېږي[۲۷۷]

په خپل کور کي خو مېږی هم توریالی وي[۲۷۸]
پیشو هم پر خپله مېنه زمری کېږي[۲۷۹]
نر هغه دی چې یې نوم پر بیابان پروت وي
په کیسو کي د مېړونو چې یادېږي

شپه او ورځ دواړه ړانده له یو شان وي[۲۸۰]
چي بل نه کې و ړانده ته څراغونه[۲۸۱]
د کاڼه تر غوږو ډول نه وررسېږي
د ړانده په مخ کي مه کوه رقصونه[۲۸۲]

---

[۲۷٦] په توره هر څوک مري، سړی هغه دی چي په خبره ومري.
[۲۷۷] په توره مړ سې زویه، نه چي د ښمن ته خړ سي زویه.
[۲۷۸] په خپل کور کي مېږی هم توریالی وي.
[۲۷۹] په خپل کور کي پیشو زمری وي.
[۲۸۰] ړانده ته شپه او ورځ یو شان ده.
[۲۸۱] ړوند په څراغ څه کوي.
[۲۸۲] ړانده ته ګډېږه مه کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوم چې وشيندي روپۍ په کلي کور کې
تولي پيغلې به يې وکړي خدمتونه[۲۸۳]
هم پر خوابنې هم خوښينې وي بې قدره
هغه زوم چې يې تړلي وي جيبونه[۲۸۴]

مه دې خداى که دوبی سوړ مه ګرم ژمی[۲۸۵]
که هر څو ژمی د خوار غريب تاوان وي[۲۸٦]
وايې کله به موسم د ژمي بولو
وايې هر کله چې باد او يا باران وي[۲۸۷]

د پردې ګټې دپاره کې ځان ستړي
د مريانو خوارۍ کله چا منلي
که څوک ځان او ايمان دواړه پکښې بايلي
سوی به تل وي د خاوند، سپي هسي ځغلي[۲۸۸]

---

[۲۸۳] زوم چې روپۍ شيندي، د کلي نجوني به يې خدمت کوي.
[۲۸۴] زوم چې جيب تړلی وي، پر خوابنې او خوښينې يې قدر خوړلی وي.
[۲۸۵] ژمی دې سوړ مه سه دوبی دې تود مه سه.
[۲۸٦] ژمی د خوار او غريب زيان دی.
[۲۸۷] ژمی به کله وي چې باد او باران وي.
[۲۸۸] سوی د خاوند وي سپی هسي منډې وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـي د چـا وي عقـل کـم هـر څـه يـې کـم وي[۲۸۹]
چـي د چـا وي عقـل ډېـر ژونـد يـې سمـسـور وي
عقـــل ورور دی د عـــزت ســـره جـــوړه دی
چـي د چـا وي عقـل ډېـر عـزت يـې پـور وي[۲۹۰]

---

[۲۸۹] چي عقل نه لري هغه به څه لري، چي عقل لري هغه هر څه لري.
[۲۹۰] عقل د عزت ورور دی، که عقل لري عزت يې پور دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library